

30.10.2023

Kokousaika 30.10.2023 16:00 - 16:26

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Laisaari, Johanna	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Huff, Shawn	
Iskanius, Anniina	
Lindgren, Minna	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	
Hiltunen, Titta	varajäsen
Pitkänen, Tuulia	varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Månsson, Björn	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
	läsnä 627 - 631 §, poistui 16:10
Jalovaara, Ville	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Saxholm, Tuula	va. kansliapäällikkö
Jolkkonen, Juha	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-

30.10.2023

	Lehmuskoski, Ville Kivelä, Liisa Kühn, Markus Lumijärvi, Petri Ojavuo, Pia Rinkineva, Marja-Leena Remes, Kirsi Rope, Jenni Peltonen, Antti Menna, Lauri (etänä) Snellman, Johanna Lawrence, Sanna	johtaja kaupunkiympäristön toimialajohtaja viestintäjohtaja strategiajohtaja henkilöstöjohtaja vs. rahoitusjohtaja elinkeinojohtaja hallintojohtaja kaupunginlakimies hallintopäällikkö johtava asiantuntija viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja	Juhana Vartiainen	pormestari 627 - 649 §
Esittelijät	Juhana Vartiainen Tuula Saxholm Kirsi Remes	pormestari 627 §, 632 - 633 §, 639 § rahoitusjohtaja 628-631 §, 636 - 638 §, 640 - 649 § hallintojohtaja 634 - 635 §
Pöytäkirjanpitäjä	Sanna Lawrence	hallintoasiantuntija 627 - 649 §

30.10.2023

§	Asia	
627	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
628	Asia/2	V 15.11.2023, Helsingin alueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2026
629	Asia/3	V 15.11.2023, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Bosti-tilausjärjestelmästä luopumisesta ympärivuorokautisessa lastenkoti-toiminnassa
630	Asia/4	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle asiakasmaksuasetuksen muuttamisesta
631	Asia/5	Valtuutettu Petrus Pennasen aloite perhekeskusasiakkuuden mahdollistamisesta
632	Asia/6	V 15.11.2023, Vuoden 2024 tuloveroprosentin määrittäminen
633	Asia/7	V 15.11.2023, Vuoden 2024 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen
634	Asia/8	V 15.11.2023, Kaupunginhallituksen kahden varajäsenen valinta
635	Asia/9	V 15.11.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston puheenjohtajan valinta
636	Asia/10	V 15.11.2023, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite valtuustoaloitteiden määrärahakäytännöistä
637	Asia/11	V 15.11.2023, Valtuutettu Ozan Yanarin aloite S2-opetukseen ohjaimisen käytäntöjen uudelleen arvioimiseksi
638	Asia/12	V 15.11.2023, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite asuntojen energiankulutuksen mittaamisesta
639	Asia/13	Kaupunginhallituksen kokousajat vuonna 2024
640	Asia/14	Kaupungin toimielinten siirtyminen sähköisistä kokouksista normaaliin kokousmenettelyyn
641	Asia/15	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024–2027
642	Asia/16	Eräiden sopimuskoulujen koululainojen korkokustannusten kohtuullistaminen
643	Asia/17	Sijoitus DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastoon 2023

30.10.2023

644	Asia/18	Alueen varaaminen Koskelantien ja Mäkelänkadun risteysalueen ympäristöstä asuntohankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten selvittämistä varten (Käpylä)
645	Asia/19	Länsimäentien metrosiltojen peruskorjauksen hankesuunnitelma
646	Asia/20	Valtuutettu Jenni Pajusen toivomusponsi palveluiden jatkuvuudesta ja kyberturvallisuuden parantamisesta digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämisen toimeenpanossa
647	Asia/21	Valtuutettujen Silja Borgarsdóttir Sandelin, Laura Kolbe ja Mika Ebeling toivomusponnet ruotsinkielisistä nuorten aloitteista, aloitejärjestelmän kieliversioista ja vastausten selkeydestä
648	Asia/22	Valtuutettujen Oona Hagman ja Mari Holopainen toivomusponnet määrärahan varaamisesta nuorten aloitteiden toteuttamiseen
649	Asia/23	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

30.10.2023

Asia/1

§ 627

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Maarit Vierusen ja Tuomas Rantasen sekä varatarkastajiksi Paavo Arhinmäen ja Daniel Sazonovin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.10.2023

Asia/2

§ 628

V 15.11.2023, Helsingin alueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2024–2026

HEL 2023-005156 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Titta Hiltusen ehdotuksesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 8 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 8 k)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteen 1 mukaiset Helsingin alueen pelastustoimen palvelutasoa koskevat päätökset vuosille 2024–2026.

Esittelijän perustelut

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esitti kokouksessaan 3.10.2023 kaupunginhallitukselle edelleen esitettäväksi kaupunginvaltuustolle liitteenä 1 olevien Helsingin alueen pelastustoimen palvelutasoa koskevien päätösten hyväksymistä vuosille 2024–2026. Lautakunnan huomiot palvelutasopäätökseen käyvät ilmi päätöshistoriasta.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) mukaisesti aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla an-

30.10.2023

Asia/2

netun lain (615/2021) mukaan Helsingin kaupungin valtuusto käyttää kuntalaissa tarkoitettua ylintä toimivaltaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävissä. Sisäministeriön asetuksella (1225/2022) on säädetty tarkemmin palvelutasopäätösten sisällön perusteista, rakenteesta ja seurannasta sekä aluehallintoviraston suorittamasta arvioinnista. Uuden asetuksen mukaiset palvelutasopäätökset on oltava hyväksytyinä viimeistään 1.12.2023.

Sisäministeriön palvelutasopäätösasetuksen perustelumuihistiossa tarkennetaan, mistä aluevaltuuston (Helsingissä kaupunginvaltuuston) tulee päättää kunkin palvelun kohdalla. Liitteelle 1 on koottu palvelutasopäätökseen sisältyvät palvelutasoa koskevat päätökset, joista kaupunginvaltuusto tekee päätöksen. Asetuksen mukaisesti palvelutasopäätöksessä on myös muuta sisältöä, josta kaupunginvaltuusto ei tee päätöstä. Palvelutasopäätös kokonaisuudessaan on liitteenä 2, ja se sisältää myös johdannon, keskeiset linjaukset, päättyvän palvelutasopäätöskauden arvioinnin, riskianalyysin tulokset ja johtopäätökset sekä kehittämissuunnitelman. Lisäksi kustakin palvelusta esitetään myös palvelutason nykytilan kuvaus, tarpeet ja tavoitteet sekä kehittämistarve. Palvelutasopäätöksen julkinen versio julkaistaan kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 8 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 8 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto 21.09.2023 § 10

HEL 2023-005156 T 00 01 06

Esitys

30.10.2023

Asia/2

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto esitti sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle edelleen esitettäväksi kaupunginhallitukselle liitteenä 1 olevien Helsingin alueen pelastustoimen palvelutaltoa koskevien päätösten hyväksymistä vuosille 2024–2026.

Samalla sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

21.09.2023 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Johtava tutkija ***** oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä asiaa käsiteltäessä.

Esittelijä pelastuskomentaja Jani Pitkänen muutti esitystään siten, että liitteeseen 2 lisätään liitteen 3 mukainen lisäys. Liite 2 ja esittelijän muutos ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24.1 § 8 kohdan mukaisesti.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto päätti asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Kari Paasonen, johtava tutkija, puhelin: 310 30025
kari.paasonen(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/3

§ 629

V 15.11.2023, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Bosti-tilausjärjestelmästä luopumisesta ympärivuorokautisessa lastenkotitoiminnassa

HEL 2023-008678 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 28 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että mahdollisuutta luopua Bosti-tilausjärjestelmästä ympärivuorokautisessa lastenkotitoiminnassa selvitetään. Lisäksi esitetään, että Tampereen esimerkin mukaista luottokortteihin perustuvaa mallia selvitetään.

Bosti-järjestelmän käyttöön liittyvät haasteet on tunnistettu ympärivuorokautisten lastenkotien ja lasten vastaanottoyksiköiden toiminnassa. Selvitystyö ja etenemissuunnitelma Bosti-ostotilausjärjestelmästä on tehty. Etenemissuunnitelman mukaan lastenkotien ja lastensuojelun vastaanottolaitosten käteiskassojen käyttöä laajennetaan siten, että sijoitetut lapset voivat itsenäisesti asioidessaan tehdä käteisellä tarvitsemansa hankinnat. Käteisostojen helpottamisen lisäksi ympärivuoro-

30.10.2023

Asia/3

kautisiin yksiköihin hankitaan osastoittain luottokortteja vakituisesta henkilöstöstä nimettäville henkilöille.

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan toimialajohtaja päättää käteiskassojen jaosta tehtäväalueellaan. Mikäli toimialan kassavarojen yhteenlaskettua enimmäismäärää on tarve korottaa, asiasta tehdään esitys rahoitusjohtajalle. Myös luottokorttien hankinta edellyttää rahoitusjohtajan päätöksen. Arvion mukaan edellä mainitut toimenpiteet ovat toteutettavissa noin neljän kuukauden kuluessa.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 03.10.2023 § 196

HEL 2023-008678 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi valtuutettu Sinikka Vepsän ja 28 muun valtuutetun Bosti-tilausjärjestelmästä luopumista ympärivuorokautisessa lastenkotitoiminnassa koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään selvittävän mahdollisuutta luopua Bosti-tilausjärjestelmästä ympärivuorokautisessa lastenkotitoiminnassa ja selvittävän mahdollisuutta siirtyä Tampereella käytössä olevaan mal-

liin, jossa lastenkotien vakituisella henkilöstöllä on käytössään luottokortit lastensuojelulaitoksissa tehtäviä päivittäishankintoja varten ja jossa lastenkotitoiminnan käteiskassaa koskeva käytäntö on joustavampi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää aloitetta kannatettavana ja toteaa, että Bosti-järjestelmän käyttöön liittyvät haasteet onkin jo aiemmin tunnistettu ympärivuorokautisten lastenkotien ja lasten vastaanottoyksiköiden toiminnassa. Selvitystyö ja etenemissuunnitelma Bosti-ostotilausjärjestelmästä luopumiseksi kodin ulkopuolelle sijoitetuille lapsille tehtävissä päivittäishankinnoissa on jo tehty.

Päivittäishankinnat lastenkodeissa ja lastensuojelun vastaanottolaitoksissa

Pitkäaikaisista hoitoa tarjoavissa lastenkodeissa sekä lastensuojelun vastaanottolaitoksissa tehdään runsaasti päivittäiseen hoito- ja kasvatustyöhön kuuluvia hankintoja. Lastenkodeissa on käytössä käteiskassat, joilla voidaan tehdä pieniä päivittäisostoksia. Menokassat ovat yksikön paikkamäärän mukaan 500–1600 euroa. Lastensuojelulain (417/2007 55 §) mukaiset käyttövarat annetaan lapsen omaan käyttöön joko käteiskassasta käteisellä tai tilisiirtona lapsen tilille. Vastaanottolaitoksissa on käytössä menokassat vain käyttövarojen maksamiseen lapsille.

Muissa tapauksissa lastensuojelun ympärivuorokautisissa yksiköissä käytetään kaupungin ostotilausjärjestelmä Bostia, jolla hankitaan sijoitetuille lapsille esimerkiksi vaatteita tai muuta käyttötavaraa. Bostia käytettäessä ostot tehdään laatimalla ensin sähköinen tilaus, jossa on määritelty hankittava tuote, oston hinta ja ostopaikka. Asiointi ja maksun suorittaminen kaupassa tapahtuu käyttämällä tulostettua Bosti-tilaustositettä. Lapset tekevät ostoksia yhdessä ohjaajan kanssa tai vaihtoehtoisesti asioivat kaupassa itsenäisesti tilaustositteen kanssa. Bosti-järjestelmän etuna on nähty, että sen avulla voidaan varmistaa, että raha päättyy lapsen käytössä suunniteltuun käyttötarkoitukseen.

Bosti-järjestelmän käyttöön liittyvät haasteet on tunnistettu lastensuojelun ympärivuorokautisten yksiköiden toiminnassa. Ostotilaustositteiden käyttäminen ostotapahtuman yhteydessä on lasta leimaava käytäntö, ja lapsi kokee tilanteen nöyryyttävänä. Ostotilanteeseen voi lisäksi liittyä lapsen yksityisyyden suojaan kohdistuvia riskejä. Tilausjärjestelmän käyttö rajoittaa lasten mahdollisuuksia tehdä tarvitsemiaan päivittäisostoksia joustavasti ja ikätasolleen luontevalla tavalla.

Etenemissuunnitelma Bosti-järjestelmästä luopumiseksi

Etenemissuunnitelma Bosti-järjestelmästä luopumiseksi kodin ulkopuolelle sijoitetuille lapsille tehtävissä päivittäishankinnoissa on tehty. Lastenkotien ja lastensuojelun vastaanottolaitosten käteiskassojen käyttöä

laajennetaan siten, että sijoitetut lapset voivat itsenäisesti asioidessaan tehdä käteisellä tarvitsemansa hankinnat. Tämän mahdollistamiseksi käteisvarojen enimmäismäärä kassatoimipisteissä tulee arvion mukaan olla 1400–3800 euroa alayksikköjen paikkamäärästä riippuen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että myös käteiskassan käyttö sitoo henkilöstön työpanosta, sillä menot kirjataan kirjanpitoon muistiotositteilla käsin alkuperäisistä kuiteista ja kassojen tilityksissä tulee pyrkiä siihen, että menot kohdistuvat oikealle kuukaudelle. Toimintayksikön esihenkilö vastaa kassatoimintaa harjoittavan yksikkönsä kassatoiminnoista, kassapisteen turvallisuudesta, käyttöoikeuksien hakemisesta ja poistamisesta sekä siitä, että kassanhoitajat tuntevat ohjeistuksen.

Käteisostojen helpottamisen lisäksi ympärivuorokautisiin yksiköihin hankitaan osastoittain luottokortteja vakituisesta henkilöstöstä nimettäville henkilöille. Luottokortilla henkilöstöön kuuluva kortinhaltija voi suorittaa maksuja tehdessään hankintoja yhdessä lapsen kanssa. Luottokortilla on mahdollista tehdä lapselle hankintoja myös verkkokaupoista, mikä ei ole onnistunut Bosti-järjestelmää käytettäessä. Mikäli luottokortin omaavaa henkilöstöä ei ole osastolla aina saatavilla, henkilöstön on mahdollista tehdä lapsille kiireellisiä hankintoja myös käteiskassasta.

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan toimialajohtaja päättää käteiskassojen jaosta tehtävälueellaan. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käteisvarojen enimmäismäärä on tällä hetkellä 43 050 euroa. Mikäli toimialan kassavarojen yhteenlaskettua enimmäismäärää on tarve korottaa, asiasta tehdään esitys rahoitusjohtajalle. Myös luottokorttien hankinta edellyttää rahoitusjohtajan päätöksen.

Arvion mukaan edellä mainitut toimenpiteet ovat toteutettavissa noin neljän kuukauden kuluessa

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa. Lasta arvostavat käytänteet ja tasa-arvoisten toimintaedellytysten mahdollistaminen ovat hyvän sijaishuollon toteuttamiseksi tärkeitä. Sijoitetuilla lapsilla tulee olla mahdollisuus osallistua yhteiskuntaan ilman pelkoa leimaantumisesta tai yksityisyytensä vaarantumisesta.

Eriarvioisuutta tuottavien rakenteiden ja arkisten käytänteiden poistaminen tuottaa sijoitetuille lapsille positiivisia sosiaalisia ja psyykkisiä hyvinvointivaikutuksia.”

Käsittely

30.10.2023

03.10.2023 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sinikka Vepsä: Muokataan Etenemissuunnitelma Bosti-järjestelmästä luopumiseksi -otsikon alaiseen kolmanteen kappaleeseen: "Käteisostojen helpottamisen lisäksi ympärivuorokautisiin yksiköihin hankitaan luottokortteja riittävästi."

Kannattaja: jäsen Meri Valkama

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 9

Ahto Apajalahti, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Matti Niiranen, Nea Nättinen, Mikko Paunio, Emmi Piippo, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 3

Pentti Arajarvi, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 1

Touko Niinimäki

Poissa: 0

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjä 1).

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 310 43059

anita.lindfors(a)hel.fi

Minna Pitkänen, lastenkotitoiminnan päällikkö, puhelin: 310 46170

minna.k.pitkanen(a)hel.fi

Armi Vaden, talouspäällikkö, puhelin: 310 15970

armi.vaden(a)hel.fi

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 39043

30.10.2023

Asia/3

terja.hannola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

30.10.2023

Asia/4

Päätettävä tässä kokouksessa.

§ 630

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle asiakasmaksuasetuksen muuttamisesta

HEL 2023-012454 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen rahoituksen riittävyyden kannalta sekä yleisen kustannustason ja palvelujen tuotantokustannusten nousun huomioiden esitetyt korotukset ovat perusteltuja.

Helsinki ei tällä hetkellä peri terveyskeskusmaksuja, eikä esitetyllä asetuksella olla muuttamassa hyvinvointialueiden harkintavaltaa maksun käyttöönotosta.

Esitettyjen tasokorotusten ajankohtaa indeksikorotusvuonna on kuitenkin vielä syytä arvioida. On hyvinvointialueiden harkinnassa toteuttaa esitetyt tasokorotukset, mutta näiden korotusten sekä indeksitarkistusten tuoma liikkumavara johtaa tilanteeseen, jossa maksujen korotukset voivat olla asiakkaille korkeammat kuin mitä pelkkä asetusmuutos antaa ymmärtää.

Maksujen kokonaiskorotusten määrää ei voida arvioida ilman vahvistettuja indeksipistelukuja, joita ei vielä tässä vaiheessa ole käytettävissä. Vaikutusten arviointia voidaan tehdä vain puutteellisella tietopohjalla, mikä ei erityisesti epävarmassa taloustilanteessa ole perusteltua.

Hyvinvointialueen halutessa ottaa käyttöön lain sallimat enimmäismaksut heti asetuksen voimaantulosta, ovat vaaditut valmistelutoimenpiteet ja järjestelmämuutokset sekä indeksikorotusten toteuttamisen samanaikaisuus huomioiden esitetty lain voimaantulon aikataulu toteutuksen näkökulmasta erittäin vaikea.

On myös huomioitava, ettei maksukattoa ole esitetty korotettavaksi, jolloin osa asetusmuutoksen tarkoittamasta potentiaalisesta asiakasmaksutulosta leikkautuu pois.

Lisäksi on tiedossa, että tulokertymää tulevat pienentämään sekä luottotappioiksi realisoituvat maksut että maksutulot niiltä osin, kuin maksuja on asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti velvoitettu alentamaan ja jättämään perimättä.

30.10.2023

Asia/4

Asiakasmaksujen korotuksesta seuraavaa tulojen lisäkertymää ei tule leikata pois alueiden saamasta valtion rahoituksesta. Mikäli tällaiseen leikkaukseen kuitenkin päädytään, vaikutukset edellä lueteltujen osalta tulee laskea ja huomioida tulokertymää arvioitaessa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Titta Hiltunen: Poistetaan kappaleen 3 ensimmäinen lause: "Esitetyt korotukset eivät erityisesti estäisi tai vaikeuttaisi palveluun hakeutumista tai johtaisi toimeentulon vaikeuksiin".

Kannattaja: Tuulia Pitkänen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Titta Hiltusen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Anniina Iskanius, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Tuulia Pitkänen, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi Titta Hiltusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 8–7.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.10.2023
- 2 Lausuntopyyntö 3.10.2023, asiakasmaksuasetuksen muutokset, luonnos
- 3 Lausuntopyyntö 3.10.2023, muistio asiakasmaksuasetuksen muutoksesta, luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

30.10.2023

Asia/4

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen rahoituksen riittävyyden kannalta sekä yleisen kustannustason ja palvelujen tuotantokustannusten nousun huomioiden esitetyt korotukset ovat perusteltuja.

Esitetyt korotukset eivät erityisesti estäisi tai vaikeuttaisi palveluun haikutumista tai johtaisi toimeentulon vaikeuksiin. Helsinki ei tällä hetkellä peri terveyskeskumaksuja, eikä esitetyllä asetuksella olla muuttamassa hyvinvointialueiden harkintavaltaa maksun käyttöönnotosta.

Esitettyjen tasokorotusten ajankohtaa indeksikorotusvuonna on kuitenkin vielä syytä arvioida. On hyvinvointialueiden harkinnassa toteuttaa esitetyt tasokorotukset, mutta näiden korotusten sekä indeksitarkistusten tuoma liikkumavara johtaa tilanteeseen, jossa maksujen korotukset voivat olla asiakkaille korkeammat kuin mitä pelkkä asetusmuutos antaa ymmärtää.

Maksujen kokonaiskorotusten määrää ei voida arvioida ilman vahvistettuja indeksipistelukuja, joita ei vielä tässä vaiheessa ole käytettävissä. Vaikutusten arviointia voidaan tehdä vain puutteellisella tietopohjalla, mikä ei erityisesti epävarmassa taloustilanteessa ole perusteltua.

Hyvinvointialueen halutessa ottaa käyttöön lain sallimat enimmäismaksut heti asetuksen voimaantulosta, ovat vaaditut valmistelutoimenpiteet ja järjestelmämuutokset sekä indeksikorotusten toteuttamisen samanaikaisuus huomioiden esitetty lain voimaantulon aikataulu toteutuksen näkökulmasta erittäin vaikea.

On myös huomioitava, ettei maksukattoa ole esitetty korotettavaksi, jolloin osa asetusmuutoksen tarkoittamasta potentiaalisesta asiakasmaksutulosta leikkautuu pois.

Lisäksi on tiedossa, että tulokertymää tulevat pienentämään sekä luottotappioiksi realisoituvat maksut että maksutulot niiltä osin, kuin maksuja on asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti veloitettu alentamaan ja jättämään perimättä.

Asiakasmaksujen korotuksesta seuraavaa tulojen lisäkertymää ei tule leikata pois alueiden saamasta valtion rahoituksesta. Mikäli tällaiseen

30.10.2023

Asia/4

leikkaukseen kuitenkin päädytään, vaikutukset edellä lueteltujen osalta tulee laskea ja huomioida tulokertymää arvioitaessa.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 30.10.2023 mennessä lausuntoa ehdotetuista muutoksista asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992). Lausuntopyyntö on liitteenä 1. Asiakasmaksuihin tehtäisiin säännönmukaiset indeksitarkistukset, minkä lisäksi eräitä maksuja esitetään korotettavaksi 10 prosentilla. Esitetyt muutokset asetukseen ovat liitteenä 2 ja säännöskohtaiset perustelut liitteenä 3. Korotukset painottuisivat erikoissairaanhoidon maksuihin, ja tulisivat voimaan vuoden 2024 alusta.

Asiakasmaksulain (734/1992) 1 §:n mukaan hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveyspalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä. Maksun enimmäismäärät on määritelty asiakasmaksulaissa sekä asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Palvelusta ei saa periä niiden tuotantokustannuksia suurempaa maksua (asiakasmaksulaki 2 §).

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.10.2023
- 2 Lausuntopyyntö 3.10.2023, asiakasmaksuasetuksen muutokset, luonnos
- 3 Lausuntopyyntö 3.10.2023, muistio asiakasmaksuasetuksen muutoksesta, luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.10.2023

Asia/4

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystieteiden
ministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 13.10.2023

HEL 2023-012454 T 03 00 00

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginkanslialle koskien valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta:

”Asiakasmaksulain (734/1992) 1 §:n mukaan hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä. Maksujen enimmäismäärät on määritelty asiakasmaksulaissa sekä asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Palvelusta ei saa periä niiden tuotantokustannuksia suurempaa maksua (asiakasmaksulaki 2 §).

Hyvinvointialue voi päätöksellään ottaa käyttöön laissa ja asetuksessa pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Helsingissä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ovat tietojemme mukaan tällä hetkellä muuhun Suomeen verrattuna keskimääräistä alhaisemmat.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden muutosohjelman 2023–2025 tavoitteeksi on asetettu laadukkaiden palveluiden turvaaminen helsinkiläisille. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta on linjannut, että ensisijaisesti on hyödynnettävä sellaisia keinoja, jotka eivät heikennä palveluja. Maksutulojen tehokas periminen muilta yhteisöiltä sekä asiakasmaksujen mahdollinen nostaminen ovat muutosohjelmassa tunnistettuja keinoja tulojen lisäämiseksi. Asetusmuutoksessa esitetyt korotukset ovat linjassa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen talouden muutosohjelman tavoitteiden kanssa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen rahoituksen riittävyyden kannalta sekä yleisen kustannustason ja palvelujen tuotantokustannusten nousun huomioiden esitetyt korotukset ovat perusteltuja.

Käsityksemme mukaan esitetyt korotukset eivät myöskään erityisesti estäisi tai vaikeuttaisi palveluun hakeutumista tai johtaisi toimeentulon vaikeuksiin. Helsinki ei tällä hetkellä peri terveyskeskusmaksuja, eikä

30.10.2023

Asia/4

esityksellä asetuksella olla muuttamassa hyvinvointialueiden harkintavaltaa maksun käyttönotosta.

Esitettyjen tasokorotusten ajankohtaa indeksikorotusvuonna on kuitenkin vielä syytä arvioida. On hyvinvointialueiden harkinnassa toteuttaa esitetyt tasokorotukset, mutta näiden korotusten sekä indeksitarkistusten tuoma liikkumavara johtaa tilanteeseen, jossa maksujen korotukset voivat olla asiakkaille korkeammat kuin mitä pelkkä asetusmuutos antaa ymmärtää. Maksujen kokonaiskorotuksen määrää ei voida arvioida ilman vahvistettuja indeksipistelukuja, joita ei vielä tässä vaiheessa ole käytettävissä. Vaikutusten arviointia voidaan tehdä vain puutteellisella tietopohjalla, mikä ei erityisesti epävarmassa tilanteessa ole perusteltua.

Hyvinvointialueen halutessa ottaa käyttöön lain sallimat enimmäismaksut heti asetuksen voimaantulosta, ovat vaaditut valmistelutoimenpiteet ja järjestelmämuutokset sekä indeksikorotusten toteuttamisen samanaikaisuus huomioiden esitetty lain voimaantulon aikataulu toteutuksen näkökulmasta erittäin vaikea.

On myös huomioitava, ettei maksukattoa ole esitetty korotettavaksi, jolloin osa asetusmuutoksen tarkoittamasta potentiaalisesta asiakasmaksutulosta leikkautuu pois.

Lisäksi on tiedossa, että tulokertymää tulevat pienentämään sekä luottotappioiksi realisoituvat maksut että maksutulot niiltä osin, kuin maksuja on asiakasmaksulain 11 §:n mukaisesti velvoitettu alentamaan ja jättämään perimättä.

Asiakasmaksujen korotuksesta seuraavaa tulojen lisäkertymää ei tule leikata pois alueiden saamasta valtion rahoituksesta. Mikäli tällaiseen leikkaukseen kuitenkin päädytään, vaikutukset edellä lueteltujen osalta tulee laskea ja huomioida tulokertymää arvioitaessa.”

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausuntoa 16.10.2023 mennessä.

Lisätiedot

Elina Karhunen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34353
elina.karhunen(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/5

§ 631

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite perhekeskusasiakkuuden mahdollistamisesta

HEL 2023-007023 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että perhekeskuksiin toteutetaan mahdollisuus asiakkaalle valita usean ammattiryhmän tai koko keskuksen kattava asiakkuus, jotta he saisivat tehokasta moniammatillista hoitoa. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan tähän lisättäväksi puhelinpalvelua, jossa perheen tilanteen tietävä kontaktihenkilö koordinoi eri ammattiryhmien palveluja.

Perhekeskusasiakkuuksia toteutetaan tällä hetkellä kokoamalla asiakkaalle hänen tarpeidensa mukaiset palvelut yhteistyössä eri ammattilaisten kesken. Lisäksi perhekeskuksessa toimii jo palveluja koordinoiva malli paljon palveluja tarvitsevilla asiakkailla. Perhekeskuksen asiakkaaksi tulon kanavat ovat lapsiperheiden sosiaalineuvonta, neuvolan keskitetty puhelinpalvelu ja lastensuojelun virka-aikainen päivystys.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

30.10.2023

Asia/5

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallitus on 5.6.2023 § 392 päättänyt, että se vastaa perhekeskusasiakkuuden mahdollistamista koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 03.10.2023 § 195

HEL 2023-007023 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Petrus Pennasen ja 14 muun valtuutetun perhekeskusasiakkuuden mahdollistamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään asiakkaille mahdollisuutta valita koko perhekeskuksen kattava keskitetty asiakkuus, jossa asiakas saisi tehokasta moniammatillista hoitoa ja joka mahdollistaisi tiedon vaihdon kaikkien keskuksen yksiköiden välillä. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan tähän lisättäväksi puhelinpalvelua, jossa perheen tilanteen tietävä kontaktihenkilö koordinoi eri ammattiryhmien palveluja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että perhekeskusasiakkuutta toteutetaan tällä hetkellä kokoamalla asiakkaalle hänen tarpeidensa mukaiset palvelut yhteistyössä eri ammattilaisten kesken. Tavoitteena on tarjota asiakkaalle saumaton palvelukokonaisuus. Lisäksi

perhekeskuksessa toimii jo palveluja koordinoiva malli paljon palveluja tarvitsevilla asiakkailta.

Perhekeskustoimintamalli Helsingissä ja palveluihin ohjautuminen

Perhekeskus on palveluverkosto, joka sisältää lasten, nuorten ja perheiden palveluja ennalta ehkäisevistä terveyden- ja sosiaalihuollon palveluista tiettyihin terapiapalveluihin. Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisen perhekeskuksen muodossa. Helsingissä lapsiperheiden tarvitsemat palvelut jakaantuvat alueellisesti neljään fyysiseen ja kolmeen verkostomaiseen perhekeskukseen. Fyysisessä perhekeskuksessa palvelut saa saman katon alta, verkostomaisessa perhekeskuksessa lähialueen eri toimipisteistä.

Asiakkaaksi tulon ja palveluverkossa etenemisen vaiheissa toteutetaan ammattilaisten välisessä yhteistyössä tehtävää palveluohjausta. Helsingin perhekeskusmallissa on erityisesti kehitetty näitä käytänteitä. Lähtökohta on, että asiakkaan ei tarvitse itse määritellä tarvitsemaansa palvelua tai osata hakeutua tietyn palvelun piiriin, vaan ammattilaiset huolehtivat hoito- ja palvelutarpeen arvioinnista sekä hoito- ja palveluohjauksesta.

Perhekeskuksen asiakkaaksi tulon kanavat ovat lapsiperheiden sosiaalivoukunta, neuvolan keskitetty puhelinpalvelu ja lastensuojelun virka-aikainen päivystys. Helsinkiläinen vanhempi voi ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä näihin kanaviin saadakseen tarvittavaa apua, tukea ja ohjausta. Lapsiperheiden sosiaalivoukunta vastaa asiakkaaksi tulosta ja palvelutarpeen arvioinnista lapsiperheiden varhaisen tuen sosiaalipalveluihin, joita ovat lapsiperheiden kotipalvelu, lapsiperheiden sosiaaliohjaus, kasvatusta- ja perheneuvonta, pariterapia sekä terapeutin vauvaperhetyö. Neuvolan keskitetty puhelinpalvelu toimii sekä neuvonta- että ajanvarauskanavana. Lisäksi jokaisella perhekeskusalueella toimii lastensuojelun virka-aikainen päivystys, joka vastaa lapsesta tehtyjen lastensuojeluilmoitusten ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen vastaanottamisesta ja käsittelystä sekä kiireellisten toimenpiteiden arvioinnista ja järjestämisestä. Paljon palveluja tarvitseville lapsille tehdään monitoimijainen palvelutarpeen arviointi, jonka yhteydessä arvioidaan myös lapsen lastensuojelun tai erityisen tuen tarve. Perhekeskuksen kanavina toimivat tämän lisäksi Apotti ja Maisa viestintä, chatbot (Sotebotti Hester) sekä chat-livet.

Perhekeskuspalveluja käyttävien perheiden tuen tarpeet ovat hyvin heterogeenisiä. Sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijä varmistaa, että palvelukokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja ettei asiakas putoa palvelujen väliin. Esimerkiksi neuvolan asiakkaalla on omahoitaja sekä raskausaikana että lastenneuvolassa.

Yhteistyön rakenteet perhekeskuksissa

Rekisterilainsäädäntö jakaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastiedot eri rekistereihin, eikä lapsen ja perheen kanssa työskentelevillä ammattilaisilla ole lähtökohtaisesti oikeutta tarkastella asiakkaan tietoja yli rekistereiden. Kun jokin palvelu on yhteistä työtä ja palvelua, on ammattilaisella käyttö- ja kirjaamisoikeus molempiin rekistereihin tarkasti määriteltyihin tietoihin ilman asiakkaan erillistä suostumusta. Tavallisesti yhteinen palvelu on sellaista palvelua, jota annetaan samassa yksikössä, ja se sisältää sekä sosiaali- että terveydenhuoltoa. Kun jokin palvelu annetaan yhteistyössä, kirjataan terveystiedot potilasrekisteriin ja sosiaalihuollon tiedot sosiaalihuollon rekisteriin. Asiakkaan tarkasti määritellyn suostumuksen mukaan ammattilaisella on oikeus toisessa rekisterissä kirjattuun tietoon. (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 703/2023 46 §, 47 §; asetus käyttöoikeudesta asiakastietoon 825/2022.) Tämä luo pohjan perhekeskuksissa toteutettavalle moniammatilliselle yhteistyölle yhteisen asiakkaan asioissa.

Perhekeskustoiminnan kehittämisessä huomioidaan moniammatillisen ja monialaisen työn edellytysten tukeminen. Perhekeskukset on suunniteltu ja rakennettu niin, että eri ammattiryhmien välinen yhteistyö olisi mahdollisimman helppoa. Samoissa tiloissa työskentely tukee yhteistyön vahvistumista. Moniammatillista yhteistyötä ja tiedonkulkua pyritään perhekeskuksissa jatkuvasti parantamaan. Asiakasprosessien kehittäminen on keskiössä tiedonkulun varmistamiseksi.

Perhekeskusalueilla on luotu monialaisia ja -amatillisia rakenteita, kuten neuvolatiimit, jotka toimivat matalan kynnyksen konsultaatorakenteena neuvolan terveydenhoitajille ja varhaiskasvatuksen työntekijöille. Tiimissä käsitellään moniammatillisesti niiden lasten asioita, joiden tuentarve ei ole selkeä tai vaatii useamman eri ammattilaisen tilannearviota. Lisäksi käytössä olevia työvälineitä konsultointiin ovat eri tietojärjestelmät, kuten Apotin työkori, tietoturvallinen videokonsultaatio, suojattu sähköposti, digi- ja puhelinkonsultaatio sekä Teams-konsultaatio ilman asiakkaan tunnistetietoja. Lisäksi perhekeskusten ammattilaisille on ajoitettu viikoittainen verkostoyhteistyöaika moniammatillisen yhteistyön toteuttamiseksi, esimerkiksi yhteisvastaanottojen mahdollistamiseksi. Verkostomaisten perhekeskusten henkilöstölle järjestetään yhteisiä tilaisuuksia, joissa vahvistetaan verkoston toimintaedellytyksiä sujuvien moniammatillisten asiakasprosessien läpiviemiseksi.

Jokaisella perhekeskusalueella toimii myös monitoimijainen lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin työryhmä. Työryhmä ottaa vastaan ja käsittelee sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot sekä lastensuojeluilmoitukset niiden lasten kohdalla, joilla ei ole voimassa olevaa lastensuojelun asiakkuutta. Työryhmä tekee erityistä tukea tarvitsevien

lasten palvelutarpeen arvioinnit sekä palvelutarpeen arvioinnit, joiden yhteydessä tulee selvittää myös lapsen lastensuojelun tarvetta. Lapselle ja perheelle tarjotaan tarpeen mukaan lyhytkestoista tukea jo palvelutarpeen arvioinnin aikana. Lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin moniammatillisessa työryhmässä työskentelee lastensuojelun sosiaalityöntekijöitä, sosiaaliohjaajia, perheneuvolan sosiaalityöntekijä ja psykologi, aikuissosiaalityön sosiaaliohjaaja ja psykiatria- ja päihdepalvelujen sairaanhoitaja.

Omatyöntekijän nimeäminen perhekeskuksessa

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta määrittää, että asiakas on sosiaalihuoltoa hakeva tai käyttävä henkilö. Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalihuollon asiakkaalle on nimettävä asiakkuuden ajaksi omatyöntekijä. Työntekijää ei tarvitse nimetä, jos asiakkaalle on jo nimetty muu palveluista vastaava työntekijä tai nimeäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta (sosiaalihuoltolaki 42 §). Eriyisen tuen tarpeessa ja lastensuojelun asiakkuudessa olevilla lapsilla on nimetty vastuusosiaalityöntekijä, joka toimii lapsen omatyöntekijää vastaavassa roolissa ja vastaa lapselle ja tämän perheelle kohdennettavien palvelujen koordinoinnista. Vastaavasti neuvolassa asiakkaalla on omahoitaja.

Sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijän nimeäminen voi toteutua käytännössä erilaisissa sosiaalihuollon palveluissa. Esimerkiksi varhaisen tuen palvelut tarjoavat apua ja tukea lapsiperheille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ennen ongelmien ilmaantumista. Omatyöntekijän nimeäminen ei ole aina automaattista, ja se voi riippua sekä asiakkaan tilanteesta ja tarpeista että palvelujärjestelmästä.

Yleisesti ottaen omatyöntekijän tai vastuusosiaalityöntekijän nimeäminen on osa sosiaalihuollon pyrkimystä tarjota asiakkaille yksilöllistä ja kokonaisvaltaista tukea, joka vastaa heidän tarpeitaan ja auttaa heitä saamaan tarvitsemansa palvelut. Tämä auttaa varmistamaan, että sosiaalihuollon asiakkaat saavat tarvitsemansa avun ja tuen mahdollisimman tehokkaasti ja kattavasti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeää, että palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja helposti saavutettavia. Lapsiperheiden palvelu- ja kokoava perhekeskusmalli perustuu eri sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja ammattilaisten tiiviiseen verkostoyhteistyöhön ja kokonaisvaltaisen avun tarjoamiseen asiakkaan palvelutarpeiden perusteella.”

Esittelijä

30.10.2023

Asia/5

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna-Kaisa Tukiala, projektipäällikkö, puhelin: 310 45105

anna-kaisa.tukiala(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809

jonna.vanhanen(a)hel.fi

Sari Nieminen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 23161

sari.nieminen(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/6

§ 632

V 15.11.2023, Vuoden 2024 tuloveroprosentin määrääminen

HEL 2023-012940 T 02 03 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2024 kunnallisveroprosentiksi 5,3 %.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa verohallinnolle tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Sotepe-uudistus vaikutti kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosenttien tasoon. Kunnat eivät voineet päättää itsenäisesti vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia, vaan se muodostui vuoden 2022 kunnallisveroprosentista, jota leikattiin lainsäädännössä määritellyn muutoksen, -12,64 prosenttiyksikköä, verran. Tämä kunnallisveroprosentin leikkaus tehtiin samansuuruisesti kaikille kunnille verovuodelle 2023. Veroprosentti-

30.10.2023

Asia/6

leikkaus huomioiden Helsingin kaupungin vuoden 2023 kunnallisveroprosentti oli 5,36 %.

Vuodelle 2024 kuntien on ilmoitettava tuloveroprosentti prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella (Laki verotusmenettelystä, 11. luku, 91 a §). Jos kunta ei itse muuta veroprosenttia, niin se pyöristetään lähimpään kymmenykseen.

Strategiaohjelman mukaan valtuustokaudella pidättäydytään kunnallisveron korotuksista ja siten vuoden 2023 talousarvio perustuu kunnallisveroprosenttiin 5,3 %.

Vuonna 2024 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 1 000 milj. euroa. Edellä mainittu kunnallisverotuloennuste perustuu Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmiin (10/2023). Kaupungin verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) vuoden 2024 muutokseen vuodesta vaikuttaa edelleen merkittävästi sote-uudistukseen verorahoitusmuutokset ja niiden jälkikäteistarkastusten aiheuttamat muutokset. Kunnallisveron kertymään alkuvuonna 2023 vaikuttivat vielä korkeammalla prosentilla tulevat tilitykset aikaisemmilta verovuosilta ja ne nostivat näin ollen kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti vuonna 2023. Helsingin kunnallisverotulokertymän arvioidaan vuonna 2024 laskevan -16,7 % vuodelle 2023 ennustetusta tasosta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

§ 633

V 15.11.2023, Vuoden 2024 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen

HEL 2023-012921 T 02 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2024 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti vuonna 2024 voimassa olevan kiinteistöverolain mukaiseen alarajaan
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti vuonna 2024 voimassa olevan kiinteistöverolain mukaiseen alarajaan
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Hallitus on tehnyt esityksen Eduskunnalle laiksi kiinteistöverolain muuttamiseksi (HE 39/2023 vp) siten, että maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentin alaraja nostetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin. Laki-

muutos on edennyt Eduskunnan käsittelyyn 9.10.2023 ja sen odotetaan tulevan voimaan tulevaksi lainsäädännöksi vuoden 2023 aikana.

Mikäli lakimuutosta ei hyväksytä vuoden 2023 loppuun mennessä, niin kaupunginvaltuusto päättää yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi vuonna 2023 voimassa olevan lainsäädännön vaihteluvälin mukaiseen alarajaan 0,93.

Mikäli lakimuutos vahvistuu voimaan tulevaksi lainsäädännöksi vuoden 2023 aikana, niin kaupunginvaltuusto päättää maapohjan yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi tulevan lainsäädännön mukaiseen uuteen alarajaan 1,30.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Jokaisen kunnan on vahvistettava aina maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti, vakituisten asuin- rakennusten veroprosentti sekä muiden asuinrakennusten veroprosentti. Kunta voi halutessaan vahvistaa erillisen veroprosentin voimalaitoksille, yleishyödyllisille yhteisöille ja eräin edellytyksin myös rakentamattomalle rakennuspaikalle. Viimeksi mainitun osalta eräiden kuntien (Helsingin seutu) on KiintVL:n 12 b §:n mukaan määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle erillinen veroprosentti.

Vuoden 2024 verotuksessa lakiehdotuksen HE 39/2023 vp mukaisesti määritellyt kiinteistövero- veroprosenttien rajat ovat seuraavat:

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 – 2,00
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 – 2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00–6,00, KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on valtuuston määräämä maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti +3,00, veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00 prosenttia
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00–2,00

- voimalaitosrakennukset ja -rakennelmat kiinteistöveroprosentti 0,93–3,10

Kiinteistöveroprosenttien rajoissa on muutos vuoteen 2023 maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin osalta. Maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan (HE 39/2023 vp) 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja koko maan tasolla noin 108 milj. eurolla ja Helsingin kaupungin osalta 52 miljoonaa euroa vuodesta 2024 alkaen.

Lisäksi vuodesta 2024 eteenpäin (HE 39/2023 vp) rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti (muut kuin asuinrakennukset) erillään maapohjan yleisestä kiinteistöveroprosentista.

Vuonna 2023 kiinteistöveroprosentit ovat Helsingissä seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2024 on arvioitu 367 milj. euroa. Vuoden 2023 tilitysarvio on 308 milj. euroa. Tuoton kasvusta 52 milj. euroa seurausta maapohjan yleisen kiinteistöveron alarajan nostosta seuraavasta kiinteistöverotuksen tason kiristämisestä.

Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit verohallinnolle viimeistään marraskuun 17. päivänä.

Rakennus- ja kiinteistörekisteritietojen kehittämisprojektin vaikutus kiinteistöveron verotusarvoihin

Helsingin kaupunki on sekä omana työnään että konsulttiselvityksin selvittänyt erillisprojektissa viime vuosina Verohallinnon kiinteistöveroluettelon ja kaupungin omien rekisteritietojen vastaavuutta. Tehtyjen selvitysten perusteella on todettu, että eri viranomaisten ylläpitämien rekistereiden tiedoissa on olemassa eroavaisuuksia. Rekisteritietojen oikeellisuus vaikuttaa ensi vaiheessa suorimmin kiinteistöveron perusteena oleviin verotusarvoihin ja sitä kautta kaupungille kertyviin kiinteistöverotuloihin sekä kiinteistöveron oikeudenmukaisuuden paranemiseen verovelvollisen näkökulmasta.

Verohallinnolle on lähetetty korjattavaksi kiinteistötietoja merkittävä määrä ja ne tulevat verovuoden 2024 kiinteistöverotuksen pohjaksi.

30.10.2023

Asia/7

Helsingissä rekisteritietojen kehittämisprojektin tuoma kiinteistövero-
lojen vuosittainen lisäys on alustavien arvioiden mukaan vuoteen 2024
mennessä noin 3–5 milj. euroa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

30.10.2023

Asia/8

§ 634

V 15.11.2023, Kaupunginhallituksen kahden varajäsenen valinta

HEL 2023-012843 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

1. myöntää Otto Merelle eron Maarit Vierusen henkilökohtaisen varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee Maarit Vierusen henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen Matias Pajulan sekä
2. myöntää Matias Pajulalle eron Sari Sarkomaan henkilökohtaisen varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee Sari Sarkomaan henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallitukseen Otto Meren kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus 10.10.2023
- 2 Eroilmoitus 16.10.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Otto Meren (Kok.) ja Matias Pajulan (Kok.) 2.8.2021 § 227 kaupunginhallituksen varajäseniksi kaupunginvaltuus-

30.10.2023

ton toimikaudeksi. Otto Meri (Kok.) on 10.10.2023 ja Matias Pajula on 16.10.2023 pyytänyt eroa henkilökohtaisen varajäsenen luottamustoimesta ajankäyttöisten syiden takia. Eroanomukset johtuvat varsinaisten ja varajäsenten aikataulujen yhteensovittamisesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus 10.10.2023
- 2 Eroilmoitus 16.10.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginhallitus

30.10.2023

Asia/9

§ 635

V 15.11.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston puheenjohtajan valinta

HEL 2023-013032 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 27.9.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen ja liikuntajaoston puheenjohtajan Sami Muttilaisen luottamustoimi on päättynyt vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja

- valitsee _____ kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäseneksi (Titta Hiltusen henkilökohtainen varajäsen) ja liikuntajaoston puheenjohtajaksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

30.10.2023

Kaupunginvaltuusto valitsi 2.8.2021 § 242 Sami Muttilaisen (Vas.) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäseneksi ja 2.8.2021 § 244 liikuntajaoston puheenjohtajaksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Hän on 27.9.2023 ilmoittanut vaalikelpoisuuden menettämisestä.

Kuntalain (410/2015) 74 §:n mukaan henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa ei ole vaalikelpoinen.

Kuntalain (410/2015) 78 §:n mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 27.9.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitokseen
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

30.10.2023

Asia/10

§ 636

V 15.11.2023, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite valtuustoaloitteiden määrärahakäytännöistä

HEL 2023-003750 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuulia Pitkäsén ehdotuksesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.03.2023 Arajärvi Pentti aloitteiden määrärahakäytäntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 33 muuta valtuutettua ehdottavat aloitteessaan, että kaupunginhallituksen tulisi selvittää valtuustoaloitteiden täytäntöönpanoa ja määrärahakäytäntöjä.

Aloitteessa todetaan, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuosittain aloitteita, joiden toimeenpano edellyttää taloudellisia voimavaroja. Jos hyväksytyyn aloitteeseen ei sisälly erillistä rahoituspäätöstä, aloitteen rahoittaminen jää siitä vastaavan lautakunnan tehtäväksi ja se näin ollen leikkaa muusta toiminnasta. Jos aloite on saanut erillisen rahoituspää-

töksen, aloitteen toimeenpano toteutetaan tuon rahamäärän asettamis-
sa rajoissa.

Tämä menettely sivuuttaa kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon, sillä on mahdollista, että "jopa valtuuston aloitteen hyväksymistä koskevan talousarvioaloitteella vahvistetun päätöksen toimeenpano on lopetettu lautakunnan talousarvion täytäntöönpanoa koskevalla päätöksellä".

Aloitteessa esitetään, että kaupunginhallituksen tulisi selvittää valtuutettujen aloitteiden määrärahakäytäntöjä sekä sitä, mihin toimenpiteisiin tulisi ryhtyä, jotta kaupunginvaltuuston hyväksymien aloitteiden toteuttaminen tapahtuisi myös tosiasiallisesti.

Kaupunginhallitus katsoo, ettei erillisiin selvityksiin aloitteessa esitetyistä seikoista ole tarpeen ryhtyä.

Aloite on mekanismi, jolla valtuutettu ehdottaa kaupunginhallitukselle ryhtymistä tiettyihin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus vastaa valtuustolle kertomalla, mihin toimenpiteisiin se aikoo asiassa ryhtyä, vai katsooko se, ettei toimenpiteitä tarvita.

Valtuusto käsittelee kaupunginhallituksen antamaa vastausta ja katsoo lopulta aloitteen loppuun käsitellyksi. Valtuusto ei hyväksy aloitetta tai pääätä kaupunginhallituksen vastauksessaan kertomista toimenpiteistä. Aloitteen katsominen loppuun käsitellyksi ei ole aloitteessa esitettyjä toimenpiteitä koskeva päätös. Toimenpiteet, joihin mahdollisesti ryhdytään aloitteen myötä muodostavat omat asiansa, joista toimivaltaiset tahot tekevät muutoksen-haku-kelpoiset päätökset.

Aloitevastaus valmistellaan aina strategian ja talousarvion mukaisesti, joten näiden kanssa ristiriidassa olevia toimenpiteitä ei ehdoteta aloitevastauksessa. Lähtökohta on, että aloitevastauksessa esitetyt linjaukset huomioidaan kaupungin toiminnassa. Pääasiaratkaisun toimenpiteistä kuitenkin tekee aina toimivaltainen viranomainen, joka useimmiten on muu viranomainen kuin kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuustoon tai muuhun toimielimeen käsiteltäväksi tuleva aloitevastaus ei siis ole pääasiapäätös, jota aletaan täytäntöönpanna.

Talousarvioaloite puolestaan on erityinen aloitemuoto. Aloite on talousarvioaloite, jos se koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon. Nämä aloitteet käsitellään kaupunginvaltuustossa talousarvion käsittelyn yhteydessä. Aloitteissa esitetyt toimenpiteet tulevat harkittavaksi talousarviovalmistelun rinnalla. Valtuusto hyväksyessään talousarvion katsoo loppuun käsitellyksi talousarvioaloitteet, joihin annetut kaupunginhallituksen vastaukset ovat samalla hyväksyttävän talousarvion mukaiset.

30.10.2023

Talousarvion laatimisoheissa määrätään, että lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa. Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin ja sisältyvätkö nämä muutokset talousarvioehdotukseen.

Kaupunginvaltuuston alaisilla viranomaisilla kaupunginhallituksesta alkaen on velvollisuus panna täytäntöön valtuuston päätökset. Päätöksestä, jolla aloite on katsottu loppuun käsitellyksi, ei synny välittömästi täytäntöön pantavaa ratkaisua. Kaupunginhallituksen aloitteeseen antama vastaus saattaa kuitenkin sisältää sellaisia toimenpiteitä, joilla on taloudellisia vaikutuksia. Nämä vaikutukset on otettava huomioon taloussuunnittelussa.

Kaupunginhallituksen edellyttämät toimenpiteet tulee taloussuunnittelussa ottaa huomioon oikealla tasolla suhteessa toimenpiteiden vaatimiin resursseihin. Tarvittaessa kaupunginhallituksen on esitettävä toimenpiteiden vaativa määräraha valtuustolle talousarvioon hyväksyttäväksi. Vähemmän resursseja vaativissa tilanteissa lautakunnan tai johtokunnan on otettava toimenpiteiden vaativat resurssit huomioon ohjattaessaan organisaationsa toimintaa ja taloutta. Keskeistä on taloussuunnittelutasosta riippumatta, että kaupunginhallituksen edellyttämät toimenpiteet tulevat toteutetuiksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.03.2023 Arajärvi Pentti aloitteiden määrärahakäytäntö

Muutoksenhaku

30.10.2023

Asia/10

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

30.10.2023

Asia/11

§ 637

V 15.11.2023, Valtuutettu Ozan Yanarin aloite S2-opetukseen ohjaamisen käytäntöjen uudelleen arvioimiseksi

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ozan Yanarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus palautti valtuutettu Ozan Yanarin valtuustoaloitteeseen liittyvän aloitteen uudelleen valmisteluun kasvatus- ja koulutuslautakunnalle kokouksessaan 21.8.2023 (§ 497). Tässä aloitevastauksessa vastataan myös aloitteen palauttamisen yhteydessä esitettyihin kysymyksiin.

Suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus (S1/R1) sekä suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2/R2) ovat äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen kaksi oppimäärää. S2/R2-oppimäärää opiskelevista puhutaan usein arkikielessä S2/R2-oppilaina. Tämän tiiviin ilmaisun tilalla olisi selkeämpää käyttää informatiivisempaa ilmaisua ”äidinkieli ja kirjallisuus -

oppiaineen S2/R2-oppimäärää opiskeleva oppilas”. Oppimäärä poikkeaa oppilaalla ainoastaan äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen osalta. S2/R2-oppimäärää opiskelevat oppilaat eivät muodosta yhtä yhtenäistä ryhmää.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tunnistettu ongelmakohtia oppilaalle sopivimman äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärän valinnan yhtenäiselle toteutumiselle. Yksi selkeä kehittämiskohta liittyy oppimäärän valintaan. Toinen kehittämiskohta liittyy oppimäärän vaihtamiseen.

Käyttöön otetaan seuraavat toimenpiteet koulutulokkaan oppimäärän valintaan liittyen sekä oppimäärän tarkistamiseen ja vaihtamiseen liittyen.

Koulutulokkaan oppimäärän valinta

Koulutulokkaan oppimäärän valitsemista selkeytetään. Lähtökohtana on, että koulutulokkaalle sopiva äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärä selvitetään ensimmäisten kouluviikkojen aikana vuotuisen laskentapäivään (20.9.) mennessä, jotta opettajilla on tarpeeksi aikaa opetuskielen taidon selvittämiseen ja huoltajien kuulemiseen.

Koulutulokkaan oppimäärän valitsemista selkeytetään. Yhteiset toimintatavat koskien esiopetusta, perusopetusta ja huoltajia määritellään. Toimenpiteet kuvataan syksyn 2023 aikana ja yhteiset toimintatavat ovat käytössä syksyllä 2024.

Oppimäärän tarkistaminen ja vaihtaminen

Toimiala velvoittaa syksystä 2024 lähtien, että kaikki koulut tarkistavat oppilaan oppimäärän soveltuvuuden ns. nivelvaiheissa, eli 3. ja 7. luokalle siirtymisen jälkeen ohjeistuksen mukaisesti. Selkeytetään kriteereitä, joiden mukaan oppimäärän vaihtamista kannattaa suositella ja varmistetaan osaaminen koulutusten ja tiedotuksen avulla. Jatkossa S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrää seurataan maahanmuuttoajankohdan perusteella sekä oppimäärän vaihtojen määrä tilastoidaan.

Toimintamallien käyttöönoton varmistaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johto seuraa toimintamallien käyttöönottoa. Rehtoreille jaetaan tietoa ja tukimateriaalia. Suomenkielisen perusopetuksen aluepäälliköt ja ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö käyvät rehtorien kanssa läpi uudet toimintamallit ja seuraavat niiden toteutumista. Opettajille ja muulle henkilöstölle järjestetään koulutusta. Järjestöyhteistyötä ja sen kautta tiedottamista vahvistetaan.

Monikielisten lasten huoltajille suunnatun oppimäärän valintaa käsittelevän esitteen näkyvyyttä tehostetaan myös jakamalla se koulutulokkaiden huoltajille.

Kielellistä tukea kehitetään ja siihen liittyvää materiaalia kootaan opettajien käyttöön. Näin oppilas voi saada tukea eri oppiaineissa todetun tarpeen perusteella riippumatta äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärästä. Tuentarpeen kartoittamisessa käytetään havainnointiin ja haastatteluun perustuvia työvälineitä (Oppilaan perustietojen ja -taitojen kartoitustyökalu, Kielitaidon kehityksen seurantalomakkeet ja Kehittyvän kielitaidon timanttimali). Valtakunnallista kuvausta tarkemman ja konkreettisemmän työvälineen kielitaidon ja kielellisen tuentarpeen arvioimiseksi ja opettajan arviointityötä helpottamaan, on kehitetty asiantuntijatyönä.

Perusopetuksen tavoitteena on vuonna 2024 kehittää suomen kielen opetusta siten, ettei Suomessa syntyneiden S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrä kasva nykyisestään, vaan oppilaita pystytään entistä tavoitteellisemmin ohjaamaan S1-opetukseen. Samaan aikaan on varmistettava, että keltään, joka tarvitsee apua kielen oppimisen kanssa, ei viedä oikeutta saada S2-opetusta.

Oppimäärän valinnan haasteet

Koulun toiminnan ja yhtenäisten käytäntöjen toteuttamisen lisäksi ongelமாகি sopivan oppimäärän valinnassa saattaa muodostua oppilaan tai huoltajan pelko arvosanan laskemisesta, jos S2-oppimäärä vaihdetaan S1-oppimäärään. Lukiot ja korkeakoulut rinnastavat yleensä oppimäärien arvosanat saman arvoisina, jolloin alhaisempi arvosana voi vaikuttaa jatko-opintomahdollisuuksiin.

Perusopetuslain mukaisesti oppilaan huoltaja päättää oppimääriä koskevista valinnoista. Lukiossa päätöksen tekee opiskelija. Yhteistyötä huoltajien kanssa tullaan tehostamaan, jotta S2-oppimäärästä saatu parempi arvosana ei houkuttelisi lyhytjänteiseen ratkaisuun oppimäärän suhteen silloin, kun S1-oppimäärän tavoitteiden mukainen opiskelu olisi oppilaan kielitaidon kehittymisen kannalta suotuisampaa. Tähän työhön otetaan mukaan perheiden lisäksi mukaan myös monikieliset ohjaajat sekä järjestöt.

Opinpolun kehittäminen

Oppilaan S2-oppimäärän opiskelu ja mahdollinen oppimäärän vaihto suunnitellaan siten, että se tukee kielitaidon kehittymistä. Tähän tarvitaan S2-opettajan asiantuntemusta sekä jatkuvaa seurantaa ja laaja-alaista arviointia oppilaan kielitaidon kehittymisestä, yksittäiset testit eivät anna riittävästi tietoa kielitaidosta. Tämä koskee niin valmistavasta

perusopetukseen siirtyviä kuin perusopetuksessa pidempään opiskelleita oppilaita. Arviointivälineitä käytetään ja kehitetään edelleen. Kaikissa kouluissa ei ole S2-opettajaa, jolloin haasteena voi olla osaamisen puute. Lukuvuoden 2023–2024 aikana vahvistetaan alueellista kollegiaalista tukea kouluihin, joissa siihen on tarvetta. Syksystä 2024 lähtien tämä kuuluu perusopetuksen kehittäjäopettajien tehtäviin.

Helsinki oppii – Tulevaisuuden taidot -ohjelmaan sisältyvää suomen kielen oppijan opinpolkua täsmennetään eheämmäksi syksyllä 2023, ja teemaan liittyviä toimenpiteitä aletaan edistää jo ennen ohjelman julkaisua.

Luokkajaot ja opetusryhmien muodostaminen

Kahta eri äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrät ja osuudet vaihtelevat runsaasti kouluittain. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä. Äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunneilla oppilaita voidaan jakaa tarvittaessa oppimäärän mukaisiin ryhmiin osalla tunneista. Muissa oppiaineissa kaikki oppilaat opiskelevat samoja sisältöjä ja tavoitteita.

Vaikuttavaksi on osoittautunut eri oppimäärää opettavien opettajien antama samanaikaisopetus äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunnilla. Kielelliseen tukeen keskittyvää samanaikaisopetusta toteutetaan myös muiden oppiaineiden tunneilla. Samanaikaisopettajana voivat toimia myös esimerkiksi laaja-alainen erityisopettaja ja oman äidinkielen opettaja. Samanaikaisopetuksen kehittäminen on yhtenä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kotoutumisen toimenpiteenä strategiakaudella 2022–2025 kielitietoisien ja monikielisyttä hyödyntävän opetuksen juurruttamiseksi. Tähän henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti. Tällainen malli vahvistaa kielellistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen edellytyksiä.

Vieraskielisten varhaiskasvatukseen osallistuminen

Vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksessa on noussut viime vuosina, ja ero suomen- ja ruotsinkielisiin on kaventunut. Erittäin 1–2-vuotiaita vieraskielisiä osallistuu kuitenkin edelleen varhaiskasvatukseen kotimaankielisiä vähemmän, mutta yli 3-vuotiailla erot kaventuvat nopeammin. Vieraskielisten osallistumisaste varhaiskasvatukseen vuonna 2019 oli 72,1 %, ja vuonna 2022 jo 78,0 %.

Vieraskielisten varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiseksi on tehty erilaisia toimia. Kotihoidon tuen kuntalisä eli ns. Helsinki-lisä on poistettu 1.6.2021 alkaen vuoden täyttäneiltä lapsilta, jotta osallistumisaste varhaiskasvatukseen nousisi. Kotihoidontuen kuntalisän käyttäjä-

ryhmissä on ollut yliedustettuna esimerkiksi alempaan sosioekonomiseen taustaan kuuluvat perheet sekä vieraskieliset perheet.

Monialaista yhteistyötä on lisätty, minkä johdosta Helsingin neuvoloissa viestitään entistä varhaisemmassa vaiheessa varhaiskasvatuksen palveluista ja painotetaan niiden merkitystä lapsen kehittymiselle ja oppimiselle. Varhaiskasvatus tutuksi -opas on tuotettu 12 eri kielellä ja sitä jaellaan esimerkiksi neuvoloissa ja avoimessa toiminnassa (mm. leikkipuistot). Leikkipuistojen avoimessa toiminnassa ja suomen kielen kursseilla pienten lasten kotivanhemmille (Kotiva-kerhot) tehdään varhaiskasvatusta tutuksi muunkielisille perheille. Englanninkielistä palvelunohjausta on lisätty.

Varhaiskasvatukseen on palkattu monikielisiä ohjaajia, joiden tehtäviin kuuluu vieraskielisten perheiden kanssa tehtävä yhteistyö ja varhaiskasvatuksen merkityksen avaaminen perheiden suuntaan, jotta poissaoloilta välttyttäisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahoitusta käytetään myös jatkossa monikielisten ohjaajien palkkaukseen.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa Puuttumisen portaat -malli on henkilöstön tukena siinä, että mahdollisiin poissaoloihin puututaan systemaattisesti ja yhteisesti sovituin toimintatavoin. Varhaiskasvatuksen aluepäälliköt käyvät päiväkodinjohtajien kanssa toimintamallin läpi ja seuraavat sen käytön toteutumista omalla alueellaan.

Tavoitteellinen kielen oppiminen varhaiskasvatuksessa

Sekä kansallisen että Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman ydin on tavoitteellisessa kielen oppimisessa. Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa ryhmän pedagogiikan systemaattisesta suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Suunnittelun ja arvioinnin tukena on ryhmän pedagoginen suunnitelma, portfolio ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Jokaisen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan kieleen ja kulttuuriin liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutumista arvioidaan moniammatillisesti ja yhdessä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksen alueelliset S2/R2-opettajat toimivat tavoitteellisen kielen oppimisen tukena.

Helsingissä on käytössä ja toimiala on ollut mukana kehittämässä kansallista KieliPeda-välinettä, jonka avulla monikielisen lapsen suomen kielen taidon kehittymistä arvioidaan säännöllisesti kaikissa yksiköissä. Työvälinettä hyödynnetään tavoitteellisen toiminnan suunnittelussa.

Helsingissä yhteinen varhaiskasvatuksen tavoite vuodelle 2024 on, että jokaisessa päiväkodissa otetaan käyttöön jokin kielen oppimista ja lukutaidon valmiuksia vahvistava tukimateriaali tai malli, joka ei ole vielä

ollut käytössä. Tavoitteen toteutumista arvioidaan yksiköiden toimintasuunnitelmien sekä auditointien pohjalta.

Varhaiskasvatuksen vieraskielisen henkilöstön ammattikielen koulutusta järjestetään syksyllä 2023 neljällä varhaiskasvatusalueella, ja sitä on tarkoitus laajentaa kevään 2024 aikana uusille alueille ja laajemmalle kohderyhmälle. Esiopetuksen lapsilla ja heitä opettavilla opettajilla on käytössään monikielinen e- ja äänikirjapalvelu Lukulumo, joka tukee kaikissa yksiköissä ja kotona kielen oppimista. Lukulumo-palvelun käyttöä laajennetaan vuonna 2024 myös 4- ja 5-vuotiaille lapsille perheineen.

Tavoitteellisen kielen opettamisen haaste voi olla epäpätevän henkilöstön runsaus, vaihtuvuus sekä henkilöstön heikko saatavuus. Pitkäjänteinen rekrytointihaasteen hoitaminen tuo parannusta myös tavoitteelliseen oppimiseen, joka ei hankalan henkilöstötilanteen takia välttämättä toteudu tasavertaisesti kaikissa yksiköissä.

Kehittäminen ja yhteistyö

Helsingissä tarve suomi/ruotsi toisena kielenä -oppimäärän ja valmistavan opetuksen kehittämiseksi on erilainen kuin monella muulla kunnalla. Helsingillä on aktiivinen rooli kansallisen kehityksen kärkenä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää ja uudistaa toimintaa omista tarpeistaan ja lähtökohdistaan ja toimii samalla aktiivisesti valtakunnallisissa verkostoissa sekä tekee yhteistyötä tutkimuksen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ottanut entistä aloitteellisempaa ja aktiivisempaa roolia yhteistyössä Opetushallituksen (OPH) kanssa. Elokuun 2023 lopussa OPH:n edustajia on tavattu aiheesta, ja yhteisiä tapaamisia on sovittu syksyille 2023 sekä 2024. Syksyllä 2023 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijat pääsevät osallistumaan kansallisen KIEPPI-hankkeen (Maahanmuuttotuesta oppilaita tukeva kansallinen toimenpideohjelma) ohjausryhmän tapaamisiin ja siten tuomaan Helsingin S2-opetuksen kehittämistä ja kansallisia tarpeita tarkemmin ilmi Opetushallitukselle sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Toimialan johdosta on vakituinen edustus hankkeen ohjausryhmässä.

Syksystä 2023 alkaen vaikutetaan entistä aktiivisemmin myös Karvin asiantuntijaryhmissä ja muissa alan verkostoissa. Pohjoismaista yhteistyötä tehdään FLIN- (Flerspråkighet i Norden) -verkostossa. Kasvatuksen ja koulutuksen johtavat viranhaltijat tapaavat säännöllisesti muita koulutuksenjärjestäjiä, erityisesti kuusikkokuntien edustajia ja käsittelevät teemoja yhteisesti.

Kielen oppimisen teemoissa tehdään aktiivista yhteistyötä tiedeyhteisöjen kanssa. Turun yliopiston johtaman FUNA-konsortion kanssa on

aloitettu yhteistyö lukutaitojen (sekä suomen kieli että ruotsin kieli) arviointiin liittyen (2023–2028). FUNA-välineeseen on tavoitteena kehittää osana tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä erityisesti monikielisten oppilaiden lukutaidon tuen tarpeiden arviointiin ja kielitaidon arviointiin tarkoitettu osio. Osana yhteistyötä saadaan käyttöön myös kaikille opettajille tueksi valmiita tehtäväkokonaisuuksia oppilaille äidinkielen perustaitojen vahvistamiseksi. Lukutaitojen arviointia FUNA-välineellä toteutetaan kaikille perusopetuksen oppilaille, ei vain suomea/ruotsia toisena kielenä opiskeleville.

Helsingin yliopiston kanssa on meneillään VALU-projekti, joka tähtää eri oppiaineiden tiedonalan kielen osaamisen arviointimateriaalin tuottamiseen. Tätä testataan helsinkiläisissä kouluissa ja tutkimusyhteistyö aloitetaan syksyllä 2023. Projektin ohjausryhmässä on myös OPH:n edustaja.

Kaikkien oppiaineiden tunneilla halutaan kiinnitettävän enemmän huomiota kyseisen tiedonalan kielen opetukseen ja oppimiseen. Tähän tarvitaan tietoa kielitaidosta syvemmin, mihin tutkimusyhteistyöllä ja sen tulosten levittämällä osaltaan pyritään vastaamaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala myöntää vuosittain runsaasti tutkimuslupia teeman tutkimiseen ja hyödyntää valmistuneita tutkimuksia, selvityksiä ja raportteja tietojohtamisessa ja kehittämisessä.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Aloitevastaus vastaa lautakunnan lausuntoa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ozan Yanarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

30.10.2023

Asia/11

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.10.2023 § 228

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus palautti valtuutettu Ozan Yanarin valtuustoaloitteeseen liittyvän aloitteen uudelleen valmisteluun kasvatus- ja koulutuslautakunnalle kokouksessaan 21.8.2023 (§ 497). Tässä lausunnossa vastaamme myös aloitteen palauttamisen yhteydessä esitettyihin kysymyksiin.

Suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus (S1/R1) sekä suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2/R2) ovat äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen kaksi oppimäärää. S2/R2-oppimäärää opiskelevista puhutaan usein arkikielessä S2/R2-oppilaina. Tämän tiiviin ilmaisun tilalla olisi selkeämpää käyttää informatiivisempaa ilmaisua ”äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen S2/R2-oppimäärää opiskeleva oppilas”. Oppimäärä poikkeaa oppilaalla ainoastaan äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen osalta. S2/R2-oppimäärää opiskelevat oppilaat eivät muodosta yhtä yhtenäistä ryhmää.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tunnistettu ongelmakohtia oppilaalle sopivimman äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärän valinnan yhtenäiselle toteutumiselle. Yksi selkeä kehittämiskohta liittyy oppimäärän valintaan. Toinen kehittämiskohta liittyy oppimäärän vaihtamiseen.

Otamme käyttöön seuraavat toimenpiteet koulutulokkaan oppimäärän valintaan liittyen sekä oppimäärän tarkistamiseen ja vaihtamiseen liittyen.

Koulutulokkaan oppimäärän valinta

Koulutulokkaan oppimäärän valitsemista selkeytetään. Lähtökohtana on, että koulutulokkaalle sopiva äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärä selvitetään ensimmäisten kouluviikkojen aikana vuotuisen laskentapäivään (20.9.) mennessä, jotta opettajilla on tarpeeksi aikaa opetuskielen taidon selvittämiseen ja huoltajien kuulemiseen.

Koulutulokkaan oppimäärän valitsemista selkeytetään. Määrittelemme yhteiset toimintatavat koskien esiopetusta, perusopetusta ja huoltajia. Toimenpiteet kuvataan syksyn 2023 aikana ja yhteiset toimintatavat ovat käytössä syksyllä 2024.

Oppimäärän tarkistaminen ja vaihtaminen

Velvoitamme syksystä 2024 lähtien, että kaikki koulut tarkistavat oppilaan oppimäärän soveltuvuuden ns. nivelvaiheissa, eli 3. ja 7. luokalle siirtymisen jälkeen ohjeistuksemme mukaisesti. Selkeytämme kriteereitä, joiden mukaan oppimäärän vaihtamista kannattaa suositella ja varmistamme osaamisen koulutusten ja tiedotuksen avulla. Seuraamme jatkossa S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrää maahanmuuttoajankohdan perusteella sekä tilastoimme oppimäärän vaihtojen määrää.

Toimintamallien käyttöönoton varmistaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johto seuraa toimintamallien käyttöönottoa. Rehtoreille jaetaan tietoa ja tukimateriaalia. Suomenkielisen perusopetuksen aluepäälliköt ja ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö käyvät rehtorien kanssa läpi uudet toimintamallit ja seuraavat niiden toteutumista. Opettajille ja muulle henkilöstölle järjestetään koulutusta. Vahvistamme järjestöyhteistyötä ja sen kautta tiedottamista. Monikielisten lasten huoltajille suunnatun oppimäärän valintaa käsittelevän esitteen näkyvyyttä tehostetaan myös jakamalla se koulutulokkaiden huoltajille.

Kehitämme kielellistä tukea ja kokoamme siihen liittyvää materiaalia opettajien käyttöön. Näin oppilas voi saada tukea eri oppiaineissa todetun tarpeen perusteella riippumatta äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärästä. Tuentarpeen kartoittamisessa käytetään havainnointiin ja haastatteluun perustuvia työvälineitä (Oppilaan perustietojen ja -taitojen kartoitustyökalu, Kielitaidon kehityksen seurantalomakkeet ja Kehittyvän kielitaidon timanttimalli). Olemme kehittäneet asiantuntijatyönä valtakunnallista kuvausta tarkemman ja konkreettisemmän työvälineen kielitaidon ja kielellisen tuentarpeen arvioimiseksi opettajan arviointityötä helpottamaan.

Perusopetuksen tavoitteena on vuonna 2024 kehittää suomen kielen opetusta siten, ettei Suomessa syntyneiden S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrä kasva nykyisestään, vaan oppilaita pystytään entistä tavoitteellisemmin ohjaamaan S1-opetukseen. Samaan aikaan on varmistettava, että keltään, joka tarvitsee apua kielen oppimisen kanssa, ei viedä oikeutta saada S2-opetusta.

Oppimäärän valinnan haasteet

Koulun toiminnan ja yhtenäisten käytäntöjen toteuttamisen lisäksi ongelmaks sopivan oppimäärän valinnassa saattaa muodostua oppilaan tai huoltajan pelko arvosanan laskemisesta, jos S2-oppimäärä vaihdetaan S1-oppimäärään. Lukiot ja korkeakoulut rinnastavat yleensä op-

pimäärien arvosanat saman arvoisina, jolloin alhaisempi arvosana voi vaikuttaa jatko-opintomahdollisuuksiin.

Perusopetuslain mukaisesti oppilaan huoltaja päättää oppimääriä koskevista valinnoista. Lukiossa päätöksen tekee opiskelija. Tulemme tehostamaan yhteistyötä huoltajien kanssa, jotta S2-oppimäärästä saatu parempi arvosana ei houkuttelisi lyhytjänteiseen ratkaisuun oppimäärän suhteen silloin, kun S1-oppimäärän tavoitteiden mukainen opiskelu olisi oppilaan kielitaidon kehittymisen kannalta suotuisampaa. Otamme tähän työhön perheiden lisäksi mukaan myös monikieliset ohjaajat sekä järjestöt.

Opinpolun kehittäminen

Oppilaan S2-oppimäärän opiskelu ja mahdollinen oppimäärän vaihto suunnitellaan siten, että se tukee kielitaidon kehittymistä. Tähän tarvitaan S2-opettajan asiantuntemusta sekä jatkuvaa seurantaa ja laaja-alaista arviointia oppilaan kielitaidon kehittymisestä, yksittäiset testit eivät anna riittävästi tietoa kielitaidosta. Tämä koskee niin valmistavasta perusopetukseen siirtyviä ja perusopetuksessa pidempään opiskelleita oppilaita. Arviointivälineitä käytetään ja kehitetään edelleen. Kaikissa kouluissa ei ole S2-opettajaa, jolloin haasteena voi olla osaamisen puute. Vahvistamme lukuvuoden 2023–2024 aikana alueellista kollegiaalista tukea kouluihin, joissa siihen on tarvetta. Syksystä 2024 lähtien tämä kuuluu perusopetuksen kehittäjäopettajien tehtäviin.

Helsinki oppii – Tulevaisuuden taidot -ohjelmaan sisältyvää suomen kielen oppijan opinpolkua täsmennetään eheämmäksi syksyllä 2023, ja teemaan liittyviä toimenpiteitä aletaan edistää jo ennen ohjelman julkaisua.

Luokkajaot ja opetusryhmien muodostaminen

Kahta eri äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrät ja osuudet vaihtelevat runsaasti kouluittain. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä. Äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunneilla oppilaita voidaan jakaa tarvittaessa oppimäärän mukaisiin ryhmiin osalla tunneista. Muissa oppiaineissa kaikki oppilaat opiskelevat samoja sisältöjä ja tavoitteita.

Vaikuttavaksi on osoittautunut eri oppimäärää opettavien opettajien antama samanaikaisopetus äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunnilla. Kielelliseen tukeen keskittyvää samanaikaisopetusta toteutetaan myös muiden oppiaineiden tunneilla. Samanaikaisopettajana voivat toimia myös esimerkiksi laaja-alainen erityisopettaja ja oman äidinkielen opettaja. Samanaikaisopetuksen kehittäminen on yhtenä kasvatuksen ja

koulutuksen toimialan kotoutumisen toimenpiteenä strategiakaudella 2022–2025 kielitietoisena ja monikielisyttä hyödyntävänä opetuksen juurruttamiseksi. Tähän henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti. Tällainen malli vahvistaa kielellistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen edellytyksiä.

Vieraskielisten varhaiskasvatukseen osallistuminen

Vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksessa on noussut viime vuosina ja ero suomen- ja ruotsinkielisiin on kaventunut. Eri-tyisesti 1–2-vuotiaissa vieraskielisiä osallistuu kuitenkin edelleen varhaiskasvatukseen kotimaankielisiä vähemmän, mutta yli 3-vuotiailla erot kaventuvat nopeammin. Vieraskielisten osallistumisaste varhaiskasvatukseen vuonna 2019 oli 72,1 %, ja vuonna 2022 jo 78,0 %.

Vieraskielisten varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiseksi on tehty erilaisia toimia. Kotihoidon tuen kuntalisä eli ns. Helsinki-lisä on poistettu 1.6.2021 alkaen 1 vuotta täyttäneiltä lapsilta, jotta osallistumisaste varhaiskasvatukseen nousisi. Kotihoidon tuen kuntalisän käyttäjäryhmissä on ollut yliedustettuna esimerkiksi alempaan sosioekonomiseen taustaan kuuluvat perheet sekä vieraskieliset perheet.

Monialaista yhteistyötä on lisätty, minkä johdosta Helsingin neuvoloissa viestitään entistä varhaisemmassa vaiheessa varhaiskasvatuksen palveluista ja painotetaan niiden merkitystä lapsen kehittymiselle ja oppimiselle. Varhaiskasvatus tutuksi -opas on tuotettu 12 eri kielellä ja sitä jaellaan esimerkiksi neuvoloissa ja avoimessa toiminnassa (mm. leikkipuistot). Leikkipuistojen avoimessa toiminnassa ja suomen kielen kursseilla pienten lasten kotivanhemmille (Kotiva-kerhot) tehdään varhaiskasvatusta tutuksi muunkielisille perheille. Englanninkielistä palvelunohjausta on lisätty.

Varhaiskasvatukseen on palkattu monikielisiä ohjaajia, joiden tehtäviin kuuluu vieraskielisten perheiden kanssa tehtävä yhteistyö ja varhaiskasvatuksen merkityksen avaaminen perheiden suuntaan, jotta poissaoloilta välttyttäisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahoitusta käytetään myös jatkossa monikielisten ohjaajien palkkaukseen.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa Puuttumisen portaati -malli on henkilöstön tukena siinä, että mahdollisiin poissaoloihin puututaan systemaattisesti ja yhteisesti sovituin toimintatavoin. Varhaiskasvatuksen aluepäälliköt käyvät päiväkodinjohtajien kanssa toimintamallin läpi ja seuraavat sen käytön toteutumista omalla alueellaan.

Tavoitteellinen kielen oppiminen varhaiskasvatuksessa

Sekä kansallisen että Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman ydin on tavoitteellisessa kielen oppimisessa. Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa ryhmän pedagogiikan systemaattisesta suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Suunnittelun ja arvioinnin tukena on ryhmän pedagoginen suunnitelma, portfolio ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Jokaisen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan kieleen ja kulttuuriin liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutumista arvioidaan moniammatillisesti ja yhdessä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksen alueelliset S2/R2-opettajat toimivat tavoitteellisen kielen oppimisen tukena.

Helsingissä on käytössä ja olemme olleet mukana kehittämässä kansallista KieliPeda-välinettä, jonka avulla monikielisen lapsen suomen kielen taidon kehittymistä arvioidaan säännöllisesti kaikissa yksiköissä. Työvälinettä hyödynnetään tavoitteellisen toiminnan suunnittelussa.

Helsingissä yhteinen varhaiskasvatuksen tavoite vuodelle 2024 on, että jokaisessa päiväkodissa otetaan käyttöön jokin kielen oppimista ja lukutaidon valmiuksia vahvistava tukimateriaali tai malli, joka ei ole vielä ollut käytössä. Tavoitteen toteutumista arvioidaan yksiköiden toimintasuunnitelmien sekä auditointien pohjalta.

Varhaiskasvatuksen vieraskielisen henkilöstön ammattikielen koulutusta järjestetään syksyllä 2023 neljällä varhaiskasvatusalueella, ja sitä on tarkoitus laajentaa kevään 2024 aikana uusille alueille ja laajemmalle kohderyhmälle. Esiopetuksen lapsilla ja heitä opettavilla opettajilla on käytössään monikielinen e- ja äänikirjapalvelu Lukulumo, joka tukee kaikissa yksiköissä ja kotona kielen oppimista. Lukulumo-palvelun käyttöä laajennetaan vuonna 2024 myös 4- ja 5-vuotiaille lapsille perheineen.

Tavoitteellisen kielen opettamisen haaste voi olla epäpätevän henkilöstön runsaus, vaihtuvuus sekä henkilöstön heikko saatavuus. Pitkäjänteinen rekrytointihaasteen hoitaminen tuo parannusta myös tavoitteelliseen oppimiseen, joka ei hankalan henkilöstötilanteen takia välttämättä toteudu tasavertaisesti kaikissa yksiköissä.

Kehittäminen ja yhteistyö

Helsingissä tarve suomi/ruotsi toisena kielenä -oppimäärän ja valmistavan opetuksen kehittämiseksi on erilainen kuin monella muulla kunnalla. Tunnistamme oman aktiivisen roolimme kansallisen kehityksen kärkenä. Kehitämme ja uudistamme toimintaa omista tarpeistamme ja lähtökohdistamme. Samalla toimimme aktiivisesti valtakunnallisissa verkostoissa ja teemme yhteistyötä tutkimuksen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on ottanut entistä aloitteellisempaa ja aktiivisempaa roolia yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Elokuun 2023 lopussa OPH:n edustajia on tavattu aiheesta, ja yhteisiä tapaamisia on sovittu syksyille 2023 sekä 2024. Syksyllä 2023 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijat pääsevät osallistumaan kansallisen KIEPPI-hankkeen (Maahanmuuttotuesta oppilaita tukeva kansallinen toimenpideohjelma) ohjausryhmän tapaamisiin ja siten tuomaan Helsingin S2-opetuksen kehittämistä ja kansallisia tarpeita tarkemmin ilmi Opetushallitukselle sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Toimialan johdosta on vakituinen edustus hankkeen ohjausryhmässä.

Vaikutamme syksystä 2023 alkaen entistä aktiivisemmin myös Karvin asiantuntijaryhmissä ja muissa alan verkostoissa. Teemme pohjoismaista yhteistyötä FLIN- (Flerspråkighet i Norden) -verkostossa. Kasvatuksen ja koulutuksen johtavat viranhaltijat tapaavat säännöllisesti muita koulutuksenjärjestäjiä, erityisesti kuusikkokuntien edustajia ja käsittelevät teemoja yhteisesti.

Teemme kielen oppimisen teemoissa aktiivista yhteistyötä tiedeyhteisöjen kanssa. Olemme aloittaneet Turun yliopiston johtaman FUNA-konsortion kanssa yhteistyön lukutaitojen (sekä suomen kieli että ruotsin kieli) arviointiin liittyen (2023–2028). FUNA-välineeseen on tavoitteena kehittää osana tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä erityisesti monikielisten oppilaiden lukutaidon tuen tarpeiden arviointiin ja kielitaidon arviointiin tarkoitettu osio. Osana yhteistyötä saamme käyttöömmme myös kaikille opettajille tueksi valmiita tehtäväkokonaisuuksia äidinkielen perustaitojen vahvistamiseksi. Lukutaitojen arviointia FUNA-välineellä toteutetaan kaikille perusopetuksen oppilaille, ei vain suomea/ruotsia toisena kielenä opiskeleville.

Helsingin yliopiston kanssa on meneillään VALU-projekti, joka tähtää eri oppiaineiden tiedonalan kielen osaamisen arviointimateriaalin tuottamiseen. Tätä testataan helsinkiläisissä kouluissa ja tutkimusyhteistyö aloitetaan syksyllä 2023. Projektin ohjausryhmässä on myös OPH:n edustaja.

Kaikkien oppiaineiden tunneilla halutaan kiinnitettävän enemmän huomiota kyseisen tiedonalan kielen opetukseen ja oppimiseen. Tähän tarvitaan tietoa kielitaidosta syvemmin, mihin tutkimusyhteistyöllä ja sen tulosten levittämisellä osaltaan pyritään vastaamaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala myöntää vuosittain runsaasti tutkimuslupia teeman tutkimiseen ja hyödyntää valmistuneita tutkimuksia, selvityksiä ja raportteja tietojohtamisessa ja kehittämisessä.

Käsittely

03.10.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

30.10.2023

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Ehdottaisin seuraavan lauseen lisättäväksi kappaleen 10 loppuun:

"Samaan aikaan on varmistettava, että keltään, joka tarvitsee apua kielen oppimisen kanssa, ei viedä oikeutta saada S2-opetusta."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ozan Yanarin vastaehdotuksen yksimielisesti.

13.06.2023 Ehdotuksen mukaan

23.05.2023 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Aaltonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27090
antti.aaltonen(a)hel.fi

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

Marjo Kyllönen, kehittämispalvelujohtaja, puhelin: 310 86208
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.08.2023 § 497

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

21.08.2023 Palautettiin

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: Kaupunginhallitus päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteluun ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo, että kasvatuksen- ja koulutuksen toimialalla on otettava käyttöön kaikki tarvittavat toimet, joilla varmistetaan, että S2-opetukseen ohjautuvat vain sellaiset lapset, joilla ei katsota olevan riittäviä edellytyksiä pärjätä suomen- tai ruotsinkielisessä äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Kielen kanssa kevyempää tukea tarvitseville lapsille ja nuorille on jatkossakin tarjottava S2-tukea äidinkielen ope-

30.10.2023

tuksen rinnalla. Parempien toimintatapojen luomisen yhteydessä varmistetaan, että S2-opetuksesta hyötyvien oppilaiden oikeus S2-opetukseen turvataan.

Kaupunginhallitus kiirehtii konkreettisia toimenpiteitä, joiden avulla kehitetään s2-opetukseen ohjaamisen ja kielitaidon arvioinnin käytäntöjä siten, että edellä kuvattu tavoite toteutuu. Tämän lisäksi oppilaiden kielen oppimista S2-opetuksessa on seurattava niin, että siirtyminen äidinkielen ja kirjallisuuden opetukseen tapahtuu tavoitteellisesti ja oikea-aikaisesti.

Monikielisen todellisuuden olosuhteissa tulee korostaa yksilöllistä lähestymistapaa. Eri kouluissa tulee olla läpinäkyvät ja yhtenäiset kriteerit S2-opetukseen ohjaamiselle. Huomiota tulee kiinnittää myös siihen, että opettajat saavat kriteereistä tukea ohjeiden selkeyttämiseksi ja niiden toimeenpanoon viemiseksi.

S2-opetuksen kehittämistä ja eheää suomen kielen opinpolkua, jossa erillisestä S2-opetuksesta on myös selkeä reitti pois, painotetaan Tulevaisuuden taidot -ohjelmassa.

Luokkajakoja tehtäessä varmistetaan, että luokkajakoja ei tehdä niin, että S2 opetuksessa olevia oppilaita kootaan samoille luokille lukujärjestysteknisten syiden tai muun koulutyön järjestämisen yksinkertaistamisen takia.

Kaupunginhallitus toteaa, että suomen tai ruotsinkielen äidinkieltason oppimisen pohja rakennetaan varhaiskasvatuksessa. Kaupunginhallitus katsoo, että erityisesti muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvien lasten varhaiskasvatukseen osallistumisen astetta tulee määrätietoisesti nostaa tavoitteena, että jokainen muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuva lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen viimeistään kolmevuotiaana.

Kaupunginhallitus katsoo, että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tapahtuvan suomen tai ruotsin kielen oppimisen tulee olla tavoitteellista.

Kaupunginhallitus näkee, että Helsingin tulee ottaa edelläkävijän rooli suhteessa opetushallitukseen S2-opetuksen kansallisen tason arvioinnin ja mittariston osalta samalla kun kaupunki kehittää omaa S2-opetustaan. Keskeistä on myös jatkuva tiedon kerääminen yhdessä muiden koulutuksen järjestäjien ja akateemisen tutkimuksen kanssa.

Kannattaja: Daniel Sazonov

30.10.2023

Asia/11

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi.

14.08.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/12

§ 638

V 15.11.2023, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite asuntojen energiankulutuksen mittaamisesta

HEL 2023-003082 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupungin tulisi energiasäästöjen aikaansaamiseksi selvittää teknisiä keinoja huoneistokohtaisen energiankulutuksen, erityisesti lämmityksen ja lämpimän käyttöveden, mittaamiseen ja laskutuksen huoneistokohtaiseen kohdistamiseen. Lisäksi ehdotetaan työryhmän perustamista asian edistämiseksi sekä taloudellisten ja muiden kannustimien selvittämistä huoneistokohtaisen mittauksen edistämiseksi.

Energiankäytön tehostaminen on keskeinen keino pienentää ilmasto-
päästöjä ja hillitä asumiskustannuksia. Kaupunki tukee ja kannustaa
energiatehokkuustoimia yksityisessä rakennuskannassa muun muassa
tarjoamalla maksutonta insinööriapua asunto-osakeyhtiöille energiate-
hokkuuden parantamiseksi. Kaupungin omassa asuntotuotannossa
energiatehokkuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Energiakustan-

nusten kasvu viime vuosina on toiminut kannustimena energiatehokkuuden parantamisessa.

Asumisen energiankulutuksesta 68 prosenttia koostuu asuinrakennusten tilojen, 15 prosenttia käyttöveden ja viisi prosenttia saunojen lämmityksestä. Sähkölaitteiden, ruoan valmistuksen ja valaistuksen osuus on 13 prosenttia. (Tilastokes-

kus,https://www.stat.fi/til/asen/2018/asen_2018_2019-11-21_fi.pdf)

Koska kaukolämmityksessä kiinteistöissä myös käyttövesi lämmitetään käytännössä aina kaukolämmöllä, asumisen energiankulutuksesta keskimäärin 83 prosenttia on kaukolämmön kulutusta ja noin 18 prosenttia sähkön kulutusta.

Asuinkerrostaloissa lämmön kulutus kohdistuu huoneistolle neliöperusteisesti osana hoitovastiketta tai vuokraa. Tarkempi kulutuksen kohdistaminen on ongelmallista, koska erityisesti rakennuksen rungon keskellä olevat asunot saattavat lämmitä lähes koko lämmityskauden ajan viereisten asuntojen luovuttamalla lämmöllä mikäli asuntojen väliseiniä ei ole lämpöeristetty. Näin ollen lämpötilan alentaminen yhdessä asunnossa ei varsinaisesti säästä lämpöenergiaa, vaan aiheuttaa sen, että lämpötila pyrkii tasaantumaan huoneistojen välillä.

Lämmitysenergian mittaaminen huoneistokohtaisesti kerros- tai rivitaloissa on mittausteknisesti haastavaa. Vesikiertoisten lämmitysverkkojen varustaminen energiankulutusmittareilla edellyttäisi useamman mittarin asentamista huoneistoon ja aiheuttaisi koituvaa hyötyä suurempia kustannuksia. Lisäksi pienten virtausten mittaaminen on epätarkkaa eikä siksi sovellu laskutuksen perusteeksi.

Joissakin Keski-Euroopan maissa ja muun muassa Tanskassa käytetään laskutuksen perusteena pattereiden yhteyteen asennettavia allokattoreita (heat cost allocator HCA tai suomeksi lämmityskustannusten jakolaite), jotka eivät ole varsinaisia kulutusmittareita, mutta joiden avulla voidaan arvioida huonekohtaista kulutusta. Jakolaite ei mittaa patterin luovuttamaa energiaa vaan antaa patterin pintalämpötilan ja huoneiston sisälämpötilan väliseen lämpötilaeroon perustuvan laskurilukeman. Laskurilukema voidaan kertoa korjauskertoimella, joka ottaa huomioon asunnon sijainnin rakennuksessa ja tulosta käytetään laskutusperusteena. Jakolaite on käytännössä ainoa mahdollinen ratkaisu huoneistokohtaisen lämmitysenergian kulutuksen arvioimiseen patterilämmitystaloissa. Mittaustapa ei kuitenkaan sovellu lattialämmityskohteisiin.

Huoneistoon kohdistuu myös muita energiavirtoja ja niiden kaikkien tarkka mittaaminen on teknisesti vaikeaa ja kallista, kuten esimerkiksi ilmanvaihdon kautta tulevan energian mittaaminen, joka edellyttää il-

mavirtojen ja lämpötilojen jatkuvaa mittausta. Lisäksi asuinkerrostaloissa on yleisiä ja yhteisiä tiloja, joiden asukkaille jaettava energiakustannus voi olla jopa suurempi kuin huoneiston kulutus, jolloin huoneiston kulutus ja siinä säästäminen menettää merkitystään.

Suomessa on hyvin yleisesti asuntojen vesikiertoisissa lämmityslaitteissa (patteri- tai lattialämmitys) asukkaan säädettävissä oleva huonekohtainen termostaatti, joka katkaisee lämmönluovutuksen, kun sille ei ole tarvetta. Tämän lisäksi asukkaalla ei juurikaan ole muita keinoja vaikuttaa huoneiston lämmönkulutukseen, kun tilojen lämpötilaan vaikuttavat myös huoneistossa kulkevat lämmitys- ja lämminvesijohdot sekä ilmanvaihto, jonka tuloilman lämpötilaa asukas ei yleensä pysty itse säätämään. Erona allokaattoreita yleisesti käytäviin maihin suomalaisissa asuinkerrostaloissa on lisäksi tyypillisesti koneellinen ilmanvaihto, jolloin lämmitysenergiaa talvella hukkaavalle ikkunoiden avaamiselle tuuletusta varten ei ole tarvetta.

Energiaviraston teettämässä Granlund Consulting Oy:n laatimassa selvityksessä vuodelta 2020 todettiin huoneistokohtaisen lämmityksen mittauksen tekninen toteutettavuus heikoksi. Kustannustehokkaampia keinoja lämmitysenergian säästämiseksi ovat Suomessa jo yleisesti käytössä olevat keinot, kuten lämmitysverkostojen tasapainotus. Sen avulla saadaan tasoitettuja huonelämpötilojen keskinäisiä eroja, jolloin voidaan asettaa asuntojen keskimääräinen sisälämpötila optimaaliselle tasolle. Muita keinoja ovat ilmanvaihdon tarpeen mukainen ohjaus ja älykkään lämmönsäädön käyttäminen (esimerkiksi huoneistokohtaiset älytermostaatit).

VTT:n selvityksessä vuodelta 2013 huoneistokohtaisten lämpömittareiden ja lämmityskustannusten jakolaitteiden käytön edellytyksistä Suomessa todettiin huoneistokohtaisen lämmitysenergian mittaaminen asuinkerros- ja rivitaloissa taloudellisesti kannattamattomaksi eli säästöstä syntyvä hyöty jää pienemmäksi kuin sen aiheuttama kustannus.

Helsingin kaupungin omassa asuntotuotannossa ei käytetä sähköisiä lattialämmityksiä. Märkätilojen lattialämmitys on uudiskohteissa aina vesikiertoinen ja peruskorjauskohteissa aina silloin, kun se ei heikennä huoneiston esteettömyyttä.

Yksittäisen asukkaan mahdollisuudet lämpöenergian säästämiseen ovat varsin rajalliset. Tehokkain keino energian säästämiseen on toteuttaa energiatehokkuustoimet kiinteistötasoisesti. Merkittäviä energian- ja kustannussäästöjä saadaan aikaan päälämmitysjärjestelmävalinnoilla, lämmönjakokeskuksen säätökäyriä ohjaamalla, lämmöntalteenottoa parantamalla tai rakennuksen lämmöneritystä parantamalla.

Tämän kaltaiset energiatehokkuustoimet ovat usein myös taloudellisesti kannattavia eli energiaremontti voidaan rahoittaa energiakustannuksista syntyvillä säästöillä vastikeneutraalisti.

Helsingin kaupunki tarjoaa taloyhtiöille maksutonta apua kyseisten energiaremonttien toteuttamiseen Energiarenessanssi-tiimin avulla.

Tällä hetkellä sekä kylmän että lämpimän käyttöveden huoneistokohtainen mittaus on uudisrakentamisessa pakollista ja olemassa oleviin rakennuksiin huoneistokohtainen vedenmittausjärjestelmä tulee asentaa vesijohtojen uusimisen yhteydessä. Näin ollen ajan myötä kaikissa asuinkerrostaloissa tulee olemaan huoneistokohtainen vedenmittaus sekä kylmässä että lämpimässä vedessä.

Helsingin kaupungin tytäryhtiöiden Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Helsingin asumisoikeus Oy:n rakennuksissa vedenmittaustietoja myös käytetään eli vedenkulutus laskutetaan asukkailta huoneistokohtaisten mittaustietojen perusteella. Kylmälle ja lämpimälle vedelle on määritetty todellisten kustannusten perusteella erilliset hinnat, joissa on huomioitu lämpimän veden lämmittämiseen kuluva energia.

Kaupunkiympäristön toimialalla on toimintamalleja ja -ryhmiä oman asuintuotannon ja yksityisten asuinkerrostalojen energiakulutuksen tehostamiseen. Energiarenessanssi-tiimi kehittää osana toimintaansa yksityisten asuinkerrostalojen neuvontaa kokonaisvaltaisesti eikä erilliselle työryhmälle nähdä tarvetta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 616

HEL 2023-003082 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.10.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.10.2023 § 508

HEL 2023-003082 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

RKP:n kaupunginvaltuustoryhmän ryhmäaloitteessa ehdotetaan, että kaupungin tulisi energiasäästöjen aikaansaamiseksi selvittää teknisiä keinoja huoneistokohtaisen energiankulutuksen, erityisesti lämmityksen ja lämpimän käyttöveden, mittaamiseen ja laskutuksen huoneistokohtaiseen kohdistamiseen. Lisäksi ehdotetaan työryhmän perustamista asian edistämiseksi sekä taloudellisten ja muiden kannustimien selvittämistä huoneistokohtaisen mittauksen edistämiseksi.

Energiankäytön tehostaminen on keskeinen keino pienentää sekä ilmastopäästöjä että hillitä asumiskustannuksia. Energiasäästöistä syntyvä kustannussäästö on lisäksi usein keskeinen motivaatio energiaremonteille ja muille energiatehokkuustoimille. Kaupunki tukee ja kannus-

taa energiatehokkuustoimia yksityisessä rakennuskannalla muun muassa tarjoamalla ilmaista insinööriapua asunto-osakeyhtiöille energiatehokkuuden parantamiseen. Lisäksi kaupungin omassa asuntotuotannossa energiatehokkuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Energiatehokkuuden kasvun viime vuosina on toiminut erinomaisena kannustimena energiatehokkuuden parantamisessa.

Asumisen energiankulutuksesta kohdistui 68 prosenttia asuinrakennusten tilojen lämmitykseen, 15 prosenttia käyttöveden lämmitykseen ja viisi prosenttia saunojen lämmitykseen. Sähkölaitteiden, ruoan valmistuksen ja valaistuksen osuus oli 13 prosenttia. (Tilastokeskus, https://www.stat.fi/til/asen/2018/asen_2018_2019-11-21_fi.pdf) Koska kaukolämmityksessä kiinteistöissä myös käyttövesi lämmitetään käytännössä aina kaukolämmöllä, asumisen energiankulutuksesta keskimäärin 83 prosenttia on kaukolämmön kulutusta ja noin 18 prosenttia sähkön kulutusta.

Asuinkerrostaloissa lämmön kulutus kohdistetaan osakkaille neliöperusteisesti osana hoitovastiketta tai vuokraa. Asuinkerrostaloissa tätä tarkempi kulutuksen kohdistaminen on ongelmallista, koska erityisesti rakennuksen rungon keskellä olevat asunnot saattavat lämmitä lähes koko lämmityskauden ajan viereisten asuntojen luovuttamalla lämmöllä, jos asuntojen väliseiniä ei ole lämpöeristetty. Näin ollen lämpötilan alentaminen yhdessä asunnossa ei varsinaisesti säästä lämpöenergiaa, vaan aiheuttaa sen, että lämpötila pyrkii tasaantumaan huoneistojen välillä.

Lämmitysenergian mittaaminen huoneistokohtaisesti kerros- tai rivitaloissa on myös mittausteknisesti haastavaa. Vesikiertoisten lämmitysverkostojen varustaminen energiankulutusmittareilla tarkoittaisi ole-massa olevissa rakennuksissa, ja myös käytössä olevilla kustannustehokkailta ja teknisesti toimivilla lämmitysratkaisuilla uudisrakennuksissa, useamman mittarin asentamista per huoneisto, mikä aiheuttaisi saatavaa hyötyä suurempia kustannuksia, jos se olisi edes teknisesti mahdollista toteuttaa. Lisäksi pienten virtausten mittaaminen on epätarkkaa eli se ei sen vuoksi sovellu tarkkuutta vaativaan laskutusperusteiseen mittaamiseen.

Joissakin Keski-Euroopan maissa ja muun muassa Tanskassa käytetään laskutuksen perusteena pattereiden yhteyteen asennettavia allokattoreita (heat consumption allocator HCA tai suomeksi lämmityskustannusten jakolaite), jotka eivät ole varsinaisia kulutusmittareita, mutta joiden avulla voidaan arvioida huonekohtaista kulutusta. Jakolaite ei mittaa patterin luovuttamaa energiaa vaan antaa patterin pintalämpötilan ja huoneiston sisälämpötilan väliseen lämpötilaeroon perustuvan laskurilukeman. Laskurilukema voidaan kertoa korjauskertoimella, joka

ottaa huomioon asunnon sijainnin rakennuksessa ja tulosta käytetään laskutusperusteena. Jakolaitte on käytännössä ainoa mahdollinen ratkaisu huoneistokohtaisen lämmitysenergian kulutuksen arvioimiseen patterilämmitystaloissa. Tällainen mittaustapa ei kuitenkaan sovellu lattialämmityskohteisiin.

Huoneistoon kohdistuu myös muita energiavirtoja ja niiden kaikkien tarkka mittaaminen voi olla teknisesti hyvin vaikeaa ja kallista, kuten esimerkiksi ilmanvaihdon kautta tulevan energian mittaaminen, joka edellyttää ilmavirtojen ja lämpötilojen jatkuvaa mittausta. Lisäksi asuinkerrostaloissa on yleisiä ja yhteisiä tiloja, joiden asukkaille jaettava energiakustannus voi olla jopa suurempi kuin huoneiston kulutus, jolloin huoneiston kulutus ja siinä säästäminen menettää merkitystään.

Suomessa on hyvin yleisesti asuntojen vesikiertoisissa lämmityslaitteissa (patteri- tai lattialämmitys) asukkaan säädettävissä oleva huonekohtainen termostaatti, joka katkaisee lämmönluovutuksen, kun sille ei ole tarvetta. Tämän lisäksi asukkaalla ei juurikaan ole muita keinoja vaikuttaa huoneiston lämmönkulutukseen, kun tilojen lämpötilaan vaikuttavat myös huoneistossa kulkevat lämmitys- ja lämminvesijohdot sekä ilmanvaihto, jonka tuloilman lämpötilaa asukas ei yleensä pysty itse säätämään. Lisäksi erona alokaattoreita yleisesti käyttäviin maihin, suomalaisissa asuinkerrostaloissa on tyypillisesti koneellinen ilmanvaihto, jolloin lämmitysenergiaa talvella hukkaavalle ikkunoiden avaamiselle tuuletusta varten ei ole tarvetta.

Energiaviraston teettämässä Granlund Consulting Oy:n laatimassa selvityksessä vuodelta 2020 todettiin huoneistokohtaisen lämmityksen mittauksen tekninen toteutettavuus heikoksi, vaikkakin edellä kuvatuilla jakolaitteilla patterilämmitystaloissa mahdolliseksi, ja asukkaan vaikutusmahdollisuudet huoneistossa lämmitysenergiankulutukseen vähäisiksi. Jakolaitteet eivät myöskään kerro, muun muassa edellä mainituista syistä johtuen, totuutta asunnon lämmönkulutuksesta. Selvityksen perusteella voi päätellä, ja että kustannustehokkaampia keinoja lämmitysenergian säästämiseksi ovat Suomessa jo yleisesti käytössä olevat keinot, kuten lämmitysverkostojen tasapainotus. Sen avulla saadaan tasoitettuja huonelämpötilojen keskinäisiä eroja, jolloin voidaan asettaa asuntojen keskimääräinen sisälämpötila optimaaliselle tasolle. Muita keinoja ovat ilmanvaihdon tarpeen mukainen ohjaus ja älykkään lämmönsäädön käyttäminen (esimerkiksi huoneistokohtaiset älytermostaatit).

Aiemmassa VTT:n selvityksessä vuodelta 2013 huoneistokohtaisten lämpömittareiden ja lämmityskustannusten jakolaitteiden käytön edellytyksistä Suomessa todettiin huoneistokohtaisen lämmitysenergian mittaaminen asuinkerros- ja rivitaloissa taloudellisesti kannatta-

30.10.2023

mattomaksi eli säästöstä syntyvä hyöty jää pienemmäksi kuin sen aiheuttama kustannus.

Helsingin kaupungin omassa asuintuotannossa ei käytetä sähköisiä lattialämmityksiä. Märkätilojen lattialämmitys on uudiskohteissa aina vesikiertoinen ja peruskorjauskohteissa aina silloin, kun se ei heikennä huoneiston esteettömyyttä.

Yksittäisen asukkaan mahdollisuudet lämpöenergian säästämiseen ovat siis varsin rajalliset. Tehokkain keino energian säästämiseen asuinkerrostaloissa on toteuttaa energiatehokkuustoimet kiinteistötaoisesti. Merkittäviä energian- ja kustannussäästöjä saadaan aikaan muun muassa päälämmitysjärjestelmävalinnoilla, lämmönjakokeskukseen säätökäyriä ohjaamalla, lämmöntalteenottoa parantamalla tai esimerkiksi rakennuksen lämmöneritystä parantamalla. Tämän kaltaiset energiatehokkuustoimet ovat usein myös taloudellisesti kannattavia eli energiaremontti voidaan rahoittaa energiakustannuksista syntyvillä säästöillä vastikeneutraalisti.

Helsingin kaupunki tarjoaa taloyhtiöille maksutonta apua kyseisten energiaremonttien toteuttamiseen Energiarenessanssi-tiimin avulla.

Tällä hetkellä sekä kylmän että lämpimän käyttöveden huoneistokohtainen mittaus on uudisrakentamisessa pakollista ja olemassa oleviin rakennuksiin huoneistokohtainen vedenmittausjärjestelmä tulee asentaa vesijohtojen uusimisen yhteydessä. Näin ollen ajan myötä kaikissa asuinkerrostaloissa tulee olemaan huoneistokohtainen vedenmittaus sekä kylmässä että lämpimässä vedessä.

Helsingin kaupungin tytäryhtiöiden Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Helsingin asumisoikeus Oy:n rakennuksissa vedenmittaustietoja myös käytetään eli vedenkulutus laskutetaan asukkailta huoneistokohtaisten mittaustietojen perusteella. Kylmälle ja lämpimälle vedelle on määritetty todellisten kustannusten perusteella erilliset hinnat, joissa on huomioitu lämpimän veden lämmittämiseen kuluva energia.

Kaupunkiympäristön toimialalla on toimintamalleja ja -ryhmiä sekä oman asuintuotannon että yksityisen asuinkerrostalojen energiakulutuksen tehostamiseen. Energiarenessanssi-tiimi kehittää osana toimintaansa yksityisten asuinkerrostalojen neuvontaa kokonaisvaltaisesti. Näin ollen tarvetta erilliselle työryhmälle ei tunnisteta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kaisa-Reeta Koskinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 22816

30.10.2023

Asia/12

kaisa-reeta.koskinen(a)hel.fi
Minna Launiainen, LVI-suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 23193
minna.launiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

30.10.2023

Asia/13

§ 639

Kaupunginhallituksen kokousajat vuonna 2024

HEL 2023-000778 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kokoontua vuonna 2024 varsinaisiin kokouksiinsa kaupunginhallituksen istuntosalissa kaupungintalolla maanantaisin klo 16.

Kevätkauden ensimmäinen kokous pidetään 8.1.2024 ja viimeinen 24.6.2024 sillä poikkeuksella, että 19.2.2024 ja 1.4.2024 ei pidetä kokousta.

Syyskauden ensimmäinen kokous pidetään 12.8.2024 ja viimeinen 16.12.2024 sillä poikkeuksella, että 14.10.2024 ei pidetä kokousta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen kokoukset vuodelle 2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan toimielin kokoontuu päättämääräaikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan ennen kokouskutsun lähettämistä.

Kaupunginhallituksen kokouskutsu lähetetään sähköisesti neljä päivää ennen kokousta, samalla julkaistaan kokouksen esityslista yleisessä tietoverkossa. Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen ko-

30.10.2023

Asia/13

kouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jolle toimitella toisella päätää.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen kokoukset vuodelle 2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.10.2023

Asia/14

§ 640

Kaupungin toimielinten siirtyminen sähköisistä kokouksista normaaliin kokousmenettelyyn

HEL 2023-012021 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Juhana Vartiaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus kumoaa tekemänsä päätöksen kaupungin muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston sähköisistä kokouksista siten, että kokouksen pitäminen sähköisessä toimintaympäristössä ei ole mahdollista 4.12.2023 alkaen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on päättänyt 4.4.2022, 258 §, että kaupungin toimielimet kaupunginvaltuustoa lukuun ottamatta voivat pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä. Kokoukseen on voinut osallistua myös kokouspaikalla.

Kaupunginvaltuusto päätti sähköisen kokousmenettelyn mahdollistavista hallintosääntömuutoksista 25.3.2020, 94 §. Menettely oli tarkoitettu koronaepidemian aikaiseksi poikkeusjärjestelyksi, jolla turvataan toimielinten toimintaedellytykset kokousrajoitusten ollessa voimassa ja tartuntamäärien lisääntyessä. Hallintosäännön määräykset sähköisestä kokousmenettelystä on tarkoitus pitää ennallaan.

Koronaepidemian tilanteen helpottaessa on tarkoituksenmukaista kumota terveysturvallisuudella perusteltu päätös sähköisistä kokouksista. Vaikka etäkokouksilla on monia etuja, hybridikokouksiin liittyvät haitat voivat vaikuttaa negatiivisesti kokoustilanteen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Toimielinten kokouksiin ei kuitenkaan tule jatkossakaan osallistua sairaana vaan tilanteen vaatiessa luovutettava tehtävän hoitaminen varajäsenelle tai sijaiselle.

Sähköisiin kokouksiin siirtymiseen liittyvät järjestelyt tehtiin kiireellä koronaepidemian alkuvaiheessa. Kokoustoimintaan liittyvien teknisten ratkaisujen, kokousmenettelyn ja toimintatapojen määrittelyn osalta ratkaisu oli osin puutteellinen. Tavoitteena on tarkastella luottamushenkilöiden sähköistä toimintaympäristöä kokonaisuutena, seurata sähköisten kokousratkaisuiden kehitystä ja mahdollistaa sähköisten kokousten hallittu käyttöönotto tarvittaessa myöhemmin.

Sähköisistä kokouksista luopuminen koskee kaikkia kokoukseen osallistuvia. Toimielinten jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeutetuilla viranhaltijoilla tai työntekijöillä ei ole mahdollisuutta osallistua kokoukseen sähköisessä ympäristössä. Asiantuntijoiden kuuleminen yksittäisissä tapauksissa etäyhteydellä on kuitenkin mahdollista, jos se on erityisesti tarpeen asian käsittelyn kannalta.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 22a §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus voi päättää, että muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi varsinaisen kokouksen, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla, sijasta pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla. Kaupunginvaltuuston osalta sähköisten kokousten käyttöönotosta päättää kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi
Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 618

HEL 2023-012021 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.10.2023 Pöydälle

Palautusehdotus:

Minja Koskela: Esitys palautetaan valmisteluun, jonka aikana arvioidaan korona-ajan nopeasta käyttöönotosta juontuvien kokoustoimintaan liittyvien teknisten ratkaisujen, kokousmenettelyn ja toimintatapojen puutteellisuudet sekä niiden korjaamisen mahdollisuudet siten, että luottamushenkilöiden sähköisen toimintaympäristön ja hybridimallin käyttöönotto mahdollistuisi sujuvasti jatkossa tietosuojakysymykset huomioiden.

Valmistelun aikana selvitetään luottamushenkilöitä kuullen, miten hybridimalli on koettu luottamustehtävän hoitamisen, vuorovaikutuksen ja yhteistyön näkökulmasta. Lisäksi kuullaan lautakuntien ja muiden hybridimallia hyödyntävien, säännöllisesti kokoontuvien toimielinten puheenjohtajia. Demokratiavaikutuksia arvioidaan paitsi hybridimallin reunaehtojen, myös luottamushenkilöiden osallisuuden kokemusten näkökulmasta.

Palautuksen aikana arvioidaan erilaisten kokousten luonteen vaikutus hybridimalliin, kuten erilaisten kuulemistilaisuuksien ja päätöskokousten mahdolliset erot (esim. kaupunginhallituksen aamukoulu sekä keskusvaalilautakunta), sekä puheenjohtajan mahdollisuus edellyttää lähiosallistumista erityisen painavien päätösasioiden tullessa kyseeseen. Pohdinnoissa otetaan huomioon kaupungin henkilöstöä koskevat perhe- myönteiset linjaukset, kuten vastikään keskustellut imetysmyönteisyyteen liittyvät näkökohdat. Selvitys toteutetaan maaliskuuhun 2024 mennessä.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Minja Koskelan palautusehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Vastaehdotus:

Shawn Huff: Kaupunginhallitus kumoaa tekemänsä päätöksen kaupun-

30.10.2023

gin muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston sähköisistä kokouksista siten, että sähköisistä kokouksista luopuminen koskee kaikkia päätöskokouksia. Kuulemistilaisuudet ja ei-päätöksentekoa koskevat kokoukset sekä keskusvaalilautakunnan kokoukset voidaan edelleen järjestää hybridimallin mukaisesti 4.12.2023 alkaen.

Perustelujen kuudes kappale muotoillaan uudestaan: Sähköisistä kokouksista luopuminen koskee kaikkia päätöskokouksia. Kuulemistilaisuudet ja ei-päätöksentekoa koskevat kokoukset sekä keskusvaalilautakunnan kokoukset voidaan edelleen järjestää hybridimallin mukaisesti. Toimielinten jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeutetuilla viranhaltijoilla tai työntekijöillä ei ole mahdollisuutta osallistua päätöskokoukseen sähköisessä ympäristössä. Asiantuntijoiden kuuleminen yksittäisissä tapauksissa etäyhteydellä on kuitenkin mahdollista, jos se on erityisesti tarpeen asian käsittelyn kannalta.

Shawn Huffin vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Juhana Vartiaisen ehdotuksesta.

02.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

§ 641

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024–2027

HEL 2023-009212 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024–2027 seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö

- Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitus on riittämätön
- Valtion ja seudun ilmastotavoitteiden tulee näkyä tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa konkreettisina toimenpiteinä
- Helsingissä kaupungin kasvu edellyttää investointeja liikennejärjestelmään.
- Nopeusrajoitusten alentaminen kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä tuottaa yhteiskuntataloudellisia hyötyjä. Lahdenväylällä se mahdollistaisi myös tehokkaamman maankäyttöratkaisun.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen määrä on vähäinen suhteessa korjausvelkaan ja investointien tarpeisiin, etenkin kustannusten noustua. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulee nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin seudun merkitys maan taloudelle on keskeinen ja seudun toimintaedellytykset tulee turvata.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaa ohjaavissa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ja Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa kestävä liikenne ja ilmastonmuutoksen hillitseminen ovat keskeisinä tavoitteina. Kestävän liikkumisen rooli on tunnistettu kaupunkiseuduilla. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä (Fossiilittoman liikenteen tiekartta) linjataan, että kaupunkiseuduilla ja kaupunkien välisessä liikenteessä on määrätietoisesti siirryttävä pois nykyisestä autokeskeisestä järjestelmästä kohti kestävä liikumisen järjestelmää ja tavoitteena on, ettei henkilöautojen suoritteiden eli henkilöautoilla ajettujen kilometrien määrä enää kasva 2020-luvulla. Jos ihmisten liikkumistarve edelleen kasvaa, tavoitteena on, että tämä kasvu kaupunkiseuduilla ja kaupunkien välisessä liikenteessä ohjataan kestäviin kulkutapoihin.

Edellä mainittuja tavoitteita ei ole riittävästi huomioitu ELY:n tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa. Helsingillä on kunnianhimoiset tavoitteet liikenteen päästöjen vähentämiseksi ja aito halu niiden toteuttamiseksi, mutta ilman seudun ja valtion toimenpiteitä tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa. Liikenteen päästöjä tulee ehdottomasti käsitellä suunnitelmassa omassa kappaleessaan, johon kirjataan toimenpiteitä ja suunnitelmia päästövähennyksiin liittyen. Lisäksi teema tulee huomioida rahoituksessa ja hankekartoilla. Myös ilman suuria investointeja voidaan tehdä tehokkaita päästövähennystoimenpiteitä; esimerkiksi nopeusrajoitusten laskeminen vähentää päästöjä ja onnettomuuksia, ja samalla kunnossapidon kustannuksetkin pienenevät.

Helsinki pitää kannatettavana, että liikenneturvallisuuden painopisteitä ovat suojattomat tienkäyttäjät ja kestävä liikkuminen. On hyvä, että liikenneturvallisuuden parantamiseksi on mainittu erilaisia pienempiä toimenpiteitä, kuten nopeusrajoitukset, suojatiet ja automaattinen liikennevalvonta. Näille toimenpiteille on tärkeää saada varmistettua selkeä toteutusohjelma.

Valtion väylille rakennettavien uusien melusteiden toteutuksen kokonaisrahoitus on riittämätön ja toteutustahti liian hidaskas. Valtion ja kuntien yhteishankkeena toteutettaviin melusteisiin tulee varata enemmän rahoitusta. Helsingin kaupunki on viime vuosina varautunut omassa talousarviossaan valtion kanssa yhteistyönä tehtäviin hankkeisiin. Hankkeita ei voi jatkuvasti lykätä.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmassa ja voimassa olevan MAL-sopimuksen 2020–2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on perusteltua. Eri toimijoiden tulee mahdollistaa kaupungin kasvu. On ensiarvoisen tärkeää, että myös valtion tieviranomaiset löytäisivät yhdessä kaupungin kanssa eri suunnittelukysymyksissä sellaisia ratkaisuja, joilla vahvasti myötävaikutetaan kaupungin kasvuun.

Esimerkiksi nopeusrajoituksen alentaminen Lahdenväylällä Kehä I:n sisäpuolella voisi mahdollistaa tehokkaamman maankäyttöratkaisun ja pienentää väylän haittavaikutuksia nykyisille ja uusille asukkaille. Väyläviraston selvityksessä (Väyläviraston julkaisu 14/2023) on tarkasteltu yhtenä toimenpiteenä nopeusrajoituksen laskua 60–80 km/h:iin kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä. Toimenpiteen arvioitiin tuottavan yhteiskuntataloudellista hyötyä, koska toimenpiteen hyödyt onnettomuuksien, meluvaikutusten ja CO₂-päästöjen näkökulmasta olisivat suuremmat kuin matka-ajan hidastumisesta aiheutuvat haitat. Selvityksessä kuitenkin todetaan, että selvityksen tulokset eivät sellaisenaan päde sisääntuloväyliin missä ajonopeudet eivät ole tasaisia. Vaikutukset tulee selvittää paremmin ennen kuin toimenpiteitä tehdään. Lisäksi on

tärkeää varmistaa, että ulkomaankaupalle tärkeitä yhteyksiä Helsingin satamiin ei vaikeuteta

Investointikohteet

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen ja kasvun tukemiseen, tulee huomioida suunnitelmakaudella 2024–2027 ja seuraavaa suunnitelmakautta valmisteltaessa:

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2027–2028. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2029–2030. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2026–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Meluntorjuntakohteita Helsingin alueella ovat Kehä III:n meluntorjunta Ala-Tikkurilan kohdalla, Torpparinmäen meluste Tuusulanväylällä, Viikin meluste Lahdenväylällä, Pohjois-Haagan meluste Hämeenlinnanväylällä ja Kehä I:n meluntorjunta Vantaanjoen ja Itäväylän välillä.

Lisäksi Helsinki on varautunut omassa investointiohjelmassaan rakentamaan yhteistyössä valtion kanssa Myllypuron eritasoliittymän Kehä I:lle ja Kuninkaantammen eritasoliittymän Hämeenlinnanväylälle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lausunnon keskeiseen sisältöön palautetaan neljäs kohta:

- Nopeusrajoitusten alentaminen kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä tuottaa yhteiskuntataloudellisia hyötyjä. Lahdenväylällä se mahdollistaisi myös tehokkaamman maankäyttöratkaisun.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

30.10.2023

Asia/15

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Anniina Iskanius, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Tuulia Pitkänen, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 8–7.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kommenttipyyntö 28.6.2023, liite, suunnitelma
- 2 Vuoden 2023 hankkeet
- 3 Suunnitelmakauden 2024–2027 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Liikenne ja infrastruktuuri)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2024–2027 seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö

- Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitus on riittämätön
- Valtion ja seudun ilmastotavoitteiden tulee näkyä tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa konkreettisina toimenpiteinä

- Helsingissä kaupungin kasvu edellyttää investointeja liikennejärjestelmään.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen määrä on vähäinen suhteessa korjausvelkaan ja investointien tarpeisiin, etenkin kustannusten noustua. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulee nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin seudun merkitys maan taloudelle on keskeinen ja seudun toimintaedellytykset tulee turvata.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaa ohjaavissa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ja Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa kestävä liikenne ja ilmastonmuutoksen hillitseminen ovat keskeisinä tavoitteina. Kestävän liikkumisen rooli on tunnistettu kaupunkiseuduilla. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä (Fossiilittoman liikenteen tiekartta) linjataan, että kaupunkiseuduilla ja kaupunkien välisessä liikenteessä on määrätietoisesti siirryttävä pois nykyisestä autokeskeisestä järjestelmästä kohti kestävä liikkumisen järjestelmää ja tavoitteena on, ettei henkilöautojen suoritteen eli henkilöautoilla ajettujen kilometrien määrä enää kasva 2020-luvulla. Jos ihmisten liikkumistarve edelleen kasvaa, tavoitteena on, että tämä kasvu kaupunkiseuduilla ja kaupunkien välisessä liikenteessä ohjataan kestäviin kulkutapoihin.

Edellä mainittuja tavoitteita ei ole riittävästi huomioitu ELY:n tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa. Helsingillä on kunnianhimoiset tavoitteet liikenteen päästöjen vähentämiseksi ja aito halu niiden toteuttamiseksi, mutta ilman seudun ja valtion toimenpiteitä tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa. Liikenteen päästöjä tulee ehdottomasti käsitellä suunnitelmassa omassa kappaleessaan, johon kirjataan toimenpiteitä ja suunnitelmia päästövähennyksiin liittyen. Lisäksi teema tulee huomioida rahoituksessa ja hankekartoilla. Myös ilman suuria investointeja voidaan tehdä tehokkaita päästövähennystoimenpiteitä; esimerkiksi nopeusrajoitusten laskeminen vähentää päästöjä ja onnettomuuksia, ja samalla kunnossapidon kustannuksetkin pienenevät.

Helsinki pitää kannatettavana, että liikenneturvallisuuden painopisteitä ovat suojattomat tienkäyttäjät ja kestävä liikkuminen. On hyvä, että liikenneturvallisuuden parantamiseksi on mainittu erilaisia pienempiä toimenpiteitä, kuten nopeusrajoitukset, suojatiet ja automaattinen liikennevalvonta. Näille toimenpiteille on tärkeää saada varmistettua selkeä toteutusohjelma.

Valtion väylille rakennettavien uusien melusteiden toteutuksen kokonaisrahoitus on riittämätön ja toteutustahti liian hidas. Valtion ja kuntien yhteishankkeena toteutettaviin melusteisiin tulee varata enemmän rahoitusta. Helsingin kaupunki on viime vuosina varautunut omassa talousarviossaan valtion kanssa yhteistyönä tehtäviin hankkeisiin. Hankkeita ei voi jatkuvasti lykätä.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmassa ja voimassa olevan MAL-sopimuksen 2020–2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on perusteltua. Eri toimijoiden tulee mahdollistaa kaupungin kasvu. On ensiarvoisen tärkeää, että myös valtion tieviranomaiset löytäisivät yhdessä kaupungin kanssa eri suunnittelukysymyksissä sellaisia ratkaisuja, joilla vahvasti myötävaikutetaan kaupungin kasvuun.

Esimerkiksi nopeusrajoituksen alentaminen Lahdenväylällä Kehä I:n sisäpuolella voisi mahdollistaa tehokkaamman maankäyttöratkaisun ja pienentää väylän haittavaikutuksia nykyisille ja uusille asukkaille. Väyläviraston selvityksessä (Väyläviraston julkaisuja 14/2023) on tarkasteltu yhtenä toimenpiteenä nopeusrajoituksen laskua 60–80 km/h:iin kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä. Toimenpiteen arvioitiin tuottavan yhteiskuntataloudellista hyötyä, koska toimenpiteen hyödyt onnettomuuksien, meluvaikutusten ja CO₂-päästöjen näkökulmasta olisivat suuremmat kuin matka-ajan hidastumisesta aiheutuvat haitat. Selvityksessä kuitenkin todetaan, että selvityksen tulokset eivät sellaisenaan päde sisääntuloväyliin missä ajonopeudet eivät ole tasaisia. Vaikutukset tulee selvittää paremmin ennen kuin toimenpiteitä tehdään. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että ulkomaankaupalle tärkeitä yhteyksiä Helsingin satamiin ei vaikeuteta

Investointikohteet

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen ja kasvun tukemiseen, tulee huomioida suunnitelmakaudella 2024–2027 ja seuraavaa suunnitelmakautta valmisteltaessa:

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2027–2028. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2029–2030. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta

osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2026–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Meluntorjuntakohteita Helsingin alueella ovat Kehä III:n meluntorjunta Ala-Tikkurilan kohdalla, Torpparinmäen meluete Tuusulanväylällä, Viikin meluete Lahdenväylällä, Pohjois-Haagan meluete Hämeenlinnanväylällä ja Kehä I:n meluntorjunta Vantaanjoen ja Itäväylän välillä.

Lisäksi Helsinki on varautunut omassa investointiohjelmassaan rakentamaan yhteistyössä valtion kanssa Myllypuron eritasoliittymän Kehä I:lle ja Kuninkaantammen eritasoliittymän Hämeenlinnanväylälle.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kommentteja tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2024–2027. Lausuntoa on pyydetty 31.10.2023 mennessä.

Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2024–2027

Uudenmaan ELY-keskus vastaa tienpidosta Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnissa. Näiden kolmen maakunnan alueella asuu kaksi miljoonaa ihmistä. Alueen tieverkon pituus on noin 12 % koko maan tiestöstä, mutta siellä syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta. Myös raskaan liikenteen osuus on alueella poikkeuksellisen suuri, noin neljäsosa koko maan kuljetussuoritteesta.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2023 kesäkuun tilanteessa on noin 121 miljoonaa euroa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto.

Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Hoidolla varmistetaan tieverkon päivittäinen liikennöitävyys keliolosuhteista riippumatta ja korjauksilla puolestaan poistetaan tiestön kulumisesta ja ikääntymisestä johtuvia vaurioita.

ELYn perusväylänpidon rahoituksen heilahtelut näkyvät erityisesti tieverkon parantamisessa ja vuosi 2023 on tarpeisiin nähden hyvin niukka. Väyläviraston investointiohjelman perusväylänpidon parantamishankkeiden toteuttamiseen ei tälle vuodelle kohdennettu lainkaan uutta rahoitusta.

Suomen ensimmäinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma hyväksyttiin valtioneuvostossa keväällä 2021. Suunnitelma linjaa liikennejärjestelmän kehittämistä myös alueellisella tasolla. Suunnitelman tavoitteet korostavat kestävästä liikkumisesta etenkin kaupunkiseudulla, koko Suomen saavutettavuutta sekä liikennejärjestelmän tehokkuutta. Kaikessa toiminnassa tulee ottaa huomioon tavoite ilmastonmuutoksen hillintään.

Kestävä liikenne -painopiste on yksi osatekijä yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamisessa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja hiilineutraalisuuden tavoittelussa. ELY-keskuksessa edistetään kestävästä liikkumisesta matkaketjuja ja liikenneturvallisuutta koskevilla suunnitelmilla, joita tehdään yhdessä kuntien kanssa.

Suunnitelmassa mainittuja merkittävimpiä käynnissä olevia tai alkavia hankesuunnittelukohteita Helsingin alueella ovat:

- Vt 3 parantaminen välillä Kannelmäki–Kaivoksela ja Kuninkaan-tammen eritasoliittymä, tiesuunnitelma
- Vt 4 parantaminen välillä Kehä I– Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymä, tiesuunnitelma.
- Kehä III välillä Ala-Tikkurila - Kalkkikallio (Puistolan sillat), tiesuunnitelma

Vuoden 2023 hankkeissa on kolme Helsingin alueelle sijoittuvaa hanketta, jotka ovat kaikki siltojen peruskorjaushankkeita:

- Kt 51 Lahnalahden alikulkukäytävä
- Kt 51 Lemissaaren risteyssilta
- Mt 101 Kurkimäen alikulkukäytävä.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto, jota on täydennetty kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja talous- ja suunnitteleosaston toimesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kommenttipyyntö 28.6.2023, liite, suunnitelma
- 2 Vuoden 2023 hankkeet

30.10.2023

Asia/15

3 Suunnitelmakauden 2024–2027 kiireellisimmät hanketarpeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Liikenne ja infrastruktuuri)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 620

HEL 2023-009212 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.10.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinemäen ehdotuksesta.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.09.2023 § 498

HEL 2023-009212 T 08 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö

– Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitus on riittämätön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

- Valtion ja seudun ilmastotavoitteiden tulee näkyä tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa konkreettisina toimenpiteinä
- Helsingissä kaupungin kasvu edellyttää investointeja liikennejärjestelmään
- Nopeusrajoitusten alentaminen kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä tuottaa yhteiskuntataloudellisia hyötyjä. Lahdenväylällä se mahdollistaisi myös tehokkaamman maankäyttöratkaisun.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoituksen määrä on vähäinen suhteessa korjausvelkaan ja investointien tarpeisiin, etenkin kustannusten noustua. Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon rahoitustasoa tulee nostaa pysyvästi, sillä alueen liikkujat ja tavaramäärät sekä asukas- ja työpaikkamäärät kasvavat maankäytön ja talouden kehityksen myötä. Helsingin seudun merkitys maan taloudelle on keskeinen, ja seudun toimintaedellytykset tulee turvata.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaa ohjaavissa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ja Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa kestävä liikenne ja ilmastomuutoksen hillitseminen ovat keskeisinä tavoitteina. Kestävän liikkumisen rooli on tunnistettu etenkin kaupunkiseuduilla. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä (Fossiilitoman liikenteen tiekartta) linjataan, että kaupunkiseuduilla ja kaupunkien välisessä liikenteessä on määrätietoisesti siirryttävä pois nykyisestä autokeskeisestä järjestelmästä kohti kestävä liikumisen järjestelmää, ja tavoitteena on, että henkilöautojen suoritteen eli henkilöautoilla ajettujen kilometrien määrä ei enää kasva 2020-luvulla. Jos ihmisten liikkumistarve edelleen kasvaa, tavoitteena on, että tämä kasvu kaupunkiseuduilla ja kaupunkien välisessä liikenteessä ohjataan kestäviin kulkutapoihin.

Yllä mainitut tavoitteet eivät näy riittävästi ELY:n tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa. Helsingillä on kunnianhimoiset tavoitteet liikenteen päästöjen vähentämiseksi ja aito halu niiden toteuttamiseksi, mutta ilman seudun ja valtion toimenpiteitä tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa. Liikenteen päästöjä tulee ehdottomasti käsitellä suunnitelmassa omassa kappaleessaan, johon kirjataan toimenpiteitä ja suunnitelmia päästövähennyksiin liittyen. Lisäksi teeman tulee näkyä rahoituksessa ja hankekartoilla. Myös ilman suuria investointeja voidaan tehdä tehokkaita päästövähennystoimenpiteitä; esimerkiksi nopeusrajoitusten laskeminen vähentää päästöjä ja onnettomuuksia, ja samalla kunnossapidon kustannuksetkin pienenevät.

Helsinki pitää kannatettavana, että liikenneturvallisuuden painopisteitä ovat suojattomat tienkäyttäjät ja kestävä liikkuminen. On myös hyvä, että liikenneturvallisuuden parantamiseksi on mainittu erilaisia pienempiä

toimenpiteitä, kuten nopeusrajoitukset, suojatiet ja automaattinen liikennevalvonta. Näille toimenpiteille on tärkeää saada varmistettua selkeä toteutusohjelma.

Valtion väylille rakennettavien uusien melusteiden toteutuksen kokonaisrahoitus on riittämätön ja toteutustahti liian hidas. Etenkin valtion ja kuntien yhteishankkeena toteutettaviin melusteisiin tulisi varata enemmän rahoitusta. Helsingin kaupunki on viime vuosina varautunut omassa talousarviossaan valtion kanssa yhteistyönä tehtäviin hankkeisiin eivätkä ne voi jatkuvasti lykkääntyä.

Valtion osallistuminen tieverkon kehittämishankkeisiin siten, että se tukee Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmassa ja voimassa olevan MAL-sopimuksen 2020 - 2031 esitettyjä alueellisia asuntotuotantotavoitteita, on perusteltua. Kaupungin kasvua pitäisi mahdollistaa yhdessä eri toimijoiden kesken. Olisi ensiarvoisen tärkeää, että myös valtion tieviranomaiset löytäisivät yhdessä kaupungin kanssa eri suunnittelukysymyksissä sellaisia ratkaisuja, joilla vahvasti myötävaikutetaan kaupungin kasvuun.

Esimerkiksi nopeusrajoituksen alentaminen Lahdenväylällä Kehä I:n sisäpuolella mahdollistaisi tehokkaamman maankäyttöratkaisun ja pienentäisi väylän haittavaikutuksia nykyisille ja uusille asukkaille. Väyläviraston selvityksessä (Väyläviraston julkaisuja 14/2023) on tarkasteltu yhtenä toimenpiteenä nopeusrajoituksen laskua 60-80 km/h:iin kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä. Toimenpiteen arvioitiin tuottavan yhteiskuntataloudellista hyötyä, koska toimenpiteen hyödyt onnettomuuksien, meluvaikutusten ja CO₂-päästöjen näkökulmasta olisivat suuremmat kuin matka-ajan hidastumisesta aiheutuvat haitat.

Investointikohteet

Seuraavat tärkeät tiehankkeet, jotka liittyvät tiiviisti myös maankäytön kehittämiseen ja kasvun tukemiseen, tulee huomioida suunnitelmakaudella 2024–2027 ja seuraavaa suunnitelmakautta valmisteltaessa:

- Malmin (Ilmasillan) eritasoliittymä Lahdenväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2027–2028. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Koivusaaren eritasoliittymä Länsiväylällä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2029–2030. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.
- Turunväylän ja Huopalahdentien liittymä. Helsingin kaupunki on vuoden 2023 talousarvion investointiohjelmassa varautunut omalta

30.10.2023

Asia/15

osaltaan hankkeen toteuttamiseen vuosina 2026–2027. Hankkeen rakennussuunnitteluun tulee varautua sitä ennen.

- Maanteiden meluntorjuntahankkeet. Valtion väylien meluntorjuntahankkeita tulee kiirehtiä meluhaittojen vähentämiseksi. Meluntorjuntakohteita Helsingin alueella ovat Kehä III:n meluntorjunta Ala-Tikkurilan kohdalla, Torpparinmäen melueste Tuusulanväylällä, Viikin melueste Lahdenväylällä, Pohjois-Haagan melueste Hämeenlinnanväylällä ja Kehä I:n meluntorjunta Vantaanjoen ja Itäväylän välillä.

Lisäksi Helsinki on varautunut omassa investointiohjelmassaan rakentamaan yhteistyössä valtion kanssa Myllypuron eritasoliittymän Kehä I:lle ja Kuninkaantammen eritasoliittymän Hämeenlinnanväylälle. Näiden osalta on perusteltua tarkistaa suunnitelmaratkaisun tarkoituksenmukaisuutta nykyisiin tavoitteisiin nähden ja hakea mahdollisimman kustannustehokasta ratkaisua liittymätyypeiksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Reetta Koskela, projektipäällikkö: 09 31027151
reetta.koskela(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/16

§ 642

Eräiden sopimuskoulujen koululainojen korkokustannusten koh- tuullistaminen

HEL 2023-007655 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus muutti Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy:n, Kulosaaren yhteiskoulun Oy:n, Kiinteistöosakeyhtiö Oulunkylän yhteiskoulun ja Lauttasaaren yhteiskoulun säätiö sr:n laajennushankkeita koskevien koululainojen korkoehtoja siten, että koululainoista ei peritä korkoa rakennushankkeen aikana, sen valmistumisvuonna eikä kolmena sitä seuraavana vuonna. Muut lainaehdot pysyvät ennallaan. Vastaavaa korkohuojennusta sovelletaan myös myöhempiin laajennushankkeisiin myönnettäviin uusiin koululainoihin.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnit-
teluosaston rahoitusyksikköä tekemään koululainojen maksusuunnitel-
miin päätöksen edellyttämät muutokset.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimuskoulujen ehdotus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa sopimuskoulujärjestelmästä

Perusopetuslain mukaan kunta voi järjestää perusopetuspalvelut itse tai hankkia ne yksityiseltä opetuksen järjestäjältä. Yksityinen opetuksen järjestäjä tarvitsee toimintaansa varten valtioneuvoston myöntämän perusopetuksen järjestämisluvan, jonka myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäjä ja kunta ovat sopineet asiasta. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin ja yksityisten perusopetusta antavien koulujen väliset sopimukset 14.9.2011 (153 §). Kaupungin ja sopimuskoulujen välisen sopimuksen mukaan ne toimivat osana kaupungin kouluverkkoa ja oman alueensa lähikouluna, jota oppilaaksiottoalueella asuvilla oppilailla on oikeus käydä. Perusopetus on oppilaille maksutonta.

Perusopetuksen ollessa maksutonta yksityiset sopimuskoulut kattavat toimintansa rahoituksen valtion kouluille oppilasmäärän perusteella suoraan maksamilla kotikuntakorvauksilla (ja oppilaskorvauksilla). Valtio määrittää kotikuntakorvauksen alkavalle vuodelle edellisen vuoden viimeisen päivän oppilasmäärän perusteella. Suurimmat muutokset koulujen oppilasmäärissä tapahtuvat kuitenkin jokaisen lukuvuoden alussa elokuussa, joten rahoituksessa on viivettä eikä sitä takautuvasti korvata.

Valtiolta saatavien tulojen lisäksi ko. opetuksen järjestäjillä on koulusopimuksen puitteissa mahdollista saada kaupungilta määrätyn edellytyksin myös nk. sopimuskorvausta. Perusopetuksen järjestämistä koskevan koulusopimuksen tarkoitus on turvata sopimuskoulujen helsinkiläisille oppilaille samat resurssit, jotka sopimuskoulu saisi kaupungin kouluna. Sopimuskorvauksen perusteena olevat kustannukset laskeetaan soveltamalla Helsingin kaupungin peruskoulujen budjetointiperiaatteita kuhunkin yksityiseen sopimuskouluun. Mikäli koulujen saama lakisääteinen kotikuntakorvaus ei kata edellä mainittuja kustannuksia eli koulu saisi kaupungin kouluna enemmän määrärahoja, kaupunki maksaa erotuksen sopimuskorvauksena. Sopimuskorvausta on viime vuodet maksettu yhdelle kaupungin neljästätoista sopimuskoulusta

Koululainojen käyttö sopimuskoulujen tilahankkeissa

Valtion sopimuskouluille maksama korvaus ei sisällä tilakustannusten pääomaosuutta, joten kaupunki on muiden mahdollisten rahoittajatahojen puuttuessa lainoittanut hankkeita koululainajärjestelmällä.

Koululainajärjestelmän mukaisia lainoja ei lyhennetä ja ne erääntyvät maksettaviksi vain, jos kyseisiä lainoitettuja opetustiloja ei enää käytetä opetustarkoitukseen. Lainaa on myönnetty lähtökohtaisesti vain laajenus- ja perusparannushankkeisiin liittyviin rakentamiskustannuksiin.

Koululainojen vakuuksina ovat koulurakennukset käyvää arvostaan, käytännössä teknisestä arvostaan. Koska koululainoja ei lyhennetä, on järjestelmän kannalta osoittautunut toistaiseksi ratkaisemattomaksi ongelmaksi, että velkamäärät kumuloituvat suhteessa vakuutena olevien koulurakennusten vakuusarvon kehitykseen. Sopimuskoulut eivät kaupungin kouluja koskevista hankkeista poiketen saa valtiolta palautuksena myöskään investointihankkeiden sisältämiä arvonlisäveroja ja kyseiset verot jäävät kunkin hankkeen lopullisiksi kustannuksiksi. Hankkeisiin sisältyvät arvonlisäverot eivät kasvata rakennuksen vakuusarvoa, eivätkä kuulu lyhentämättömällä koululainalla rahoitettaviin menoihin. Sopimuskoulujen ylläpitäjille on myönnetty korollista koululainaa yhteensä 46,3 milj. euroa, josta tässä päätöksessä tarkoitettuihin laajennushankkeisiin on myönnetty yhteensä 38,18 milj. euroa. Laajennushankkeisiin myönnettyjen koululainojen muuttaminen korottomaksi alentaa kaupungin korkotuloja vuoden 2024 osalta arviolta 1 622 650 euroa (peruskoron ollessa 4,25 %).

Koulujen esitys laajennushankkeiden lainojen korkohuojennuksesta

Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy, Kulosaaren yhteiskoulun Oy, Kiinteistö-osakeyhtiö Oulunkylän yhteiskoulu ja Lauttasaaren yhteiskoulun säätiö sr esittävät koulurakennustensa laajennushankkeisiin myönnettyjen koululainojen korkoehtoihin muutosta siten, että koululainoista ei perittäisi korkoa rakennushankkeen aikana, sen valmistumisvuonna eikä kolmena sitä seuraavana vuonna.

Edellä mainitut neljä sopimuskoulua ovat oppilaaksiottoalueensa perusopetuksen oppilasmäärän kasvusta johtuen yhteistyössä kaupungin kanssa suunnitelleet koulurakennustensa laajennuksia. Koska sopimuskouluille maksettava valtionosuus ei sisällä tilakustannusten pääomaosuutta, on kaupunki muiden mahdollisten rahoittajatahojen puuttuessa lainoittanut hankkeita koululainajärjestelmällä. Kaupungin sopimuskoulujen laajennushankkeisiin myöntämiä koululainoja ei lyhennetä, mutta ne ovat korollisia (peruskorko ilman marginaalia).

Lainamäärien kasvun ja korkojen voimakkaan nousun aiheuttama korkokustannusten kasvu yhdistettynä viipeellä määräytyvään, oppilasmääriin perustuvaan, tulopohjaan, aiheuttaisi kohtuuttomia tilapäisiä leikkaustarpeita ja vaikutuksia nykyiseen toimintaan. Koulujen kassavirta on heikoimmillaan investoinnin alkuvuosina ennen oppilasmäärien kasvun tasapainottavaa vaikutusta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut sopimuskoulujen tilanteen hakijoiden esityksen mukaiseksi, mutta korostaa, että jatkossa on huomioitava sopimuskoulujen kokonaisrahoitus, joka koostuu valtion ja kaupungin rahoitusosuuksista.

Koulujen esittämä korkokatto

Koululainoista perittävä korko on 12 kk euribor-viitekorkoa seuraava peruskorko ilman marginaalia. Koulut ovat hakemuksessaan esittäneet myös korkokaton asettamista korollisille koululainoille. Kaupunki on myöntänyt peruskorko -korkoehtoisia lainoja kaupungin toimintaa täydentäville kolmansille tahoille. Yksi keskeinen lainansaajaryhmä on sopimuskoulujen lisäksi muiden muassa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston lainansaajat. Rahastosta myönnettävillä lainoilla on rahoitettu mm. liikunta- ja palloiluhallien rakentamista. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti kaupungin toimintaa täydentäviä lainavelallisia tulisi lähtökohteisesti kohdella yhtenäisin periaattein.

Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti tasapuolisuuden keskeisenä sisältönä on vaatimus, että viranomaisen on normia tulkitessaan ja soveltaessaan kohdeltava samanlaisia tapauksia samalla tavoin, mutta erilaisia tilanteita sen sijaan niiden eroavuudet huomioon ottaen. Tasapuolinen kohtelu edellyttää siten eriytettyä arviointia, jossa kunkin asian erityispiirteet otetaan riittävästi huomioon. Myös erilaisten tilanteiden erilaisen kohtelun on oltava asiallisesti perusteltavissa, koska yleisenä tavoitteena on normien yhdenmukainen soveltaminen. Sopimuskoulujen laajennushankkeet ovat pitkäkestoisia, ja niiden positiivinen vaikutus koulujen ylläpitäjien tulopohjaan tapahtuu merkittävällä viipeellä. Tämän pohjalta tilapäinen huojennus ao. lainansaajaryhmän laajennushankkeiden lainoille on perusteltu.

Yhdenvertaisuusperiaatteeseen sisältyy myös päätöksenteon johdonmukaisuuden vaatimus. Samanlaisissa asioissa on yleensä noudatettava samanlaista menettelyä ja johdonmukaista ratkaisulinjaa. Yleisen korkokaton myöntäminen yhden lainansaajaryhmän kaikille lainoille ei tästä syystä ole perusteltua.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Komission tiedonannon (2016/c 262/01) mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään julkisen tahon rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, ei pidetä valtiontukisäännösten mukaisena taloudellisena toimintana. Komission tiedonannossa julkisesta koulutuksesta todettua sovelletaan myös yksityisiin kouluihin, jotka saavat rahoituksensa pääosin julkisista varoista. Koululainoihin ei siten sisälly SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kaupungin talouden

30.10.2023

Asia/16

tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan koululainoihin esitettyjen muutosten vuoksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Sopimuskoulujen ehdotus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rahoitusyksikkö

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.09.2023 § 205

HEL 2023-007655 T 02 05 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että mahdollisesta määräaikaaisesta lainojen korottomuudesta päätettäessä kaupungin kouluja ja sopimuskouluja ei aseteta rahoituksellisesti eriarvoiseen asemaan.

Helsingin kaupungilla on 14 yksityistä sopimuskoulua, joiden kanssa on sovittu perusopetuksen järjestämisestä ja järjestämiseen liittyvistä kaupungin korvauksista. Lisäksi kaupungilla on kahden yksityisen koulun

kanssa suppeampi sopimus, joka mahdollistaa näille kouluille kaupungin koululainan hakemisen. Sopimuskoulut saavat kaupungilta rahoitusta tämän perusopetuksen järjestämistä koskevan sopimuksen lisäksi erillisen opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisen tukemista koskevan sopimuksen perusteella, mikäli koulu on halunnut järjestää nämä palvelut itse.

Perusopetuksen järjestämistä koskevassa sopimuksen tarkoitus on turvata sopimuskoulujen helsinkiläisille oppilaille samat resurssit, jotka sopimuskoulu saisi kaupungin kouluna. Sopimuskorvauksen perusteena olevat kustannukset lasketaan soveltamalla Helsingin kaupungin peruskoulujen budjetointiperiaatteita kuhunkin yksityiseen sopimuskouluun. Mikäli koulujen saama lakisääteinen kotikuntakorvaus ei kata edellä mainittuja kustannuksia eli koulu saisi kaupungin kouluna enemmän määrärahoja, kaupunki maksaa erotuksen sopimuskorvauksena.

Erillisessä psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisen tukemista koskevassa sopimuksessa kaupunki on sitoutunut maksamaan tukea palveluiden järjestämiseen, mikäli koulu on päättänyt järjestää nämä palvelut itse. Tuen laskentaperusteena on sama laskennallinen eurokorvaus oppilasta kohti, jonka Helsinki on saanut osana peruspalvelujen valtionosuutta ennen sotepe-muutosta. Nyt tämä rahoitus on siirretty osaksi sotepe-rahoitusta.

Lautakunta toteaa, että perusopetuksen järjestämistä koskevan sopimuksen perusteella viime vuosina korvausta on maksettu vain 1-2 koululle. Muilla lakisääteinen kotikuntakorvaus oppilasta kohti on ylittänyt sen, mitä ao. koulu olisi saanut oppilaskohtaisina määrärahoina. Erillistä psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisen tukemista koskevaa sopimusta ei ole kytketty rahoituksellisesti perussopimukseen. Tästä johtuen kaikille palvelunsa itse järjestäville yksityisille kouluille maksetaan sopimuksen mukainen korvaus.

Kuten ehdotuksessa on todettu, oppilaskohtaisten kotikuntakorvausten pohjana oleviin kustannuksiin ei lasketa tilojen hankkimisesta tai korjaamisesta aiheutuvien kustannusten laskennallista osuutta pois lukien alle 400 000 euron käyttökustannushankkeet. Koulutuksen järjestäjä voi kuitenkin käyttää kotikuntakorvauksia yli 400 000 euron hankkeisiin.

Sopimuskoulujen ja kaupungin välisissä sopimuksissa on myös sovittu, että kiinteistöjen uudis- ja korjausrakentamisesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen koulujen tulee ensisijaisesti hakea kaupungin koululainaa. Laina ei tarvitse lyhentää niin kauan, kuin kiinteistö on koulukäytössä.

30.10.2023

Kaupunginhallituksen toimeksiannosta silloinen kaupunginkanslian talous- ja suunnittelukeskus teki vuonna 2013 selvityksen koululainajärjestelmän periaatteiden selkiyttämistä. Selvityksen perusteella todettiin, että koroton ja lyhentämisvapaa laina on yleisten taloudellisten toimintaperiaatteiden vastainen. Selvityksen jälkeen aiemmin korottomat lainat muutettiin korollisiksi.

Rahoituksellisen tasavertaisuuden turvaamiseksi lautakunta pitää tärkeänä, että mahdollisesta lainojen määräaikaisesta korottomuudesta päätettäessä tarkastellaan sopimuskoulujen kokonaisrahoitusta eli valtion ja Helsingin kaupungin edellä mainittujen sopimusten perusteella myöntämää rahoitusta kokonaisuutena.

Käsittely

12.09.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana oli kuultavana talous- ja suunnittelupäällikkö Tero Vuontisjärvi. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esteelliset: Vesa Lahtinen Esteellisyyden syy: puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (hallintolaki 28.1 § 7 kohta).

05.09.2023 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/17

§ 643

Sijoitus DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastoon 2023

HEL 2022-012019 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yhteensä 5 miljoonan euron sijoituksen tekemisen DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2023 talousarviomäärärahoja 5 miljoonan euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Patrick Wahlman, konserniansalyytikko, puhelin
patrick.wahlman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
DigiHelsinki Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

DigiHelsinki Oy

Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia tuottaa, kehittää ja myydä Helsingin kaupunkikonsernille sen tarvitsemia digitaalisia palveluita.

Yhtiö toteuttaa toiminnassaan yleisen edun mukaisia tarpeita ja toimii hankintalainsäädännössä tarkoitettuna hankintayksikkönä sekä Helsingin kaupungin sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä.

Yhtiö on kaupungin kokonaan omistama tytäryhteisö.

DigiHelsinki Oy:n perustaminen ja kaupungin pääomitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.6.2022, § 142 kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämisen. Päätöksessä linjattiin, että kaupunki sijoittaa 24,3 miljoonaa euroa yhtiön omaan pääomaan seuraavasti:

- Perustamisvaiheessa osakkeiden merkintähintana 0,5 milj. euroa (osakepääoma 0,25 milj. euroa ja sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto 0,25 milj. euroa)
- viimeistään 31.12.2022 12,5 milj. euroa (suora sijoitus SVOP-rahastoon)
- viimeistään 31.12.2023 5 milj. euroa ja (suora sijoitus SVOP-rahastoon)
- viimeistään 31.12.2024 6,3 milj. euroa (suora sijoitus SVOP-rahastoon).

Perustamisvaiheen jälkeiset pääomituspäätökset tuodaan myöhemmin erikseen päätöksentekoon. Vuosina 2023–2024 tehtävien pääomitusten vaiheistusta ja keskinäistä suuruutta voidaan tarvittaessa muuttaa erillisten päätösten yhteydessä, mikäli pääomitukseen vaikuttavat olosuhteet muuttuvat merkittävästi perustamisvaiheessa ennakoituista.

Tällä päätöksellä toteutetaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukainen vuoden 2023 sijoitus DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU-tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan julkisen vallan käyttäminen ei ole taloudellista toimintaa. Taloudellista toimintaa ei ole myöskään julkiseen vallankäyttöön erottamattomasti liittyvä toiminta, joka itsenäisesti arvioiden voisi olla tyypiltään taloudellista.

DigiHelsinki Oy (yhtiö) tuottaa digitaalisia peruspalveluita kaupungille tai kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteisöille hankintalain sidosyksikköpoikkeusten perusteella. Yhtiön vastuulla on kaupungin viranomaistoimintaan ja julkisen vallankäyttöön läheisesti liittyviä toimintoja,

30.10.2023

Asia/17

joita ei voi pitää luonteeltaan taloudellisina. Ilman kyseisiä palveluja kaupunki ei voisi hoitaa lakisääteisiä tai kunnan yleisen toimialan puitteissa hoidettavaksi ottamiaan tehtäviään. Näin ollen kyse olisi julkisen vallankäyttöön erottamattomasti liittyvistä palveluista.

Yhtiön rahoittamiseen ei liity valtiontukia koskevia esteitä, koska yhtiö ei tosiasiallisesti toimi kilpailluilla markkinoilla, kun se tuottaa digitaalisia peruspalveluita viranomaistoimintaa varten. Mikäli tuen saaja harjoittaa hankintalain sidosyksikkösääntelyn puitteissa ulosmyyntiä, tuki myönnetään ehdolla, että tuen saaja pitää ulosmyynnistä erillistä kirjanpitoa.

Lopuksi

Päätös vastaa kaupungin sitoutumista yhtiön rahoitukseen.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Patrick Wahlman, konsernianalyytikko, puhelin: 09 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
DigiHelsinki Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talpa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 778

HEL 2022-012019 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yhteensä 12,5 miljoonan euron sijoituksen tekemisen DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman

30.10.2023

Asia/17

rahastoon ja myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2022 talousarviomäärärahoja 12,5 miljoonan euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/18

§ 644

Alueen varaaminen Koskelantien ja Mäkelänkadun risteysalueen ympäristöstä asuntohankkeen kehittämistä ja toteutusedellytysten selvittämistä varten (Käpylä)

HEL 2023-000706 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Käpylässä osoitteessa Koskelantie 5 sijaitsevan tontin sekä sen länsipuolella sijaitsevan kaavoittamattoman tontin Jatke Uusimaa Oy:lle (Y-tunnus 2469096-6) asuinrakentamista, kumppanuuskaavoitusta ja toteutusedellytysten selvittämistä varten (kehittämisvaraus) seuraavasti:

- Kehittämisvarausalue on liitekartan 1 mukainen.
- Alueen pinta-ala on noin 12 000 m².
- Varaus on voimassa 31.12.2025 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteiden 2 ja 3 mukaisia erityisiä ja yleisiä varausehtoja.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot 2.10.2023
- 3 Tonttien yleiset varausehdot
- 4 Verkkoasukastilaisuuden kooste
- 5 Kerro kantasi -kyselyn kooste

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Varauksensaaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

30.10.2023

Asia/18

Kaupunkiympäristön toimiala
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja hakija

Jatke Uusimaa Oy hakee Koskelantien ja Mäkelänkadun risteuksen ympäristössä sijaitsevan alueen (Koskelantie 5) varaamista alueen kehittämiseksi. Hakemus kohdistuu korttelin 951 tonttiin 3 (nk. Kelan tontti, kiinteistö 91-25-951-3) sekä tontin länsipuolella sijaitsevaan kaavoittamattomaan tonttiin, joka on osa kiinteistöä 91-410-2-13.

Jatke Uusimaa Oy on osa Jatke Oy -konsernia. Jatke Uusimaa Oy on Uudenmaan alueelle asuntojen rakentamiseen erikoistunut rakennusyhtiö, joka toteuttaa asuinrakennushankkeita kuluttaja-asiakkaille, rakennuttajille ja sijoittajille.

Hakija on hankkinut omistukseensa tontilla 951/3 sijaitsevan entisen Kelan rakennuksen. Kiinteistö 91-25-951-3 on vuokrattu pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella hakijan omistamalle Kiinteistö Oy Helsingin Käpylän Tähti -nimiselle yhtiölle 31.12.2045 saakka.

Varaushakemus on oheismateriaalissa.

Tietoa alueesta

Kehittämistä varausalue sijaitsee Käpylässä Koskelantien ja Mäkelänkadun risteysalueen ympäristössä. Varaustusalueeseen kuuluu osoitteessa Koskelantie 5 sijaitseva kiinteistö 91-25-951-3, joka on voimassa olevan asemakaavan mukaan toimistorakennusten korttelialuetta (KT). Lisäksi varausalueeseen kuuluu Mäkelänkatuun ja Vähänkyröntiehen rajautuva kaavoittamaton alue, jossa sijaitsee tällä hetkellä huoltoasema ja pikaruokaravintola. Helsingin yleiskaavassa 2016 varausalue on asuntovaltaista aluetta (A2), jolla korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0–2,0. Kaupunki omistaa varausalueen.

Hankkeen kuvaus

Hakijan tavoitteena on kehittää Koskelantien ja Mäkelänkadun risteysalueen ympäristöä muuttamalla se asuinrakentamiseen kivistalokatualueeksi.

Suunnitteluratkaisulla tavoitellaan kokonaisuutta, joka sopii olemassa olevaan kaupunkiympäristöön nykyistä käyttötarkoitusta paremmin. Lähiympäristön Olympiakylä ja Käpylä ovat tunnettuja ja arvostettuja asuinalueita, ja nykyisellään kehittämisalueen rakennuskanta ja toiminnot eivät vastaa ympäristöä. Suunnitteluratkaisun tavoitteena on tuottaa kehittämisalueelle kaupunkikuvallisesti ympäristöönsä sopiva ja tavoitteiden mukainen kokonaisuus, joka ottaa huomioon myös alueen sijainnin liikenteellisenä solmukohtana.

Suunnitelman toteutus pohjautuu Koskelantie 5:ssä sijaitsevan toimistorakennuksen osittaiseen tai kokonaan purkamiseen, lähiympäristössä sijaitsevien huoltamo- ja pikaruokaravintolarakennusten purkamiseen sekä Sofianlehdonkadun liikenteen uudelleenjärjestelyyn.

Rakentamisen määrä on alustavissa tutkielmaluonnoksissa noin 10 000–15 000 k-m². Tämä tarkoittaisi yli kolmeasataa uutta asukasta. Alueen keskeisten katujen varsilla tulee mahdollistaa liike- ja muuta toimitilaa.

Suunnittelussa huomioidaan erityisesti ympäröivän alueen valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö sekä suunnittelualueen sijainti liikenteellisessä solmukohtassa. Kaupunki ja hanke tutkivat yhteistyössä Mäkelänkadun, Koskelantien ja Hakamäentien risteysalueen järjestelyjä. Alueelle tehdään asemakaavan muutos, mikäli suunnittelu etenee varausehtojen mukaisesti.

Vuorovaikutus

Suunnittelun lähtötietoja on vuorovaikutettu kehittämisvarauksen valmistelua varten. Suunnitteluratkaisun lähtökohtia ja tutkielmakuvia esiteltiin verkkoasukastilaisuudessa 8.5.2023. Tilaisuuteen osallistui 34 henkilöä. Osallistujien esittämät kysymykset on koostettu vastauksiin liitteeseen 4. Kysymykset liittyivät pääosin liikennetarkeutuksiin sekä rakentamisen määrään ja laatuun. Tilaisuuden tallenne oli katsottavissa jälkikäteen.

Kerro kantasi -kyselyssä 8.5. - 28.5.2023 vastaajia pyydettiin kertomaan oma näkemyksensä suunnittelun lähtötiedoista eli siitä, mitä hyvää ja kehittämiskelpoista niissä on ja mihin erityisesti tulisi kiinnittää huomiota. Vastaamisen tukena oli kuvakooste, jonka pohjalta pyydettiin näkemyksiä lähtötietoihin. Kommentteja saatiin yhteensä 85 kappaletta ja niistä tehtiin yhteenveto (liite 5). Vastaajien mielipiteet koskivat pääosin rakentamista: entistä Kelan rakennusta, tulevia liiketiloja ja raken-

tamisen tapaa yleisesti. Toiseksi eniten vastauksissa nousivat esiin liikenneteemat: Mäkelänkadun ja Koskelantien risteysalue, Sofianlehdonkadun katkaisu ja bussilinja 65:n reitti.

Vuorovaikutuksessa saatu palaute on huomioitu kehittämisvarauksen erityisissä varausehdoissa ja palaute otetaan huomioon tulevassa asemakaavavaiheen viitesuunnitelmien laadinnassa. Seuraava vuorovaikutuksen ajankohta on asemakaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa.

Varausehdot ja tontinluovutus

Aluetta kehitetään yhteistyössä kaupungin kanssa. Suunnitteluratkaisussa tulee huomioida lähiympäristön luontoarvot ja kunnioittaa olemassa olevan ympäristön ja rakennuskannan sanelemaa henkeä. Suunnitteluratkaisussa tulee tavoitella kokonaisuutta, jossa uusien korttelien tulee liittyä kaupunkikuvaltaan, arkkitehtuuriltaan, rakentamisen korkeudeltaan sekä mittakaavaltaan luontevasti sitä ympäröiviin asuin-kortteleihin. Muut keskeiset varausehdot koskevat liikenteellisiä ja teknistaloudellisia reunaehtoja, vähähiilisiä ratkaisuja sekä asumisen rahoitus- ja hallintamuotoja.

Varauksessa noudatetaan liitteen 2 erityisiä ehtoja ja liitteen 3 yleisiä varausehtoja. Varausehdot on valmisteltu yhteistyössä asemakaavoituspäivätoimiston ja kaupunginkanslian kanssa.

Kehittämisvarausaikana kaavoitettavat, sääntelemättömään asuntotuotantoon osoitettavat tontit tullaan todennäköisesti luovuttamaan vuokraamalla osto-optioin. Luovutusmuodosta ja -ehdoista päätetään kuitenkin myöhemmin erikseen.

Varauksen perustelut

Täydennysrakentamiseen perustuva hanke vastaa Helsingin yleiskäytön 2016 tavoitteisiin.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Tontinluovutusta koskevien linjausten mukaan kaupunki voi varata tontteja suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein. Soveltamisohjeen (kohta 2.5.) mukaan asuntotontteja voidaan varata ilman avointa hakumenettelyä tai kilpailua silloin, kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemalle yhteistyökumppanille täydennysrakentamishanketta varten. Lisäksi soveltamisohjeiden mukaan kaupunki voi varata asuntotontteja ilman julkista hakua tai

30.10.2023

kilpailua asuntotuotantoon kehittämishanketta varten. Koskelantie 5:n ympäristön alue varataan hakijan aloitteesta kehittämishankkeelle täydennysrakentamisen edistämiseksi.

Kehittämisvarausalueella olevien kerrostalotonttien varaamisesta tullaan tekemään eri esitys (ns. tonttivaraus), jos hanke osoittautuu jatko selvittelyn aikana riittävän toteuttamiskelpoiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Kaupunkiympäristölautakunta on 26.9.2023, 491 § esittänyt alueen varaamista hakijalle. Käsitellessään esitystä lautakunta hyväksyi yksimielisesti vastaehdotuksen "Lautakunta edellyttää, että jatkovalmistelussa huomioidaan kehitysvarauksen ympäröivän alueen asukkaiden laadukkaat ja saavutettavat joukkoliikenneyhteydet yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnittelussa pyritään luomaan jalankulun sujuvuuden kannalta laadukasta sekä arkkitehtuuriltaan korkealaatuista Olympiakylän ja Kiskakylän alueiden yhtenäistävää lopputulosta."

Tätä koskeva lisäys on tehty kaupunkiympäristölautakunnan esityksen jälkeen liitteen 2 mukaisesti erityisiin varausehtoihin. Hakija on hyväksynyt osaltaan varausehtoihin tehdyn lisäyksen.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot 2.10.2023
- 3 Tonttien yleiset varausehdot
- 4 Verkkoasukastilaisuuden kooste
- 5 Kerro kantasi -kyselyn kooste

Oheismateriaali

- 1 Varaushakemus

Muutoksenhaku

30.10.2023

Asia/18

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.09.2023 § 491

HEL 2023-000706 T 10 01 01 00

Koskelantie 5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Käpylässä sijaitsevan Koskelantie 5:n tontin sekä sen länsipuolella sijaitsevan kaavoittamattoman tontin varaamista Jatke Uusimaa Oy:lle asuinrakentamista, kumppanuuskaavoitusta ja toteutusedellytysten selvittämistä varten (kehittämisvaraus) seuraavin ehdoin:

- Kehittämisvarausalue on liitekartan 1 mukainen. Alueen pinta-ala on noin 12 000 m².
- Varaus on voimassa 31.12.2025 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteiden 2 ja 3 mukaisia erityisiä ja yleisiä varausehtoja.

(A1125-810)

Lautakunta edellytti, että jatkovalmistelussa huomioidaan kehitysvarauksen ympäröivän alueen asukkaiden laadukkaat ja saavutettavat

30.10.2023

joukkoliikenneyhteudet yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnittelussa pyritään luomaan jalankulun sujuvuuden kannalta laadukasta sekä arkkitehtuuriltaan korkealaatuista Olympiakylän ja Kisakylän alueiden yhtenäistävästä lopputulosta.

Käsittely

26.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat projektipäällikkö Anu Hämäläinen, tiimipäällikkö Ilkka Aaltonen ja liikenneinsinööri Noora Schalin. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisätään esitysehdotukseen seuraavaa: "Lautakunta edellyttää, että jatkovalmistelussa huomioidaan kehitysvarauksen ympäröivän alueen asukkaiden laadukkaat ja saavutettavat joukkoliikenneyhteudet yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnittelussa pyritään luomaan jalankulun sujuvuuden kannalta laadukasta sekä arkkitehtuuriltaan korkealaatuista Olympiakylän ja Kisakylän alueiden yhtenäistävästä lopputulosta."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

19.09.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anu Hämäläinen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 37396
anu.hamalainen(a)hel.fi
Ilkka Aaltonen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi
Outi Ruski, arkkitehti, puhelin: 09 310 15207
outi.ruski(a)hel.fi
Noora Schalin, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 34889
noora.schalin(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/19

§ 645

Länsimäentien metrosiltojen peruskorjauksen hankesuunnitelma

HEL 2023-010002 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Länsimäentien metrosiltojen peruskorjauksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, toteutuksen ja hankkeen aikaiset hankinnat on enintään 5.500.000 euroa elokuun 2023 hintata-
sossa.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Liikenneliikelaitos

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Länsimäentien metrosillat on peruskorjauttava, jotta kantametrin Mellunmäen haaran liikennöinnin häiriöttömyys ja turvallisuus kyetään ta-
kaamaan tulevaisuudessakin. Siltojen korjaamisella poistetaan raken-
teiden heikkenemisen aiheuttamat riskit.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että älykkäät lii-
kenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liiken-
nejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnitte-
lemalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkeytyminen toi-
siinsa. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita ja on
näin strategian mukainen.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Länsimäentien metrosillat sijaitsevat Helsingissä metroradan Kontula–Mellunmäki välillä, osittain Mellunmäen asemalla. Siltakokonaisuus koostuu kahdesta erillisestä sillasta, jotka yhdistyvät siltojen länsipäässä yhtenäiseksi rakenteeksi. Sillat ylittävät Länsimäentien, Mellunmäenraition, kaksi erillistä kevyen liikenteen väylää sekä pysäköintialueen. Kullakin sillalla kulkee yksi metroraide.

Länsimäentien metrosillat on rakennettu vuonna 1988 osana Helsingin kantametron ensimmäisen vaiheen laajennusta Mellunmäkeen. Sillat ovat rakenteeltaan osin jännitettyä betonista jatkuvaa kaukalopalkkisiltaa ja osin teräsbetonista jatkuvaa kaukalopalkkisiltaa. Siltoja on kunnostettu vuonna 2007 yhden maatuen laakerialustojen osalta ja vuonna 2011 silloilla sijaitsevien metroradan vaihteiden kuivatuksen parantamiseksi. Muutoin 35 vuoden ikäiset sillat ovat alkuperäisessä kunnossaan.

Länsimäentien metrosilloille on tehty siltojen kunnan yleistarkastus vuonna 2019. Yleistarkastuksen havaintojen myötä silloille teetettiin 2020–2021 erikoistarkastukset, joissa siltoja tutkittiin rakennetta rikkomattomalla menetelmällä (NDT) sekä laboratorioanalyysien avulla. Näissä tarkemmissa tutkimuksissa vahvistuivat yleistarkastuksen havainnot vakavasta halkeilusta siltojen pääty- ja välituissa sekä päällysrakenteessa. Kansilaatassa todettiin erittäin vakavia vesivuotoja ja ruostumista. Vesieriste oli osittain irronnut ja vuotava. Kuivatusjärjestelmissä todettiin puutteita ja liikuntasaumat vuotivat.

Kantavuustarkastelussa vuonna 2022 todettiin, että siltojen rakenteet betonin kunto huomioiden ovat edelleen riittävän hyvässä kunnossa niihin kohdistuvaan kuormitukseen nähden. Täysimuotoista vahventamista ei ole tarvetta toteuttaa tässä vaiheessa yhden tuen paikallista vahventamista lukuun ottamatta.

Siltojen peruskorjauksessa korjataan vesivuodoista ja normaalista kulumisesta aiheutuneet vauriot ja saatetaan silta asianmukaiseen kuntoon.

Välittömiä riskejä sillan käytön jatkolle ei tutkimuksissa havaittu, mutta Länsimäentien metrosiltojen korjaaminen on tarkoituksenmukaista toteuttaa ennen kuin em. havainnot sillan rakenteista vaikuttavat metrolliikenteeseen esim. alennettujen nopeusrajoitusten muodossa. Korjaamisen toteuttamatta jättäminen voi aiheuttaa metrolliikenteen häiriöttömyyteen ja ennen kaikkea turvallisuuteen merkittäviä riskejä. Siltojen täysmittaisen vahventamisen tai uusimisen kustannukset ovat moninkertaiset verrattuna peruskorjauksen kustannuksiin. Lisäksi laajemmista toisista liikenteelle aiheutuva haitta on myös paljon suurempi.

Metrosiltojen peruskorjaus varmistaa Helsingin kantametrin Mellunmäen haaran liikennöinnin turvallisuuden ja häiriöttömyyttä tuleviksi vuosikymmeniksi.

Peruskorjauksella tavoitellaan silloille 35–40 vuoden käyttöikää ennen seuraavaa peruskorjausta. Toteutettavan vedeneristysvaihtoehdon arvioitu käyttöikä on 40 vuotta. Ennen seuraavaa peruskorjausta on odotettavissa liikuntasaumalaitteiden kunnostus 20–25 vuoden kuluttua.

Hankkeen toteuttaminen

Siltojen peruskorjauksessa siltojen tukien ja päällysrakenteen halkeamat injektoidaan, kaukalopalkin ulkopintojen vauriot paikataan, kansilaatan vauriot korjataan paikkausmassalla tai korjausvalulla, kansilaatan yläpinnalle asennetaan uusi vedeneristys sekä suojabetoni, liikuntasaumalaitteet kunnostetaan mahdollisuuksien mukaan tai uusitaan, laakereiden asennot tarkistetaan ja tarvittaessa tehdään huoltokäsittelyt ja kuivatuslaitteita lisätään ja olemassa olevat saatetaan toimiviksi.

Kansilaatan vaurioiden korjaamista ja vesieristeen uusimista varten radan päällysrakenne ja ratalaitteet on poistettava sillan päältä. Tässä yhteydessä uusitaan kuluneet osat kuten: kaksi vaihdetta, yksi raideristeys, raidesepeleli, betonipölkkyt, virtakiskon kannatinkaaret ja kaapelikourut kansineen.

Takaisin asennettavia ja hyväkuntoisia radan osia ovat toiset kaksi vaihdetta silloilta, ajo- ja virtakiskot.

Radan tekniset järjestelmät pääosin poistetaan ja asennetaan takaisin omille paikoilleen. Laitteiden kaapelointeja uusitaan tarpeen mukaan. Siltojen kansilaattojen alapintoihin integroidut valaisimet uusitaan.

Hanke toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Metrolinnoitus sillan molemmilla raiteilla katkaistaan sillan pintarakenteiden, vahventamistöiden ja radan päällysrakenteiden uusimista varten. Tarvittavan liikennekatkon pituus on hankesuunnitteluvaiheen tietojen perusteella yli kaksi kuukautta.

Liikennekatkon ajoitus vuonna 2024 suunnitellaan yhteistyössä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kanssa. Näin varmistetaan, että metroa korvaava linja-autoliikenne on järjestetty sujuvasti ja siten katkon vaikutukset käyttäjille ovat mahdollisimman vähäiset.

Liikennekatko pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti toteuttamalla myös muita tarpeellisia investointeja ja kunnossapitotöitä samassa yhteydessä. Mellunmäen haaralla on tarkoitus toteuttaa kat-

kon aikana metroasemiin liittyviä korjaustöitä, metroradan päällysrakenteen kunnostustöitä sekä uusia useita vaihteita.

Hankkeen kustannukset

Länsimäentien metrosiltojen korjaamisen kustannukset ovat enintään 5.500.000 euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty heinäkuun 2023 loppuun mennessä 197.000 euroa.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti elokuu 2023) seurannassa käytetään rakennuskustannusindeksiä.

Hankkeen kustannukset muodostuvat sillan korjaustöistä, ratasähkön erillishankinnoista sekä projektinjohton ja suunnittelun kustannuksista. Kustannusarvioon sisältyy n. 8 % riskivaraus.

Vuodelle 2023 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 153.000 euroa ja vuodelle 2024 5.252.000 euroa. Liikenneliikelaitos on varannut tarvittavat määrärahat vuoden 2024 talousarvioon.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hanke aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoina 275.000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (100 000 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (20 vuoden aikana yhteensä 1.400.000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (137.500 euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset 2.300.000 euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 4 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Länsimäentien metrosiltojen peruskorjauksen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 175.000 euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Länsimäentien metrosiltojen peruskorjauksen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 260.000 euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

30.10.2023

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankkeista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää hankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Liikenneliikelaitos

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 06.09.2023 § 42

HEL 2023-010002 T 08 00 02

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallitukselle Länsimäentien metrosiltojen peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksymistä esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, toteutuksen ja hankkeen aikaiset hankinnat on enintään 5.500.000 euroa elokuun 2023 hintatasossa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/20

§ 646

Valtuutettu Jenni Pajusen toivomusponsi palveluiden jatkuvuudesta ja kyberturvallisuuden parantamisesta digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämisen toimeenpanossa

HEL 2022-007430 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 1.6.2022 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Mikael Inkinen, tietoturvapääällikkö, puhelin: 09 310 37263
mikael.inkinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämisen kaupunginvaltuusto hyväksyi ponnen, jonka mukaan päätöksen toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota digitaalisen perustan palveluiden jatkuvuuteen ja kyberturvallisuuden parantamiseen kaupungin organisaatiossa.

Kaupunginvaltuusto päätti 1.6.2022 § 142 kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoitujen toimintojen siirtämisen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle kaupungin kokonaan omistamalle osakeyhtiölle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

DigiHelsinki Oy tuottaa kaupungin ja yhtiön välisen puitesopimuksen mukaiset palvelut palvelusopimuksen palvelukatalogin ja palvelukuvausten sekä hinnaston mukaisesti. Systemaattinen tilaaja-toimittajamallin käyttöönotto palvelusopimuksineen ja hallintamallineen edistää jo itsessään systemaattista kaupungin eri organisaatioiden palveluiden jatkuvuuden ja kyberturvallisuuden parantamista.

Kaupungin ja yhtiön välisessä puitesopimuksessa on määritelty kolmiportainen hallintamalli, jonka eri tasoilla palveluita ja niiden palvelutasoa seurataan säännöllisesti.

Vastuu tietoturvaan liittyvästä kaupungin eri organisaatioiden ohjeistuksesta, kehittämisestä ja valvonnasta on kaupunginkanslian strategiasastolla.

Yhtiön omaan hallintamalliin kuuluu riskirekisteri, jota yhtiön johtoryhmä käy läpi säännöllisesti. Samoin riskejä käydään läpi yhdessä kaupungin kanssa hallintamallin mukaisesti sekä yhtiön hallituksessa sovitun vuosikellon mukaisesti.

Yhtiö on tehnyt toimintansa aloittaessaan tietoturva-auditoinnin varmistukseen oikeat ja riittävät toimenpiteet sen omalla vastuulla olevien palveluiden tietoturvaa koskien. Auditoinnissa on todettu, että jatkuvuussuunnitelmat ovat hyvällä tasolla.

Yhtiön palvelutuotannossa ei ole ollut isoja häiriöitä alkuvuoden 2023 aikana. Yhtiössä toimitusvarmuutta ja turvallisuutta mittaava mittari kriittisten tietoliikenneyhteyksien toimintavarmuudesta ja häiriöttömyydestä on toteutunut joka kuukaudelta.

Kyberturvallisuutta on parannettu kyberturvapalvelun sekä verkon hallinta- ja valvontapalvelun projektien myötä.

Helsingin kaupunki ja DigiHelsinki Oy:n asiantuntijat ovat osallistuneet Liikenne- ja viestintäministeriön ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun Jyvsectecin järjestämiin kuntasektorin ja kriittisen infrastruktuurin toimijoiden yhteiseen teknis-toiminnalliseen kansalliseen kyberturvallisuus-harjoitukseen.

Digipalveluiden jatkuvuuden varmistamista on esimerkiksi palveluiden monentaminen siten, että palvelua tuotetaan useilla eri palvelualustoilla.

Palveluita valvotaan jatkuvasti. Ympäri vuorokautinen valvonta toteutetaan digipalvelutoimittajien palveluina.

30.10.2023

Asia/20

Digipalveluiden käytön jatkuvuutta tukee kaupungin päätelaitteiden turvaaminen haittaohjelmasuojauksilla, asennusstandardeilla, tietoliikenteen suojaamisella sekä keskitetyllä laitehallinnalla.

Jatkuvuuden hallinnan lähtökohdaksi kaupunginkanslia on tuottanut ohjeen laajavaikutteisten häiriötilanteiden ratkaisumenettelystä.

Kaupungin tietoturvatyötä ohjaa kansliapäällikön päättämät tietoturvalinjaukset.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Mikael Inkinen, tietoturvapäällikkö, puhelin: 09 310 37263
mikael.inkinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

30.10.2023

Asia/21

§ 647

Valtuutettujen Silja Borgarsdóttir Sandelin, Laura Kolbe ja Mika Ebeling toivomusponnet ruotsinkielisistä nuorten aloitteista, aloitejärjestelmän kieliversioista ja vastausten selkeydestä

HEL 2022-013029 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 2.11.2022 hyväksymien toivomusponnien johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajille sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto nuorten aloitejärjestelmän kieliversioista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään nuorten aloitteita 2.11.2022 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta vahvistaa myös ruotsinkielisten nuorten kiinnostusta tehdä aloitteita." (Silja Borgarsdóttir Sandelin)

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta parantaa aloitteiden kääntämistä ruotsiksi sekä tehdä nuorten vaikutusjärjestelmästä eli aloitekanavasta useita kieliversioita." (Laura Kolbe)

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet selkeyttää nuorten aloitteiden aloitevastauksia. Vastauksista on syytä aiempaa selvemmin käydä ilmi, onko aloite tarkoitus toteuttaa vai eikö. Jos aloite on tarkoitus toteuttaa, niin on syytä kertoa, millä aikataululla näin on tarkoitus tehdä. Vaikka aloitetta ei sellaisenaan toteutettaisikaan, on syytä kertoa, mihin toimiin aloitteen johdosta on tarkoitus ryhtyä. On myös syytä kertoa, jos katsotaan, ettei tarvetta toimenpiteisiin ole." (Mika Ebeling)

Toivomusponseista on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston lausunnot, jotka ovat kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa tai liitteenä.

Nuorten aloitteet tehdään useimmiten Nuorten Helsinki -sivuston kautta. Sekä sivusto että aloitelomake on julkaistu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, joten toivomusponnassa ehdotettuja kieliversioita on olemassa. Sivuston toimintoja ja verkkonäkymää on keväällä uudistettu muun muassa eri kieliversioiden saavutettavuutta yhdenmukaistamalla. Uudistettujen verkkosivujen tavoitteena on olla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi tasavertaisen hyvät ja kattavat sisällöltään.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut koordinoi aloitejärjestelmää ja julkaisee aloitteet ja niihin annetut vastaukset Nuorten Helsinki -sivustolla. Aloitteet julkaistaan ja niihin vastataan sillä kielellä, jolla aloite on tehty, mikäli kieli on suomi, ruotsi tai englanti. Tämän on arvioitu olevan aloitteen tehneelle nuorelle mielekäs toimintatapa.

Ruotsinkielisten aloitteiden prosenttiosuus on viime vuosina suurin piirtein vastannut ruotsinkielisten nuorten osuutta. Aloitelomakkeessa kysytään aloitteen tekijän nimi ja ikä, mutta ei äidinkieltä, joten on mahdollista, että myös suomenkielisten aloitteiden tekijöinä on ruotsinkielisiä nuoria. Toivomusponnassa ehdotettua aloitteiden kääntämistä ruotsiksi ei ole suunnitteilla, mutta aloitejärjestelmän saavutettavuutta muiden kuin suomenkielisten nuorten keskuudessa on pyritty edistämään monin tavoin.

Sekä ruotsinkielisen perusopetuksen että toisen asteen opetussuunnitelmiin sisältyy useita osallisuuteen ja demokratiakasvatukseen liittyviä osioita. Vaikuttamista opetellaan useilla tasoilla: omassa koulussa ja lähiympäristössä sekä kaupunkitasolla, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Lukiolaiset voivat saada opistopisteitä nuorisoneuvoston toimintaan osallistumisesta tai kirjoittamalla aloitteita tai muita kannanottoja, joiden tarkoituksena on vaikuttaa yhteisiin asioihin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tekevät tiivistä yhteistyötä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Helsingissä käytössä olevia, nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu toimialojen yhdessä tuottamaan esitteeseen sekä Nuorten Helsinki ja Helsinki oppii -sivustoille. Esite on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Se tarjoaa sekä nuorille että nuorten kanssa työskenteleville koosteen siitä, mitä vaikuttamisen mahdollisuuksia kaupungissa on. Esitettä on jaettu kattavasti mm. nuorisotaloilla, oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä sekä koulujen ja oppilaitosten ohjaaville opettajille. Myös nuorisoneuvosto on osallistunut esitteen suunnitteluun.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelujen ruotsinkielinen nuorisotyöyksikkö tukee ja edistää ruotsinkielisten nuorten vaikuttamistoimintaa. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä ruotsinkielisten koulujen kanssa. Nuorisotyöstä ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksista kertovat koulujen ilmoitustaulujen julisteet, tiedotteet ja Wilma-viestit tehdään ruotsiksi. Koulujen lisäksi ruotsinkielistä viestintää sekä vaikuttamiseen ja osallistumiseen innostamista tehdään ruotsinkielisessä nuorisotyössä. Sosiaalisessa mediassa julkaistaan päivityksiä myös ruotsiksi ja kohdennetaan sisältöä ruotsinkielisille nuorille.

Toivomusponnessa esiin nostettu asia kaupungin mahdollisuudesta vahvistaa ruotsinkielisten nuorten kiinnostusta tehdä aloitteita otetaan huomioon aloitejärjestelmää kehitettäessä. Nuoret osallistuvat myös aloitejärjestelmästä viestimisen ja markkinoinnin suunnitteluun. Ruotsinkielisessä nuorisotyöyksikössä kiinnitetään jatkossa entistä enemmän huomiota nuorten aloitejärjestelmästä viestimiseen.

Kaupunginvaltuusto on 13.9.2023 hyväksynyt nuorten aloitejärjestelmän uudistuksen, jonka myötä aloitteiden käsittely siirtyy toimialalautakuntiin. Valtuuston päätöksen mukaisesti lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä vastaa nuorten aloitepalvelun seurannasta ja kehittämisestä. Ohjausryhmän tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä.

Ohjausryhmän johdolla valmistellaan kaupunkiyhteiset ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä valtuuston päätöksen mukaisesti. Aloitevastauksen valmistelijoille suunnatussa ohjeessa voidaan kiinnittää huomiota toivomusponnessa esitettyyn huoleen vastausten selkeydestä. Kun aloitteiden käsittely siirtyy toimialoille lähemmäs toimivaltaisia päättäjiä, vastauksissa on helpompi ottaa suoraan kantaa siihen, toteutetaanko aloitteessa ehdotettu asia vai ei.

30.10.2023

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viestintä- ja markkinointipalvelut toteuttaa uudistetusta nuorten aloitesivustosta markkinointikampanjan suomen, ruotsin ja englannin kielellä.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto nuorten aloitejärjestelmän kieliversioista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponsien ehdottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.06.2023 § 87

HEL 2022-013029 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toivomusponnessa esiin nostettu asia kaupungin mahdollisuudesta vahvistaa ruotsinkielisten nuorten kiinnostusta tehdä aloitteita, on tärkeää ottaa huomioon aloitejärjestelmää kehitettäessä. Nuoret on myös otettava mukaan aloitejär-

jestelmästä viestimisen ja markkinoinnin suunnitteluun. Lisäksi on hyödynnettävä kaupunkitasoista lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmää säännöllisen seurannan ja käytännön ratkaisujen etsimisessä.

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuorten aloiteoikeuden tavoitteena on kannustaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin eri toimialoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista. Nuorten aloitteiden käsittely poikkeaa hieman muiden kuntalaisaloitteiden käsittelystä Helsingissä, sillä nuorten aloiteprosessissa huomioidaan 13–17-vuotiaiden erityistarpeet sekä demokratiakasvatuksen mahdollisuudet. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaasto seuraa nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja nuorten aloiteoikeuden toteutumista kaupungissa (hallintosäännön 2 luvun 17 §:n 1 momentti).

Nuorten aloitteen voi tehdä Nuorten Helsinki -sivustolla sijaitsevan aloite-lomakkeen kautta tai aloitteen voi tehdä sähköpostitse tai kirjallisesti toimittamalla sen kaupungin kirjaamoon. NuortenHelsinki -sivusto ja aloitelomake on julkaistu sekä suomeksi, ruotsiksi että englanniksi. Nuorten aloitelomakkeessa kysytään aloitteentekijän nimi, ikä ja yhteystiedot. Lomakkeella ei kysytä nuoren äidinkieltä, jonka perusteella voitaisiin todeta nuoren kielitausta. Pormestari tai apulaispormestari on vastannut aloitteeseen, sillä kielellä millä aloite on jätetty.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa Helsingin nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta. Helsingissä nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin. Helsingissä käytössä olevia, nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä tuottamaan esitteeseen sekä Nuorten Helsinki -nettisivuille <https://nuorten.hel.fi/osallistu-ja-vaikuta/miten-voit-vaikuttaa/>. Esite ja NuortenHelsinki -nettisivut ovat saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Esite tarjoaa nuorten kanssa työskenteleville selkeän koosteen siitä, mitä vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorilla kaupungissa on. Esitettä on jaettu kattavasti nuorisotaloilla, oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä, koulujen ja oppilaitosten ohjaaville opettajille, Helsinki oppii -sivuilla ja muissa kaupungin materiaaleissa. Lisäksi kuluvalla strategia-kaudella 2021–2025 Helsingissä kokeillaan kahdesti vuodessa järjestettäviä avoimia apulaispormestarien toimialailtoja, joissa nuoret voivat tuoda esiin heille tärkeitä asioita suoraan kaupungin ja toimialan johdolle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden ruotsinkielinen nuorisotyöyksikkö tukee ja edistää ruotsinkielisten nuorten vaikuttamistoimintaa nuorisopalveluiden nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS

2020) mukaisesti. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä ruotsinkielisten koulujen kanssa. Vuonna 2022 Nuorten budjettiin vastasi 650 ruotsinkielistä nuorta. Nuorten budjetissa nuoret ideoivat, äänestävät ja neuvottelevat vuosittain siitä millaista toimintaa ja palveluja nuorille tarvitaan, ja miten nuorisopalveluiden budjettia käytetään. Nuorten ideoiden pohjalta järjestettiin nuorten budjetin työpajoja ja neuvottelutilaisuuksia nuorille. Nuorten budjetin ulkopuolelle jääneitä kaupunkia koskevia ideoita ja ehdotuksia kannustettiin edistämään nuorten aloitejärjestelmän kautta. Ruotsinkielisessä nuorisotyöyksikössä kiinnitetään kuluvana vuonna entistä enemmän erityistä huomiota nuorten aloitejärjestelmästä viestimiseen.

Nuorten aloitejärjestelmän kehittäminen ja kaupunkitasoinen johtaminen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa aloitejärjestelmään kohdistuvat haasteet. Nuorisoneuvosto on esittämissään lausunnoissa tuonut esiin sen, ettei nuoret tunne riittävän hyvin aloitejärjestelmää eikä siitä viestitä heille riittävästi osana opetusta tai markkinoinnin keinoin. Aloitejärjestelmään on kohdistunut kehittämispaineita myös päättäjiltä ja viranhaltijoilta. Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista on arvioitu tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksessa, jossa annettiin toimenpidesuosituksia koskien nuorten aloitejärjestelmää ja sen kehittämistä. Tarkastuslautakunnan toimenpidesuosituksen mukaisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edelleen tiivistää yhteistyötään nuorten vaikuttamismahdollisuuksien tuomisessa konkreettiseksi osaksi koulujen ja oppilaitosten toimintaa ja opetusta.

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta päätti 31.01.2023, § 10 hyväksyä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osallisuussuunnitelman vuosille 2021–2025. Nuorisopalvelukokonaisuuden yhdeksi kärkihankkeeksi on nimetty nuorten aloitejärjestelmän uudistuksen toimeenpano. Kaupunkistrategiassa (2021–2025) linjataan, että Helsinki edistää viestinnän ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien monikanavaisuutta, monimuotoisuutta ja monikielisyyttä huomioiden myös asuinalueiden väliset erot.

Kansliapäällikkö asetti 2.3.2022, 58 § Nuorten aloiteprosessin uudistaminen -työryhmän toimikaudeksi 14.3.–31.10.2022. Työryhmän esitys uudesta aloiteprosessista tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn kesän 2023 aikana. Työryhmä esittää nuorten aloitejärjestelmän kaupunkitasoisen johtamisen rakenteeksi lasten ja nuorten ohjausryhmää, johon nuorten aloitejärjestelmän säännöllinen seuranta ja kehittäminen on mahdollista kytkeä. Nuorten aloitejärjestelmän kaupunkitasoisessa kehittämisessä on tarkoituksenmukaista hyödyntää jo asetettua lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmää sisällyttämällä kehittäminen sen

tehtäviin. Lisäksi työryhmä tulee esittämään, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaavat nuorten aloitteiden nuorisotyöllisestä tuesta sekä demokraatiakasvatuksesta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostolle on jo aiemmin delegoitu nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja nuorten aloiteoikeuden toteutumisen seuraaminen.

Kuluvana keväänä Nuorten.hel.fi -sivustolle on rakennettu uusi osio nuorten aloitteille. Nuorten aloitteita tukevia toiminnallisuuksia ja verkkonäkymää on uudistettu muun muassa eri kieliversioiden saavutettavuutta yhdenmukaistamalla. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viestintä- ja markkinointipalvelut tekevät kuluvan vuoden aikana markkinointikampanjan uudistetusta nuorten aloitesivustosta. Aloitejärjestelmän markkinoinnista ja nuorten aloitemahdollisuuden viestinnästä tehdään erillinen suunnitelma ja kampanja toteutetaan, kun työryhmän tekemä ehdotus uudistetusta aloitteiden käsittelyn ja niihin vastaamisen prosessista on hyväksytty kaupunginhallituksessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla viestintää ja markkinointia tehdään pääsääntöisesti kolmella kielellä, suomi-ruotsi-englanti (pl. sisäinen viestintä ja päätöksentekoviestintä). Viestintä- ja markkinointikanavat valitaan kohderyhmän mukaan. Esimerkiksi ruotsinkielistä viestintää tehdään HBL:n avulla, jos kohderyhmänä on ruotsia äidinkielenään puhuvat aikuiset. Kun kyseessä on lapset ja nuoret, toimiala tekee tiiviisti yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan viestinnän kanssa, millä tavoin saadaan muun muassa Wilma-viesteihin ja -tiedotteisiin tietoa ruotsiksi ruotsia puhuville lapsille ja nuorille. Ruotsinkielisissä kouluissa ja oppilaitoksissa esimerkiksi ilmoitustaulujen julisteet ja koulun infonäyttöjen infosisältö ja mainokset ovat ruotsiksi. Kouluissa näkyvän viestinnän lisäksi toteutetaan ruotsiksi viestintää sekä vaikuttamiseen ja osallistumiseen innostamista esimerkiksi ruotsinkielisessä nuorisotyössä. Sosiaalisessa mediassa tehdään myös ruotsiksi somepäivityksiä ja kohdennetaan ruotsia puhuville nuorille sisältöä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuulla olevat verkkosivut, kuten Nuorten Helsinki -sivusto, tehdään vähintään kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti). Kieliversioiden verkkosivujen tavoitteena on olla tasa-laatuista, eli että sisältö on yhtä kattavasti ja hyvin ilmaistu niin suomeksi, ruotsiksi kuin englanniksi. Tarpeen mukaan kulttuurin ja vapaa-ajan viestintä- ja markkinointipalvelut toteuttavat viestintää myös muilla kielillä, josta hyvänä esimerkkinä on Kulttuurin kummilapset, jonka viestintää tehdään jopa seitsemällä kielellä.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen kokonaisuutta

Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt nuorten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistavia linjauksia päättämällä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin hakemisesta (19.10.2021) sekä hyväksymällä lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen (7.2.2022, 6 §). Molemmat päätökset velvoittavat kaupungin toimialat työskentelemään nuorten kanssa entistä tiiviimmässä yhteistyössä paremman Helsingin rakentamiseksi.

Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän tehtävänä edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimielimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti ja kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Kaupunkitasoisilla, yhteisillä tavoitteilla varmistetaan, että lasten ja nuorten osallisuutta edistetään systemaattisesti ja kaupunkitasoisesti. Helsinki on sitoutunut tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikilla kaupungin toimialoilla yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa kehitetään ja monipuolistetaan tapoja kuulla ja osallistaa lapsia ja nuoria.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiedonkulku eri toimialojen välillä on jouhevaa ja nuoret tavoitettavaa. Vaikka erilaisia kanavia on onnistuttu kehittämään, on kaupunkitasoisena tavoitteena vahvistaa tiedonkulkua niin nuorten kuin kaupunkiorganisaation keskuudessakin. Kaupungin tulee määrätietoisesti etsiä kanavia, jotka parhaiten tavoittavat nuoret ja henkilökunnan sekä varmistaa, että kaupungissa on jaettu ymmärrys siitä, miten nuoret ja opettajat voidaan tavoittaa parhaiten.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heli Kinnula, suunnittelija, puhelin: 310 89144
heli.kinnula(a)hel.fi

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning 09.05.2023 § 12

HEL 2022-013029 T 00 00 03

Utlåtande

Delaktighet och initiativtagande i lagar och läroplaner

Enligt lagen om grundläggande utbildning 47a § och gymnasielagen 33 § ska det i skolorna finnas en elev- eller studerandekår, som består av skolans/läroanstaltens samtliga elever/studerande. Elevkåren ska ha reella påverkningsmöjligheter och skolan ska se till att det finns möjlighet för aktiv verksamhet. Studerandekåren ska kunna främja samarbete mellan de studerande och öka de studerandes påverkningsmöjligheter. Till elev- och studerandekårens uppgifter hör också att förbereda de unga för ett aktivt och kritiskt medborgarskap.

I läroplanen för den grundläggande utbildningen finns inskrivet ett kapitel om en gemenskaplig och interaktiv samt demokratisk verksamhetskultur som främjar delaktighet och uppfyller de mänskliga rättigheterna och ger eleverna förutsättningar att växa till aktiva, initiativtagande, samarbetskunniga och delaktiga medborgare.

Gymnasiernas läroplan genomsyras av tanken att studerande ska vara aktiva och delta i beslutfattningsprocessen. I värdegrunden för den lokala läroplanen i Helsingfors stads gymnasier finns preciseringen "Verksamhetskulturen i Helsingfors stads gymnasier bygger på studerandenas delaktighet. De deltar i planeringen och utvärderingen av gymnasietets verksamhet. Delaktighet främjar gemenskap och välbefinnande och stärker studerandenas motivation att nå gymnasieutbildningens mål. Vi uppmuntrar de studerande att påverka och delta i beslutfattandeprocessen."

För att ha konkreta redskap för att uppmuntra de studerande att vara aktiva på skrevs det i Helsingfors stads läroplan för gymnasieutbildningen in ett läroämne som fick namnet Aktivitetsstigen. Målsättningen med Aktivitetsstigen är att den studerande kan agera demokratiskt och ansvarsfullt samt vara en aktiv medlem i det lokala, nationella, europeiska och globala samfundet. De studerande lär sig hur man deltar och påverkar på olika nivåer: i det egna gymnasiet, i näromgivningen, i Helsingfors samt på nationell och internationell nivå. Stadens gymnasieutbildande kan alltså få studiepoäng för att de är aktiva, till exempel genom att delta i ungdomsfullmäktiges verksamhet eller genom att skriva initiativ, ställningstaganden eller dylika texter med mål att delta och påverka.

Elevkårens styrelse och elevernas övriga delaktighetsgrupper fungerar i samarbete med hela skolans personal, vårdnadshavare och övriga samarbetspartners. Elevkåren deltar i stadens påverkningsystem för

ungdomar. Samarbeta med olika förvaltningar, organisationer, företag och andra aktörer ger eleverna möjligheter att utanför skolan öva sig i att påverka och fördjupa bilden av samhället och verksamheten i medborgarsamhället.

Information om ungdomars möjlighet att påverka utanför läroplanen

Sektorn för fostran och utbildning har tillsammans med sektorn för Kultur och fritid utarbetat ett visuellt material med modeller för påverkan för att förtydliga Helsingfors ungas möjligheter att påverka. Materialet påvisar vilka färdiga påverkningsprocesser staden erbjuder och vilka kanaler Helsingfors unga aktivt kan utnyttja. Via materialet får även läroanstaltens lärare en klar bild/sammanfattning av de påverkningsmöjligheter som stadens unga erbjuds. Affischerna har utdelats på elev- och studerandekårsdagar, till skolornas och läroanstaltens handledande lärare samt på Helsingfors Lär sig sidorna. Förutom affischen har guiden Delta och påverka utarbetats i samarbete med ungdomsrådets medlemmar, elev- och studerandekårens styrelsemedlemmar. Guiden Delta och påverka har utarbetats för att åskådliggöra olika sätt att påverka samt för att inspirera eleverna och de studerande till att ta tag i saker och försöka avhjälpa missförhållanden. Allt material finns på Helsinki oppii sidorna.

Stadens egna påverkningskanaler för unga

Krutpengar - Målet för Krut-pengarna är att öka elevernas och studerandenas delaktighet och förbättra gemenskapen i skolorna. Krut-pengarna är reserverade för elev- och studerandekårens egen verksamhet och om användningen av pengarna beslutar elev- och studerandekåren. Det skapar möjligheter för olika ungdomar att främja saker som de upplever vara viktiga, på ett sätt som är karakteristiskt för dem. Kruts verksamhet är främst riktad till 13–17-åringar.

Ungdomsinitiativ – Ungdomarnas initiativrätt är en förmån som Helsingfors stad erbjuder. Ungdomar kan använda sin initiativrätt för att göra sin röst hörd i stadens beslutsfattande! Unga (13–17 åringar) kan lämna in initiativ för utveckling av Helsingfors och förbättring av verksamheten. Varje initiativ bemöts med ett svar. De unga lämnar in sitt initiativ via webbplatsen ruuti/munstadi.fi/sv/initiativ. Första genomläsningen av initiativen görs på kultur- och fritidssektorn, varifrån de sänds vidare för utredning och behandling innan de besvaras till de unga i viceborgmästarens namn. I den elektroniska blanketten för ungas initiativ frågas endast initiativtagarens namn och ålder, det frågas inte efter de ungas modersmål, så det är möjligt att det även bakom de finskspråkiga initiativen finns svenskspråkiga elever. Många av initiativen kommer från medlemmar i Helsingfors ungdomsråd.

Den procentuella andelen svenskspråkiga initiativ under de senaste åren motsvarar i genomsnitt elev/studerandefördelningen inom kommunen. För fostrans- och utbildningssektorns del svaras det på initiativen gemensamt och över språkgränserna för att förstärka allas välmående och skapa möjlighet till nytänkande.

Om själva sättet att påverka

Utmaningar gällande ungdomsinitiativen är bland annat att behandlingsprocessen är ganska långsam. De ungas initiativ behandlas i fullmäktige två gånger per år, vilket kan upplevas som frustrerande för de unga då det tar en lång tid att få svar på sitt initiativ. Dessutom kan denna form av påverkan upplevas som skenbar eftersom staden eller sektorn inte alltid kan lova dem det de önskar.

Svenska sektionen vid nämnden för fostran och utbildning beslutade 14.2 att återremittera ärendet till beredning, de ber att Ungdomsrådet hörs och att deras åsikt tas med i det slutliga utlåtandet till stadsfullmäktige.

Enligt de unga vi fick kontakt med (svenskspråkig representant i Ungdomsrådet) så är det främst medlemmar i ungdomsrådet som känner till och vet att ungdomsinitiativet är ett möjligt sätt att på riktigt kunna påverka via, så därför är de nästan de enda som utnyttjar möjligheten. För att få fler ungdomar att vara delaktiga och göra initiativ efterlyser vår svenskspråkiga representant enklare och tydligare processer samt bättre information om de olika sätten att påverka på. Det att saken lyfts upp och behandlas uppskattades av hen.

Delaktighet och påverkande i stadsstrategin

Helsingfors har i enlighet med sin stadsstrategi (2021–25), vilken lyfter fram främjandet av kommunikation, delaktighet och påverkan, grundat en styrgrupp för barn och ungas delaktighet (7.2.2022, 6§). Styrgruppens uppgift är att utarbeta konkreta åtgärder på stadsnivå för hälsa och välmående samt för delaktighetsmodellens strukturer och förvaltningsorgan. Styrgruppens arbete startade i augusti 2022 och i och med det börjar sektorerna i samarbete med varandra fundera på hur de ungas delaktighet och möjlighet att påverka kan utökas.

14.02.2023 Återremitterades

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Johanna Karlsson, suunnittelija, telefon: 310 49496

30.10.2023

Asia/21

johanna.karlsson(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

30.10.2023

Asia/22

§ 648

Valtuutettujen Oona Hagman ja Mari Holopainen toivomusponnet määrärahan varaamisesta nuorten aloitteiden toteuttamiseen

HEL 2023-005749 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 2.11.2022 ja 26.4.2023 hyväksymien toivomusponnien johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajille sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään nuorten aloitteita 2.11.2022 ja 26.4.2023 kaupunginvaltuusto on hyväksynyt seuraavat toivomusponnet:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuutta korvamerkitä nuorten aloitteille jatkossa osa kaupungin budjetista aloitteiden toteuttamiseksi." (Oona Hagman)

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta varata erillinen määräraha nuoren aloitteiden toteuttamiseksi. Tällä hetkellä harva nuorten aloite toteutuu, koska niille ei ole varattu määrärahaa." (Mari Holopainen)

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on toivomusponnien johdosta antamissaan lausunnoissa katsonut, ettei erillisen määrärahan irrottaminen

nuorten aloitteita varten ole mielekästä. Aloitteessa ehdotetun asian toteuttaminen vaatii määrärahojen lisäksi vastuutahon kaupungin organisaatiossa, ja joskus myös useiden toimijoiden yhteistyötä. Nuorten aloitteilla voidaan paremmin parantaa kaupungin toimintatapoja tai palveluja, jos niiden sisältöä ei rajata erillisin määrärahoihin, vaan ne voivat suoraan vaikuttaa kaupungin kehittämiseen.

Nuorille on Helsingissä useita erilaisia vaikuttamisen kanavia, joista aloitekanava on yksi. Nuorten ehdotuksia ja aloitteita toteutetaan myös esimerkiksi Nuorten budjetin ja OmaStadin rahoituksella. Osallistuvan budjetoinnin prosessien etuna on alueellisuus: ne on suunniteltu niin, että nuoria tavoitetaan mahdollisimman laajasti ja hankkeita toteutetaan joka puolella kaupunkia.

Nuorten budjetti on nuorisopalvelujen osallistuva budjetointi, joka tavoittaa vuosittain yli 10 000 helsinkiläistä nuorta. Sen kautta nuoret pääsevät vaikuttamaan suoraan nuorisopalvelujen resurssien käyttöön. Nuorten budjetissa kerätään laajasti tietoa nuorten ajatuksista ja toiveista, kehitetään ehdotuksia yhdessä työpajoissa, äänestetään kouluissa ja neuvotellaan rahankäytöstä. Nuoret pääsevät myös itse mukaan hankkeiden toteutukseen. Nuorten budjetin kautta toteutetaan vuosittain noin 50–80 hanketta.

Nuorten aloitteita on mahdollista toteuttaa myös kaupungin yhteisen osallistuvan budjetoinnin OmaStadin kautta, jossa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen on varattu 8,8 miljoonaa euroa. Nuorten budjetin työpajoissa tuetaan nuoria edistämään ehdotuksiaan myös OmaStadin kautta. Tällaisia ovat esimerkiksi sellaiset ideat, jotka eivät ole nuorisopalvelujen toteutettavissa tai joihin tarvitaan enemmän määrärahoja.

Osallistuvan budjetoinnin lisäksi nuorten ryhmät voivat hakea kaupungilta Sponssi-projektiavustusta. Avustusta voi saada toimintaan, jota nuoret itse suunnittelevat ja toteuttavat.

Aloitejärjestelmän merkitys osana nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta on siinä, että sitä kautta nuorten on mahdollista tuoda matalalla kynnyksellä tärkeinä pitämiään asioita päättäjien tietoon ja keskusteluun. Aloitteet koskevat usein sellaisia asioita ja ilmiöitä, joiden toteuttaminen vaatii laajempaa keskustelua kaupungin palveluissa ja päätöksenteossa.

Kaupunginvaltuusto on 13.9.2023 hyväksynyt nuorten aloitejärjestelmän uudistuksen, jonka myötä aloitteiden käsittely siirtyy toimialalautakuntiin. Uudistuksen tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa aloitteiden käsittelyä ja vahvistaa niiden vaikuttavuutta. Kun aloitteiden käsittely siirtyy lähemmäs toimivaltaisia päättäjiä, vastauksissa on helpompi ot-

30.10.2023

taa suoraan kantaa siihen, toteutetaanko aloitteessa ehdotettu asia vai ei.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnossaan ehdottanut, että aloitteiden etenemistä pitäisi pystyä seuraamaan julkisesti samaan tapaan kuin Nuorten budjetin hankkeiden etenemistä. Näin olisi mahdollista saada tietoa siitä, kuinka moni aloitteista toteutuu tai jää toteutumatta ja kuinka paljon rahaa aloitteisiin on käytetty.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan kaupunkiyhteinen lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä vastaa nuorten aloitepalvelun seurannasta ja kehittämisestä. Aloitteiden käsittelyyn ja vaikuttavuuteen kiinnitetään edelleen huomiota.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponsien ehdottajat

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.09.2023 § 124

HEL 2023-005749 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, ettei erillisen määrärahan irtottaminen nuorten aloitteita varten ole mielekästä. Nuorten aloitteen sisällön toteuttaminen vaatii vastuutahon kaupungin organisaatiossa määrärahojen lisäksi. Nuorten aloitteilla voidaan paremmin parantaa käytäntöjä, jos niiden sisältöä ei rajata erillisin määrärahoihin, vaan ne voivat suoraan vaikuttaa kaupungin toimintojen kehittämiseen.

Nuorille on Helsingissä useita erilaisia vaikuttamisen kanavia, joista aloitekanava on yksi.

Nuorten ehdotuksia ja aloitteita toteutetaan tällä hetkellä kaupungissa esimerkiksi Nuorten budjetin ja OmaStadin rahoituksella.

Nuorisopalveluiden osallistuva budjetointi Nuorten budjetti tavoittaa vuosittain yli 10 000 helsinkiläistä nuorta. Nuorten budjetin kautta nuoret pääsevät vaikuttamaan suoraan nuorisopalveluiden resurssien käyttöön. Nuorten budjetissa kerätään laajasti tietoa nuorten ajatuksista ja toiveista, kehitetään ehdotuksia yhdessä työpajoissa, äänestetään kouluissa ja neuvotellaan rahankäytöstä. Nuoret pääsevät myös itse mukaan hankkeiden toteutukseen. Nuorten budjetin kautta toteutetaan vuosittain noin 50–80 nuorten ideoimaa hanketta.

Nuorten aloitteita on mahdollista toteuttaa myös kaupungin yhteisen osallistuvan budjetoinnin OmaStadin kautta, jossa kaupunkilaisten ideoiden toteuttamiseen on varattu 8,8 miljoonaa euroa. Nuorten budjetin työpajoissa tuetaan nuoria edistämään ehdotuksiaan myös OmaStadin kautta. Tällaisia ovat esimerkiksi sellaiset ideat, jotka eivät ole nuorisopalveluiden toteutettavissa tai joihin tarvitaan isompi budjetti. OmaStadin kahdella ensimmäisellä kierroksella on toteutunut useita nuorten ehdottamia hankkeita, esimerkiksi trampoliineja yleisiin puistoihin sekä LGBTQ+ -seminaareja peruskouluihin.

Osallistuvan budjetoinnin prosessien etuna on alueellisuus: prosessit on suunniteltu siten, että nuoria tavoitetaan mahdollisimman laajasti ja hankkeita toteutetaan joka puolella kaupunkia.

Nuorten ryhmät voivat myös hakea nuorten ryhmien projektiavustusta (Sponssi). Avustusta voi saada toimintaan, jota nuoret itse suunnittelevat ja toteuttavat.

Aloitekanavan merkitys osana nuorten vaikuttamiskanavien kokonaisuutta on siinä, että sitä kautta nuorten on mahdollista tuoda matalalla kynnyksellä tärkeitä pitämiään asioita päättäjien tietoon ja keskusteluun. Aloitteet koskevat usein sellaisia asioita ja ilmiöitä, joiden toteut-

30.10.2023

taminen vaatii laajempaa keskustelua kaupungin palveluissa ja päätöksenteossa.

Aloitejärjestelmän kehittämistyön tuloksena yhtenä vaihtoehtona on noussut esiin, että jatkossa nuorten aloitteet käsiteltäisiin kaupunginhallituksen sijaan siinä toimialalautakunnassa tai johtokunnassa, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat. Tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa nuorten aloitteiden käsittelyä sekä vahvistaa niiden vaikuttavuutta.

Nuorten aloitteiden käsittelyyn ja vaikuttavuuteen tulee edelleen kiinnittää huomiota. Lautakunta ehdottaa, että nuorten aloitteiden etenemistä pystyisi seuraamaan julkisesti esimerkiksi samaan tapaan kuin nuorten budjetin alaisten hankkeiden etenemistä. Näin olisi mahdollista saada tietoa siitä, kuinka moni aloitteista toteutuu tai jää toteutumatta ja kuinka paljon rahaa aloitteisiin on käytetty. Lisäksi on tärkeää, että nuoret pääsevät lisäksi viemään eteenpäin konkreettisia muutoksia esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta.

Käsittely

05.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nina Miettinen: Esitän seuraavaa lisäystä viimeisen kappaleen (11) ensimmäisen lauseen perään:

Lautakunta ehdottaa, että nuorten aloitteiden etenemistä pystyisi seuraamaan julkisesti esimerkiksi samaan tapaan kuin nuorten budjetin alaisten hankkeiden etenemistä. Näin olisi mahdollista saada tietoa siitä, kuinka moni aloitteista toteutuu tai jää toteutumatta ja kuinka paljon rahaa aloitteisiin on käytetty.

Kannattaja: Hilikka Ahde

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

22.08.2023 Pöydälle

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 09 310 89091
ella.tanskanen(a)hel.fi

30.10.2023

Asia/23

§ 649

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 43.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto

23.10.2023

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

24.10.2023

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

24.10.2023

- ympäristö- ja lupajaosto

26.10.2023

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisijaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

24.10.2023

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastus-
jaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilö-
asioiden jaosto

26.10.2026

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

26.10.2023

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

30.10.2023

Asia/23

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

30.10.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 644, 646, 647, 648 ja 649 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 642, 643 ja 645 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

30.10.2023

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

30.10.2023

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

30.10.2023

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tuomas Rantanen

Paavo Arhinmäki

Daniel Sazonov

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 06.11.2023.